VOIX, Revue religieuse russe
CALE
machinevnvn^kk···
ORGAN DE GÂNDIRE RELIGIOSĂ RUSĂ
editat de N. A. BERDYAEV, cu participarea B. P. VYSHESLAVTSEV și G. G. KULMAN
În zece cărți din The Way au fost publicate articole de următorii autori: N. N. Aleks-veva, P. F. Anderson, N. S. Arsenyev, P. . S. Bulgakov, R. Walter, B. P. Vysheslavtsev, N. N. Glubokovsky, L. A. Zander, V. V. Zyakovsky, tatăl A. Elchaninov, P. K. Ivanov, V. N. Ilyin, A. Karpova, L. P. Karsavina,
A. Kartasheva N. A. Klepinina, S. Klvertzl (America), L. Kozlowskago (t) (Polonia), G. G. Kuhlman, T. C. Ku (Vitai), I. Lagobskago, N. O. Losskago , J. Maritain (Franța), P. I. Novgorodtsev (ț)), S. Hollard (Anglia), A. M. Remizov, Yu. Sazonova,
B. Speransky, I. Stratonova, P. Tillich (Germania), N. Timasheva, cl. G. N. Trubetskoy, H. θ. Fedorov (ț), G. P. Fedotov, G. V. Florovsky, S. L. Frank, prot. S. Chetverikov, V. Eckersdorf, G. Ehrenberg (Germania), deac. G. Tsebrikova, Prinț.
D. Şahhovski.
----- Adresa redacției și biroului: -
10, B.D. MONTPARNASSE, PARIS (XV).
Prețul celei de-a 10-a emisiuni: 0,70 USD.
Prețul abonamentului este de 2,25 USD pe an (6 cărți). Abonamentele sunt acceptate la sediul revistei.
NU. APRILIE 1928 Nr IO.
CUPRINS: p.

Le Gérant : Viconle Hotman de Vili ier s.

Biblioteca „Runivers”
DIN AL TREILEA VOLUM „FILOZOFIA CAZULUI GENERAL”.*)
Note tipărite mai jos H. θ. Fedorov urma să fie inclus în al treilea volum al „Filosofia cauzei comune”, care era pregătit pentru publicare de V. A. Kozhevnikov și H. P. Peterson. Acest volum urma să apară tipărit în 1916-1917. Mai întâi revoluția, iar apoi moartea ambilor editori, au făcut ca publicarea acestui volum să fie amânată la nesfârșit.
Notele care sunt tipărite mai jos se numără printre articolele lui H. θ. Fedorov de conținut religios, printre care un loc proeminent a fost

ocupat de lucrările dedicate analizei cercului liturgic al triodiilor de Post și Paște. Această analiză, conform lui V. A. Kozhevnikov și H. P. Peterson, „uimitor în chibzuință și frumusețe spirituală”, este aparent pierdut iremediabil, totuși, unele gânduri exprimate în el sunt păstrate parțial în însemnări despre calendarul ortodox și icoana Rugăciunii Marelui Preot.
♦) Redactorii Căii sunt bucuroși că au avut ocazia să tipărească însemnările postume inedite ale marelui gânditor rus H. θ. Fedorov, încă atât de puțin cunoscut și apreciat. Anul acesta marchează centenarul nașterii lui H. θ. Fedorov. În numărul următor al The Way va apărea un articol dedicat memoriei sale.

Potrivit locului său în opera lui H. θ. Fedorov, aceste note sunt adiacente articolelor sale despre pictura templului și se referă la acele părți ale teologiei, pe care le-a numit: „teologie pedagogică și estetică”. Fără a intra într-o evaluare a gândurilor expuse mai jos, trebuie doar spus că, pe lângă interesul lor general, ele prezintă acum un interes deosebit în legătură cu problema stilurilor. În general, aici avem singura încercare de a înțelege calendarul ca instrument istoric și educațional, iar din această parte aceste articole merită cea mai serioasă atenție.
Sunt reproduse aproape în forma în care au apărut sub redacția lui V. A. Kozhevnikov și N. P. Peterson. Doar în trei ocazii ne-am permis unele modificări editoriale: primul articol, constând în mod clar din trei note care nu au legătură între ele, a fost împărțit de noi, iar în altele unele părți ale textului H. θ. Fedorov sunt incluse în note. Notele sunt furnizate cu inițialele persoanelor cărora le aparțin.
N.

1.
NOUA IMAGINĂ ESTE ICONA RUGĂCIUNII PREOESTE*) CA UN INDICATOR AL SCOPURILOR PĂCĂRII ÎN Ajunul CEI A 20-A ANIVERARE DE ZIUA LUI HRISTOS. **)
Însuși numele picturii-icoană indică combinația dintre pictura icoanelor religioase cu pictura seculară. Imaginea Rugăciunii Marelui Preot arată cea mai strânsă unitate a Fiului lui Dumnezeu cu Tatăl, iar împreună cu scopul unității, căci în sufletul Fiului omului care se roagă îi vedem pe strămoșul și părinții oamenilor deja reînviați, ca cea mai profundă dorință a inimii care a păstrat copilăria și a extins-o, adică iubirea filială, asupra tuturor strămoșilor. Intr-un cuvant,
♦) În manuscrisul în curs de pregătire pentru publicare de către V. A. Kozhevnikov, acest articol a fost intitulat „O nouă pictogramă-icoană a Rugăciunii Marelui Preot, ca indicație a scopului liniștirii și a legăturii acestui articol cu cel anterior despre expoziție. a Muzeului Voronezh în ajunul aniversării secolului XX de la Nașterea lui Isus Hristos.” Această legătură este stabilită în următorul paragraf, care a fost omis de Kami în text și pe care îl citām aici: „Această legătură constă, în primul rând, în doctrina copilăriei, a cărei expresie este Rugăciunea Mare Preoțesc, în care copilăria ajunge. lățime și adâncime nemăsurată; în al doilea rând, în sarcina Kremlinului - de a realiza Trinitatea Divină în poliunitate și despre Muzeu, ca precursor al Kremlinului sau cetatea cimitirului transformată în Împărăția lui Dumnezeu. În sine, acest articol conținea, pe lângă pasajul citat, următoarele două note, pe care le așezăm mai jos sub titlul: „Despre cele douăsprezece Evanghelii” și „De la Crăciun la Paște”. N.

♦♦) Am sărbătorit 500 de ani de la Sf. Serghie, aniversarea mileniului lui Metodie, primul profesor al slavei, - este permisă sărbătorirea aniversării secolului al XIX-lea a lui Iisus Hristos - Fiul lui Dumnezeu, dar și Fiul Omului. — N-ar trebui să fie numărați printre monofiziți negați ai unui asemenea jubileu? H. θ. θ.

în chipurile părinţilor reînviaţi în sânul Fiului, vedem dorinţa Lui, rugăciunea Lui. (În ultimul tablou al picturii exterioare a templului, - în tabloul Schimbării la Față a Domnului *) - această înviere este exterioară, sub forma unor lumi cerești - pământuri locuite și conduse de urmașii lui Adam, în formă de locuitori (mănăstiri?) de mulţi). Dacă ne imaginăm că pictura-icoană a Rugăciunii Marelui Preot ar fi adusă în mijlocul bisericii înainte de citirea primei Evanghelii a Sfântului Călcâi Mare, unde se citește această rugăciune prețuită, atunci este ușor de înțeles cât de mult. lumina ar arunca această imagine dacă ar fi executată corect. Acesta este un comentariu ilustrativ asupra Evangheliei, care nu este ușor de înțeles, a conversației de rămas bun, care începe cu cuvintele uimitoare ale unuia care merge la o execuție rușinoasă, combinând chinul fizic și moral cu durata: „Acum fi slăvit Fiul Omului și Dumnezeu să fie proslăvit în El.”**) Trebuie spus că a patra Evanghelie numește prima venire glorioasă și, prin urmare, cea mai glorioasă din această primă venire este Călcâiul cel Mare. Cu acest „Acum” începe ziua cea mare a suferinței. Întreaga profunzime a începutului acestei zile ortodoxe trebuie să fie înfățișată de artistul nostru. Era deja noapte când Iuda a ieşit; după ce a prezis plecarea sa iminentă și trădarea lui Petru, Hristos vrea să risipească confuzia spirituală, întunericul din sufletele ucenicilor, care a fost complet.

*) Mier. Filosofia cauzei comune, vol. I, pp. 612-614. V.A.K.

**) Călcâiul cel Mare al dimineții este format din lecturi din Evanghelia Patimilor, interpretate prin cânt și pictură cu icoane. Pentru prima Evanghelie lipsea o icoană; ea înfățișează întunericul nopții, întunericul sau confuzia în sufletele ucenicilor și doar strălucirea stelelor și Lumina în sufletul Fiului, exprimată în cuvintele: „Acum fii slăvit... În spatele cuvintelor” -Acum slăvit Fiul Omului”, începe prima Evanghelie, se aprind lumânări cei care au venit să asculte chiar înainte de ultima conversație. Și înainte a fost întuneric, înfățișând noaptea când Iuda a părăsit cina. H. θ. θ.

opus clarității și ușurinței care domnea în sufletul Fiului, așa cum este descris de artist, și opus stelelor - aceste multe locuințe, strălucind în liniște pe cerul întunecat. Pictura-icoană înfățișând noaptea cu stele strălucitoare, realizată în mijlocul templului, ar putea fi iluminată în momentul în care cititorul Evangheliei pronunță cuvintele lui Filip: „arată-ne pe Tatăl” (din Ioan XIV. 8).), sau când Hristos spune: „Crede-Mă, că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine” (din Ioan XIV. 11) *), dar dacă nu, dacă nu este suficient doar să-ți imaginezi, adică credința. în unitatea Mea cu Tatăl, atunci crede după faptele; - se înțelege aici, desigur, ultima mare faptă - învierea lui Lazăr: „Cine crede în Mine lucrările pe care le fac Eu, va face și va face mai mult decât acestea”, desigur, dacă este în unitate cu El, și, în consecință, cu toată lumea, dacă este pe viță. Rugăciunea pentru proslăvire începe cu aceeași slăvire care începe ultima conversație.**) Apoi se spune despre Duhul Sfânt-Mângâiere-trup, care vine de la Tatăl, așa cum se spune în Crezul Țaregradului, în membrul VIII. prin contul

general. În capitolul următor se spune că se referă la al IX-lea membru, adică la Biserică, sau viță, iubire comună. Venirea Duhului adevărului, care va călăuzi în tot adevărul (13, 14, XVI) este echivalentă - „când te duci, învață, botează” (X membru); bucuria, despre care se vorbește mai departe înainte de sfârșitul conversației, este o bucurie nemărginită, aceasta va alcătui membrii XI și XII. Rugăciunea Mare Preot, Legământ

♦) Gradele de iluminare pot distinge forma interogativă a versului al zecelea — „Nu crezi”, de afirmativ, insistent — „Crede-mă”... N. θ. θ.

**) Convorbirea de adio, începând cu promisiunea de a trimite Duhul Sfânt, este ilustrată de întreaga pictură exterioară a Templului (v. 599-616, vol. 1 din Filosofia cauzei comune). H. θ. θ.

Novago (este o rugăciune) nu este despre măcel, ci despre trezirea trupească, despre viața nemuritoare a oricărei trupuri.

Pentru mulți, poate, le va părea de neînțeles legătura dintre liniștirea exterioară, care presupune instalarea unei circulare (12 august 1898) și cea interioară, la care cheamă pictura-icoană, arătându-ne pe Fiul lui Dumnezeu cu Dumnezeul părinţilor în sânul Său, sau măruntaiele Lui, ca model pentru toţi fiii oamenilor, când ajung la măsura staturii lui Hristos. Deși pacea exterioară cere doar ca oamenii să nu se rănească unii pe alții, iar interioară cere să se iubească, prima necesită doar pace, iar a doua unire, adică unirea în sentimente, gânduri și fapte, - nu mai puțin prima fără a doua este imposibilă, iar a doua este doar foarte dificilă și o va avea pe prima ca urmare necesară. O astfel de unire, atât interioară, cât și exterioară, care decurge din ea, nu este liniște, ci deja fraternitate. Pictura-icoană, care arată către Dumnezeul părinţilor în sânul Fiului, ne descoperă unitatea noastră, adică fraternitatea, cere să ne recunoaştem pe noi înşine în părinţi şi părinţii în noi înşine.

Dintre toate moșiile, cu excepția țăranului, rural - doar militarii, adică cei chemați să sacrifice viața, mai păstrează conștiința rudeniei și recunoaște ceva sacru, căci numai în numele rudeniei și în numele unui sacru. cauza este chemarea de a sacrifica viața de înțeles. Armata încă nu este complet secularizată. Civilul este un substitut al rudei și neagă religiosul (de exemplu, căsătoria civilă, înmormântarea civilă). Armata secularizată, adică cei angajați pentru a apăra parteneriatele comerciale și industriale, inclusiv agricultura printre acestea, sunt și ei camarazi

o societate care, profitând de pericolele care amenință statul, poate cere cea mai mare plată.

Circularei (12 august 1898), aparent, i s-a dat în mod deliberat un caracter complet laic, deoarece se adresează nu numai popoarelor neortodocxe, ci și neortodocșilor. Nu este un fenomen ciudat, totuși, că religia păcii este ignorată și cei care profesează religia războiului sunt chemați la conferință... Dar, la fel cum adevărata reconciliere a heterodocșilor și a neortodocșilor este imposibilă fără negare? de război, așa că reconcilierea reală este imposibilă fără recunoașterea rudeniei, fără recunoașterea unei origini comune, fără recunoaștere Dumnezeul tuturor părinților, nu numai Dumnezeul lui Avraam și Isaac și Dumnezeul lui Avraam și Ismael, ci Dumnezeul lui Adam , (împăcarea este imposibilă) fără a recunoaște fraternitatea

pentru paternitate. Dacă circulara ar fi exprimat speranța unei legături cel puțin îndepărtate, atunci ar fi stârnit ridicol în secțiunea societății căreia i se adresa. Circulara nu conteaza, nu considera necesar sa mizeze pe simpatia popoarelor pentru succesul problemei. O astfel de chestiune atotcuprinzătoare primește un caracter pur diplomatic. Pentru a se ajunge la liniște, este necesar să se cheme clerul, să se cheme poporul, într-un cuvânt, este nevoie de tot: religie, știință, moșie militară și civilă. Îmlinirea poate însufleți chiar și o predică, ca o explicație a motivului pentru care problema conferinței, înțeleasă corect, îi privește pe toți. Împărțirea extinde la infinit știința și poate da un nou zbor poeziei și tuturor artelor. În acest sens, conferința poate fi considerată nu o nouă epocă, ci o nouă eră, sau cea mai înaltă ascensiune a gândirii și simțirii.

DESPRE CELE DOUAȘE EVANGHELII.
Toate cele douăsprezece evanghelii descriu o zi, egală cu care în profunzime de conținut nu a existat pe pământ. Nu numai 52 de tocuri în fiecare an sunt dedicate acestui „Toc Mare”, iar orele fiecărei zile (VI și IX) amintesc de aceeași zi grozavă. (Al treilea ceas este împlinirea făgăduinței Mângâietorului, a coborârii Duhului Sfânt și începutul propovăduirii unirii). Această zi inefabilă începe cu o conversație de adio și o rugăciune pentru unirea universală, așa-numita Rugăciune Mare Preoțească, a cărei imagine (icoană-imagine) ar putea avea putere vindecătoare de afecțiunile noastre sociale (învierea fiilor împotriva părinților), dacă numai la adâncimea iubirii exprimate în această rugăciune s-a adăugat o explicație a marelui zical: „nu mai există sclav al stăpânului său” (un elev nu este mai înalt decât un profesor, un elev nu este mai presus de un profesor; aici se află condamnarea înălţării fiilor asupra părinţilor). În această ultimă conversație - promisiunea Mângâietorului, pogorârea Duhului Sfânt și propovăduirea unirii tuturor popoarelor, tuturor fiilor, adică întoarcerea inimii fiilor la părinți. În această convorbire și rugăciune care se desfășoară în camera de sus și în grădină, se simte ce se întâmplă în afara lor, apropierea gardianului cu trădătorul în frunte, astfel încât pictura-icoană servește ca explicație a primelor două Evanghelii. , între care s-ar putea pune minunata și înduioșătoarea rugăciune Ghetsimani, atât de confuză pentru filozofii fără suflet.
Evangheliile a 3-a și a 4-a vorbesc despre judecata vechilor evrei și neamuri, la care este imposibil să nu se adauge judecata noilor iudei și neamuri.

Noii păgâni, înlăturând de la el rangul, nu numai Fiul lui Dumnezeu, ci și Fiul omului, și privând astfel sensul și scopul vieții întregului neam omenesc, declară realitatea morții Sale și a învierii imaginare. în sufletele pescarilor și femeilor galileene, și astfel, fără să-și dea seama Ei condamnă știința, cunoașterea fără fapte, pentru care nu se poate decât să se stabilească realitatea numai a morții, își condamnă moartea, lipsa de suflet, căci dacă Hristos ar fi fost a înviat în sufletele pescarilor galileeni, apoi a murit în capetele fără suflet ale profesorilor germani.
Evangheliile a 5-a și a 6-a, care descriu batjocura orășenilor (și soldaților), îl scot pe primul cruciat, care vine din sat și împarte povara crucii. Deci, condamnat de oraș la moarte, este înviat de

săteni, țărani. Satul îi scutește pe cei condamnați la moarte de către oraș. Oamenii poartă crucea pe care o creează unii altora, ca dușman pentru dușman, în timp ce crucea purtată de săteni nu a fost creată de ei.
După Evanghelia a VI-a auzim „Fericiți" și ne amintim de calomniatori ai Bisericii (Tolstoi). „Fericiți" atunci când ei defăimează și defăimează în orice mod posibil pentru Mine, pe nedrept. „Învingându-mă, mulți câini, o mulțime de răi mă stăpânesc... Dispare toate oasele". Vorbesc Evangheliile a VII-a și a VIII-a, primul dintre tâlharii care s-au alăturat corului general al călăilor, de la marii preoți care au executat până la tâlharii înșiși care au fost executați. Evangheliile a VII-a și a VIII-a constituie centrul pentru Călcâiul Mare, ele vorbesc despre momentul răstignirii, când execuția a atins punctul cel mai înalt, când unul dintre călăii executați este transformat din dușman în adorator, aparent sub influența lui. binecuvantatul". În rugăciunea hoțului: „Când vii" și „Împărăția unsprezece

al lui Dumnezeu", cel mai esențial lucru din Rugăciunea Domnului, ei indică fostul discipol din tâlhar. Dintr-o dată imaginea se schimbă: în spatele hoțului , războinicul păgân îl mărturisește pe Fiul (răstignit) al lui Dumnezeu. Și după ce mama este încredințată viitorului scriitor al Evangheliei în Evanghelia a 9-a, în Evanghelia a 10-a vedem deja pe admiratorul lui Iosif ieșind din Sinedrin, iar în Evanghelia a 11-a Nicodim de la ucenicul secret devine evident, ia parte. în înmormântare, și pe el însuși În cele din urmă, Marele Preot triumfător, înspăimântat, îi cere lui Pilat să pună o strajă și să pună o pecete, și pe cei care au strigat: „Răstignește-L", „Sângele Lui este peste noi", „Lovindu-L în Persia" sunt îndepărtați de teribila ocară și era deja puțin nevoie pentru orașul care a condamnat la executare pe cruce, a căzut în fața celui care a fost dat la moarte pe cruce.
Adevărata Evanghelie a Utreniei Călcâiului Mare, *) constând din lecturile Evangheliei, este (Evanghelia a VII-a și a VIII-a) Evanghelia, adică vestea veselă din această zi de profundă tristețe, vestea mântuirii tâlharului. Aceste două evanghelii, separate doar de psalmul penitenţial, constituie, parcă, o singură evanghelie.
Isapostilarul acestei zile, care a înlocuit „Sala" primelor patru zile ale Săptămânii Patimilor, este dedicat și hoțului prudent, care a fost considerat vrednic să intre în această sală a Împărăției lui Dumnezeu. Dintre toate chipurile, remarcabile prin răutate și dragoste, convocate de citirea Evangheliei, nici una nu atrage atenția ca personalitatea acestui tâlhar. Pe lângă prima Evanghelie, ca singura care nu poate fi clasată cu altele, Evanghelia a II-a îl scoate în evidență pe marele preot Ana, acest saducheu epicurean, principalul adversar al Lazărului înviat;
) Adică Evanghelia zilnică a acelei zile, Călcâiul Mare. V. A. K

Evanghelia a 3-a îl scoate pe episcop, „vara acelui" Caiafa; al 4-lea Pilat, acel judecător laș, prin mâinile căruia Ana și Caiafa au comis crima;
Evanghelia a 5-a, cu excepția pocăinței și sinuciderii lui Iuda, ca și în negarea anterioară a lui Petru, vorbește despre misterioasa persoană a lui Barrabas, care a fost și un tâlhar, doar că nu unul prudent - un tâlhar prudent, desigur, ar fi a procedat altfel dacă ar fi fost în locul lui ; Evanghelia a VI-a deduce pe Simon Cirineu, un țăran, un

țăran, care a ușurat povara lui Hristos pe cruce. Grecii, în slujba lor de la Utrenia Călcâiului Mare, scot crucea altarului după Evanghelia a cincea, care se termină cu pomenirea lui Simon Cirineu și îl stabilesc (crucea) în rândul bisericii. Evangheliile a 6-a și a 7-a amintesc de hoții răstigniți cu Hristos, dar numai a opta vorbește despre hoțul prevăzător și urmașul său Centurionul, poate unul dintre acei războinici care s-au batjocorit, îmbrăcându-L în purpurie, poate că acest hoț a avut un moment când era și el. a îndepărtat ura comună față de Înviere, așa cum mărturisește Matei despre aceasta. Evanghelia a IX-a scoate la iveală pe Maica și pe ucenicul iubit, - iar grecii, mai sensibili decât noi, - auzind aceste cuvinte - „Stău la crucea lui Isus”, - scot icoanele Maicii Domnului și Sfântul Ioan Teologul. A 10-a Evanghelie îl aduce pe Iosif din Arimateu, iar a 11-a Evanghelie a lui Nicodim, dar icoanele nici lui Iosif, nici lui Nicodim și greci nu-i duc la cruce, deși succesiunea, s-ar părea, a necesitat o astfel de îndepărtare. Evanghelia a 12-a nu scoate la iveală un chip nou, ci îl îngroapă pe Domnul însuși.

Convertirea hoțului este un punct de cotitură în istoria suferinței. Până acum, trădare, renunțare, fuga studenților, batjocură și abuz asupra prinților, războinicilor și a întregului popor,

a fugit în această rușine. Cu dragoste de hoț, cu mărturisire (cum spune Imnul Heruvicilor la liturghia din Joia Mare, combinat cu Vecernia Călcâiului Mare, unde nu mai „formează în secret heruvimi”, ci clar, ca un tâlhar, noi mărturisește și roagă-te pentru Împărăția lui Dumnezeu și vine), – sutașul se întoarce pentru hoț, iar după Matei – „și ariciul cu el” veghetorii lui Iisus – și pentru sutaș acești „toți” care „se întorc izbitor” - s-au întors deja diferiți, oameni noi. Și nu a fost nevoie de mare lucru pentru acest popor, care până nu demult îl salutase cu atâta entuziasm pe biruitorul morții, Înviătorul Lazăr, și apoi, cu câteva ore în urmă, cu atâta furie a cerut pedeapsa cu moartea pentru Înviați, acum, ca unul. om, ar cădea la picioarele crucii. Pe plan intern, acest lucru s-a făcut pentru Ierusalim, pentru Palestina, pentru toți cei care au venit la sărbătoare. - Nu există nicio îndoială - tot ce este mai bun în evrei a încetat să mai fie iudaismul...

După un sărut ipocrit, după o expresie clară a celei mai sălbatice răutăți a celor care nu știu ce fac, după ce au certat, bătut, scuipat, bătut, înjurat, în cele din urmă, pe cei răstigniți înșiși, - părăsiți de toți (singuratici), El aude cuvântul sincer necondiționat co-răstignit în urmă, o rugăciune pentru Împărăția lui Dumnezeu. În această rugăciune vedem trecerea de la lumea luptei (tâlhăria) la lumea unirii, simpatia frățească în treburile tatălui, trecerea de la lumea copilărească, distrugerea tuturor legăturilor de familie la lumea copilărească, filială. puritate. Cuvântul „paradis” în gura tuturor celor care au fost abandonați, care au simțit toată oroarea singurătății, ar trebui să reprezinte opusul lumii ipocriziei, răutății. Paradisul, desigur, nu este o grădină, ci Împărăția lui Dumnezeu, lumea este o iubire neprefăcută

tu, sinceritate, puritate, blândețe... În însăși cererea hoțului, ieșind dintr-o inimă sinceră, deja se presupune, se intenționează paradisul, Împărăția lui Dumnezeu. Tâlharul va fi urmat de centurion și „streakers”, apoi „toți”, bătând în persană, iar în urma lor întreaga lume.

3.

Distribuția ecleziastică a lecturilor servește drept bază a teologiei estetice, care se exprimă atât în pictura templului, cât și în cânt și închinare, unite în templu. În distribuirea ecleziastică a lecturilor (această împărțire este cu adevărat inspirată de Dumnezeu), în special cea triodală, *) există un întreg program de predare, sau de anunț, pentru școli-temple, aceasta este Teologia pedagogică (Nașterea lui Hristos, sau copilăria și Botezul sau Treimea, ca model de unire). Săptămâna vameșului și a fariseului necesită înlocuirea moralității fariseice actuale, respectul demnității umane,**) cu morala vameșului, conștientizarea mortalității slăbiciunii trupești, naturale, deși acest vameș poate fi Zaheu. Săptămâna Fiului Risipitor dezvăluie doctrina omului ca fiu al Dumnezeului părinţilor, nu al morţilor, ci al celor vii. Cei doi | fii ai acestei pilde pot fi asemănați cu neamurile și evreii, fariseii, limitând venerația

*) Distribuția triunică este tocmai așa, în care lecturile Evangheliei ar trebui să aibă cel mai mare efect educativ sau educativ. Această distribuție creează o lucrare specială, un poem al templului, exprimat prin toate artele, un poem al mântuirii, care trebuie să treacă în exteriorul templului. H. θ. θ.

**) Respectarea pentru demnitatea omului și favoarea pentru viața animalelor sunt cuvintele unui fariseu al fariseilor. Înlocuind respectul pentru demnitatea umană cu reverența pentru aceasta, Tolstoi ridică viciul auto-adorării într-o religie. H. θ. θ.

nie părinții cu monumente și saducheii care resping adevărata înviere și orice cinstire. Săptămâna despre sfârșitul lumii, indicând semnele morții - ridicarea fiilor împotriva taților, regate împotriva regatelor, foamete, ciume - deschide întrebarea cauzelor relațiilor non-fraternești dintre oameni și a relațiilor neînrudite ale naturii, ca o forță oarbă, pentru ființe raționale. Ca și cum ar fi ascultat de amenințare, urmează pocăința (post).

Ultimul act al creației divine a fost primul act al artei umane. Ridicarea celor vii (poziție verticală) și învierea, sub forma unui monument al defunctului, este primul act al artei umane și, în același timp, începe căderea (post sau pocăință pentru un păcat ereditar comun). În chestiunea relației fără legătură a naturii cu noi și a relației noastre cu ea, am trecut prin mai multe etape, coborând într-una și urcând în alta.

Prima săptămână de post înfățișează viciile lui Esau. Erau carnivori, trăiau prin prindere, se luptau cu animalele și cu aceleași unelte cu care se luptau cu animalele, se atacau unul pe celălalt și se apărau unul de celălalt. Cu o asemenea brutalitate, dragostea era între copii și părinți; pe plan extern, acesta este cel mai înalt nivel al relațiilor fără legătură; acesta este un comentariu din școlile templului asupra cărții Geneza, privit din punct de vedere moral, ca și cum ar fi istoria păcatului, ereditar, involuntar, păcat comun.

A doua săptămână arată viciile lui Iacov. În acest stadiu, crima este înlocuită cu sclavie. Odată cu scăderea animalelor, cele mai puțin iscusite, mai slabe, lipsite, au devenit hrănitoare de vite, hrănindu-se nu atât cu carnea lor, cât cu lapte. Vânătoarea a devenit o sărbătoare temporară, în timp ce captivitatea, munca de căutare a hranei, paza și protejarea animalelor au devenit o ocupație permanentă.

Aici apare pocăința pentru religia războiului, care este islamul. Dragostea pentru părinți nu s-a limitat la limitele vieții, iar cimitirele au devenit centrul care a reținut rătăcirea și nomadismul. Turmele defavorizate au început să crească plante hrănitoare; cei atașați pământului prin ocupație erau atacați, jefuiți de cei care nu erau atașați pământului. Aici pocăința se naște în îndumnezeirea unei forțe oarbe, sub forma lui Jupiter, Perun sau recunoașterea profetului Ilie pentru Dumnezeu. În această etapă (agricolă), fiii nu se despărțeau de părinți, căci părinții erau îngropați chiar pe câmpii sau printre sate. Aceasta este etapa celei mai mici vrăjmășii.
A treia nedgala vă permite să înțelegeți cum au fost creați orășenii din cei fără pământ, angajați în meșteșuguri. Pe plan intern, acesta este cel mai înalt nivel al relațiilor de non-rudenie, însuși profunzimea dușmăniei.
A patra săptămână dezvăluie cum au fost creați proletarii din cei care pierduseră uneltele meșteșugurilor. Așa este mișcarea involuntară, inconștientă, care a făcut din om dintr-un vânător de animale un hrănitor de vite (nomazi), apoi un fermier, un artizan, un proletariat, o fasole - totul lipsit. Orașul a luat atât bogăția materială, cât și spirituală, sau morală, a lipsit o persoană de părinți-strămoși și de Dumnezeul părinților. De aici, o mișcare conștientă liberă ar trebui să înceapă să se întoarcă pe pământ (vânătoare, nomad și urban), la cenușa strămoșilor sau pocăința pentru păgânismul urban și islamismul nomad, fetișismul și fanatismul unui vagabond, nomad.*) Omul de astăzi are a păstrat animalele și vitele aceste vicii ale primelor două etape, adăugându-i și viciile rafinate ale orașului. A patra săptămână este
*) Mier. Filosofia cauzei comune, vol. I, articol „Sobor”, p. 520-298.
V.A.K.

urban, și împreună cu crucea, pentru că fiecare profet „este scris în Ierusalim (adică, cetatea) pentru a fi ucis”. De două ori orașul a comis o crimă împotriva lui Hristos, de două ori L-a condamnat pe Hristos, L-a răstignit din nou și din nou.
Săptămâna a cincea este atât cea mai înaltă etapă în desfășurarea acestui proces (Oraș. Expoziție mondială, sau cultul unei femei), cât și reacția împotriva acestuia (Maria Egipteană). Cel mai înalt grad de pocăință se exprimă în combinarea serviciului militar universal cu învățământul sau cunoștințele obligatorii universale, cu care, pe de o parte, cimitirul se transformă într-o cetate, iar pe de altă parte, într-un Muzeu-Școală (în loc de expoziție), atașată templului. Fiii primesc o creștere rurală, iar părinții sunt nevoiți să se stabilească la școala-cimitir. Aceasta este restabilirea relațiilor legate de oameni între ei și față de natură prin reglementarea externă și internă.
Săptămâna a șasea și a șaptea sunt două săptămâni sfinte - Lazăr și Hristos.

4.

CALENDAR RELIGIOS - ETIC.

Calendarul creștin, în toate formele sale (zilnic, anual, săptămânal, orar, tri-doi, mobil și fix) este fără îndoială etic.
Perioada zilnică este formată din două liturgiye, adică este o fraternitate prin adopție (sau sodel - liturgia celor anunțați - sau pupped) pentru împlinirea datoriei față de părinți (Euharistie - plecare), liturghia nașterii. , dimineața și liturghia dimineții, iar

liturismul este neînchipuit. Liturghia Anunțului, sau Învierii, constă în

unindu-i pe cei care s-au destrămat, care au luat viața de la părinții lor, ca să nu fie seară, adică moartea părinților, și să fie reîntoarcerea vieții la ei, adică viață care nu este seară. .
Perioada anuală este formată din două jumătate de ani: Vechiul Testament, pre-Crăciun, format din cei care s-au destrămat (noua istorie) și cei care nu s-au unit (istoria antică) și Noul Testament, care înfățișează o unificare proiectivă pentru înviere. .
Perioada unei săptămâni include o repetare de cincizeci de ori de două săptămâni, o săptămână de suferință și moarte și o săptămână de înviere sub forma unei zile - învierea.
Ciclul de ore acoperă primul ceas al nașterii și dizolvării, al treilea ceas al reuniunii, al șaselea ceas al suferinței și al nouălea al morții și miezul nopții al învierii.
Perioada triodului conține un triod rapid, care vorbește despre pocăința celor care nu s-au unit și nu s-au dezintegrat, adică de unire, și un triod fericit, care proclamă învierea. . Calendarul fix include Menaion și Sinoade, sau sfinți și cărți de comemorare (biografii).

5.

A V-A SĂPTĂMÂNĂ LA ȘCOALA-BISERICA CA DESĂVĂRIREA POĂIȚII ÎN PĂCATUL COMUN, ÎN HIPOMERICĂ CINESTIREA TATĂȚILOR ÎN EVUL MEDIU ȘI ÎN DENEGARE-CONESTIREA NPI ÎN TIMP NOU.

Cea de-a cincea săptămână a Postului Mare reprezintă cea mai înaltă ultimă etapă a pocăinței în depărtarea taților și a pasiunii pentru frumusețea fiicelor umane, pentru care lucrează toată industria, toată știința, ca slujitor al negustorilor, producătorilor (capitalistilor) în lupta sexuală. . Miercuri

În ziua acestei (a cincea) săptămâni se citește viața Mariei Egiptului, compatriotul Cleopatrei, reprezentant al prostituției. În plus, Marele Canon se citește sau se repetă, dar se citește într-un singur timp: ceea ce a fost citit în patru pași în prima săptămână, adică prezentat pe părți, apare acum pentru conștiință în ansamblu și în același timp. se dezvăluie sursa comună, cauza răului, cerând asociații care să-l combată. Săptămâna a cincea, ca predecesor a săptămânii bolii, morții și învierii lui Lazăr, prezentată în capitolul al XI-lea al lui Ioan, corespunde capitolului al X-lea al Evangheliei a patra, care poate fi numită unire prin păstorul cel bun și despre lucrare, ca dovadă cea mai înaltă, despre lucrarea lui Dumnezeu iem, dele Dumnezeul părinţilor. Făcând așa ceva, neamul omenesc este îndumnezeit: „Am spus că sunteți dumnezei” (Psalmul 81:6). Acest discurs despre unire, despre faptă, ca dovadă a unității cu Dumnezeu, a împlinirii voinței Sale, este rostit înainte de ultima, cea mai înaltă faptă, cea mai înaltă vindecare a celor slăbiți, reîntoarcerea vederii la orbi, - într-un cuvânt, înainte de înviere...
Astfel, credinței se adaugă cunoașterea cauzei și este necesară unirea pentru a acționa în această cauză.

6.

CURL VECHI SI NOU.

Cu excepția Evangheliei lui Nicodim, alte Evanghelii apocrife, precum Evanghelia Nașterii Fecioarei Maria, Nașterea și Copilăria lui Isus,

trebuie să fie numărate printre apocrifele Vechiului Testament, cu care au multe în comun. .
O revărsare emoționantă de durere pentru infertilitatea Annei,

apelul la toată natura este sentimentul de bază al Vechiului Testament.
Noul Testament se caracterizează printr-o întristare diferită, și mai profundă, și mai apăsătoare, este conștiința inutilității sale, înstrăinarea, o sete de muncă care nu-i invidiază pe cei care naște, care nasc suferința și moartea.
Noul Testament cheamă pe toți cei însetați de activitate. Nu există un sentiment mai mare de participare la munca universală. Nimeni nu este mai binecuvântat decât cei care au căzut în muncă universală, căci vor învia din nou. și, după ce s-au înviat cu toți, vor vedea desăvârșirea lucrării lor.
Poruncile fericirii pot fi reduse la o singură poruncă: „Fericiți cei care lucrează în cauza comună a Învierii, căci vor învia și, înviați, vor vedea desăvârșirea lucrării lor”.
7.
CALENDARUL CA PROGRAM EDUCAȚIONAL.*)
Calendarul nu poate fi considerat complet, deși și acum calendarul, înțeles corect, poate servi drept program de educație, dar poate realiza și mai mult
♦) Acest pasaj face parte din coxpeiaa și începe cu câteva fraze care permit să se judece planul articolului) pe care I. Th. Fedorov a intenționat să dedice calendarul.Cităm acest început aici într-o notă pentru a nu-l combina într-un fragment dintr-un schiță-plan concis și o prezentare.
La începutul acestui pasaj sunt următoarele cuvinte:
„1. După pictura interioară şi exterioară a şcolii-templu educaţional.
„2. Acesta din urmă este format din două liturghii, corespunzătoare celor două jumătate de ani (Vechiul Testament și Noul Testament) de slujbă anuală. Al treilea ceas, corespunzător Rusaliilor, constituie trecerea de la Vechiul Testament la Noul Testament. Pe lângă slujba zilnică, există și o slujbă săptămânală, care este o repetare de cincizeci de ori de două săptămâni: Patima și duminica.
eseu general”.
Pentru note scrise de mână H. θ. Fedorov, o astfel de ordine este obișnuită atunci când sinopsisul este întrerupt brusc de text, care apoi se transformă din nou într-un rezumat. N.

excelenţă în relaţiile educaţionale. Nevoile și nevoile vremii cheamă sărbătorirea amintirii sfinților uitați: așa sunt scoși din uitare Chiril și Metodie în vremea noastră. Aceleași motive îi obligă și îi pot obliga până și pe cei care au trăit demult la canonizare. Sfântul Vladimir a fost, se pare, canonizat nu de Rusia Kievană, ci de Vladimir Monomakh, iar până astăzi nu a fost canonizat ca sfânt. Același lucru trebuie spus despre evenimente.
Primul semestru este Crăciunul. Prima unire, unitatea clasei științifice și a inteligenței în general numite într-o singură forță educațională, în împlinirea învățăturii tuturor popoarelor în numele Dumnezeului Triudino al Părinților, este conformarea muzeelor (ca reprezentanți ai știința și arta), postul Apostolsky, începe să înceapă festivalul Tentrances, sărbătoarea Treimii, ca o imagine a unificării și un indiciu al lucrării viitoare a frăției unite a fiilor. Postul

apostolic cere oamenilor de știință să se pocăiască pentru a transforma știința într-o clasă. Această vinovăție nu este răscumpărată, ci este agravată de crearea unei astfel de falsități precum universitățile publice, înlocuind cunoștințele reale cu cunoștințele populare.
A doua unire, unificarea tuturor popoarelor, prin puterea educațională a primei unificări - într-o singură forță naturală de testare care ar transforma natura care ucide în dătătoare de viață și care dă naștere în recreare - această a doua unire în școli-templu corespunde cu așa-numitul triod al Postului Mare, care începe după ziua iluminării, sau botez. Ziua iluminării ar trebui să fie precedată de Ziua sau zilele Nașterii lui Hristos, iar după aceasta, ziua iluminării ar trebui să fie de două săptămâni sau una dedicată.

Zaheu vameșul și centurionul din Capernaum în denunțarea capitalismului și militarismului. Triodul Postului Mare se încheie cu un botez comun sau iluminare în Sâmbăta Mare.
A treia unire, unirea finală a tuturor lumilor universului prin generațiile înviate, corespunde așa-numitei trioduri de culori de la sărbătoarea Paștelui până la Rusalii, până la începutul predicii sau a primei uniri. Aceste trei uniuni constituie noul testament, în timp ce postul de Advent constituie vechiul testament, format din două păgânisme, sau două politeisme, și două deisme, evreiesc și mahomedan, două circumcise și două netăiate împrejur, două culturi. Așa cum cei botezați, adică regenerați sau născuți de două ori, se consideră superiori celor nebotezați, tot așa cei tăiați împrejur sunt superiori celor netăiați împrejur: acestea sunt două supraumanități, interioare și externe.*)
8.
CICLU ANUAL ȘI PROGRAM DE EDUCAȚIE ÎN SCOALA-HRA MAX.
În lecturile evanghelice, distribuite pe parcursul săptămânilor, se încheie programul de educație religioasă și morală în școli-temple. După ziua botezului sau a iluminării, care este precedată de o zi dedicată Evangheliei
*) Această schiță se termină cu fraza Π. θ., dedicat problemei relației noului păgânism european cu noul și influenței islamului.
„Deși noul păgânism european nu este deloc ostil deismului mahomedan și chiar a văzut ceva maiestuos în islam (de exemplu, Napoleon), totuși a trecut în spatele mahomedanismului și s-a întâlnit cu mișcarea de pe uscat împotriva aceluiași islam.”
Această frază este urmată de continuarea abstractului, al cărui început

copilul (adică Nașterea lui Hristos *), ca bază a moralității, începe pregătirea pentru pocăință sau post; dar înainte de săptămâna vameșului și a fariseului, de la care începe efectiv pregătirea pentru post, există o săptămână dedicată vameșului Zaheu: **) aceasta este o întrebare despre miliardari, în fruntea căreia trebuie pus Carnegie cu lucrarea lui, numită cu îndrăzneală Evanghelia bogăției. Carnegie este vameș, dar nu Zacheu. Acesta din urmă își lichidează averea, în timp ce Carnegie, cu milioanele sale de donații, vrea să sancționeze profitul, să-l perpetueze, să sancționeze pe cei bogați, să întocmească un calendar de sfinți pentru ei, un calendar al sfinților capitaliști, dintre care el va fi primul. Dar dacă profitul nelegiuit este condamnat în fața lui Zaheu, atunci nu sunt aprobați nici socialiștii, care, sub masca dragostei pentru săraci, adăpostesc ură pentru cei bogați, căci

nici revoluția, nici evoluția nu înseamnă mântuire. Numai înlocuirea chestiunii bogăției și sărăciei cu problema morții și vieții, din care prima este doar o parte
dat de noi mai sus în nota plasată la începutul acestei note. Vă prezentăm integral:
„.Semestrul I, proiectiv, care duce la templu. Crăciun, Noul Testament, primăvară și nu copt.
„2. Serviciu zilnic și anual ca mijloc de educație. În aceste slujbe se exprimă evanghelizarea anului și a zilei, sau cea mai înaltă, adică moralizarea creștină a vremii. În aceste slujbe, se exprimă cererea de a transforma curgerea naturală, oarbă a timpului, ca imoral, fără Dumnezeu și inuman, adică, prin nașterea noului, mortifică vechiul, în moral, adică prin nou (pocăitul). și fii uniți) învierea celor bătrâni (părinții)".
Acest rezumat este alăturat de următoarele două note, care reprezintă dezvoltarea sa. N.
*) Sărbătoarea Nașterii lui Hristos este sărbătoarea tuturor copiilor, judecând după locul nașterii pruncului divin, neexcluzându-i pe cei condamnați, fără vina lor, desigur, la o viață corupătoare de lux. H. θ. θ.
**) La săptămâna lui Zaheu, sau despre industrialismul pocăit, trebuie adăugat săptămâna centurionului Capernaum (combinându-l cu centurionul de la cruce), sau săptămâna despre militarismul pocăit.   N. t. θ.

caz, există o cale de mântuire. În școlile-templu ale învățământului universal obligatoriu, subiectul pocăinței nu sunt doar vicii personale, ci vicii publice, viciile însăși ale societății.
Săptămâna vameșului și a fariseului ridică problema a două moralități - cea saducean-fariseană, bazată pe conștiința demnității personale, și cea a vameșului, bazată pe conștiința nevredniciei, pe pocăința pentru păcat, care a dus la moarte.
Duminica despre fiul risipitor este duminica despre umanism, feminism și homonculism (?) sau, în general, hamitism.
Duminica Judecății de Apoi - anarhismul copiilor sau ascensiunea fiilor împotriva taților lor.
Postul Mare învață despre începutul păcii, despre poziția verticală sau începutul religiei și despre poziția de gardă sau militarism.
Patru săptămâni vorbesc despre patru vieți: prima este despre hoinărirea sau bătaia animalelor - venerația puterii distructive; a doua este despre promovarea creșterii animalelor, - venerarea forței productive; a treia este despre agricultură, transformarea cenușii strămoșilor în hrană și alte nevoi ale descendenților; al patrulea atrage orașul, industrialismul sau conversia cenușii strămoșilor în obiecte de excitare a pasiunilor sexuale și de apropiere a sexelor, iar militarismul, cruciadele și războaiele sfinte și războaiele comerciale.
Săptămâna a cincea arată viciile celui mai nou, oraș cultivat, dintre care capitalismul este cel mai mare.
Săptămâna a șasea ridică întrebarea celor doi Lazăr, prima întrebare pascală a înlocuirii chestiunii bogăției și sărăciei cu problema morții și întoarcerea vieții, a cărei finalizare este

Paștele suferinței și morții și Paștele învierii.
Săptămâna a cincea este săptămâna celui mai mare păcat, care în cel mai nou oraș se manifestă prin degenerare și dispariție. Adevărata lui

religie este budismul. În el, în cel mai nou oraș, excesele date de bogăție, și privarea de sărăcie a ceea ce se întâmplă, provoacă o luptă aprigă, nemulțumită de unelte vechi, necesitând altele noi, mai puternice. Mintea, înrobită de industrialism, servește selecției sexuale și spiritului de exterminare (militarism). Recunoașterea pe sine ca animale servește ca desăvârșire a unui nou oraș (zooantropism). A șasea săptămână este dedicată celor doi Lazăr, adică întrebări despre bogăție și sărăcie și despre moarte și viață. Săptămâna aceasta se propune înlocuirea primei întrebări cu a doua. Următoarele două săptămâni sunt dedicate acestei probleme și sunt stabilite ca model pentru toate cele cincizeci de săptămâni ale anului, dedicând ziua trădării (miercuri) și ziua suferinței și a morții (vineri) postului. În cealaltă jumătate a anului, aceeași întrebare a morții și a vieții este din nou reamintită în două zile: ziua Înălțării Crucii Domnului și Duminica Cuvântului.

9.

DESPRE POST CA PĂCATĂ PENTRU PĂCAT COMUN CU AJUTORUL UNEI SCOLE SAU TEMPLUI.

Postul a devenit pocăință pentru păcatele personale ale fiecăruia, și nu pentru un păcat comun, și mai ales în discordia și asuprirea unora asupra altora, dând pe toți puterii necondiționate a unei forțe oarbe. Pocăința în cultură, adică autodistrugerea, în qi-

denigrarea sau exterminarea reciprocă și exploatarea sau epuizarea forțelor naturii (pământul), de asemenea, nu a devenit încă o chestiune de post, adică pocăință pentru tot ceea ce am făcut și facem, altfel pocăință în întreaga istorie. a rasei umane. Canonul lui Andrei al Cretei, cu care postul începe și se termină (în săptămâna a treia), ca pocăință, privește numai anumiți indivizi, îi face pe toți să se pocăiască, dar separat, separat, și nu pe toate păcatele comune. Deși săptămânile de pregătire pentru post duc, sau cel puțin ar trebui să conducă, la negarea, în primul rând, a însăși fundamentului moralei fariseice sau zooantropice, iar apoi la recunoașterea înstrăinării cuiva de părinți, ca un singur tată, și nevoia de a reveni în cenușa părinților și, în cele din urmă, la recunoașterea deplină a nefericitei soarte care așteaptă întregul neam uman în cazul neîntoarcerii la casa părintelui, la pământ, la cer, la natură și la unitate în controlul forţei oarbe a naturii. Botezul la o vârstă inconștientă ar trebui să crească valoarea pocăinței. Școala sau cunoașterea ar trebui să vină în ajutorul credinței, să facă din pocăință o chestiune nu numai a unui post, sau chiar cea mai mare parte a unui singur an, ar trebui să transforme pocăința într-o chestiune, într-o chestiune a întregii vieți a tuturor, adică în o cauză comună. Pocăința pentru păcatele personale este destul de suficientă pentru mântuirea numai a celor personale. Săptămâna sfârșitului lumii și a Judecății de Apoi necesită pocăință, unificare universală, astfel încât întregul neam omenesc în plinătatea ei să treacă de la moarte la stomac și să nu fie chemat la judecată. Școala trebuie să-și pună întrebarea cauzelor relațiilor directe dintre oameni și a relației fără legătură dintre natură, ca forță oarbă, cu ființele raționale.

10.

DESPRE CALENDARUL CRESTIN.

Calendarul creștin s-a format prin dispute dogmatice între creștini și păgâni și evrei și dispute între creștini înșiși, care s-au despărțit în evrei și păgânism, și de aceea calendarul nu a devenit ceea ce ar fi trebuit să fie, adică nu o dispută, ci un proiect de împăcare și înviere exprimat în tranziția la mediul rural (fără de care nu poate exista reconciliere) și la munca rurală pentru întreaga omenire. Calendarul rural este o expresie directă a cunoașterii și acțiunii lumii. În timp, săteanul vede și simte manifestarea forțelor, creșterea, declinul, refacerea lor. Calendarele orașelor sunt abstracte, numerice, lunile sunt indicate printr-un număr (septembrie-decembrie), la fel ca și zilele lunilor. Cele bisericești sunt marcate cu sărbători și pomeniri ale sfinților. În chiar sărbătoarea creștinilor Paștele, care nu s-a înțeles cum era, era deja un motiv pentru o dispută. Urmașii lui Hristos, fiind de acord, dar departe de a fi complet, în faptul că, așa cum prin primul om a venit moartea pe pământ, tot așa prin al doilea Adam-Hristos - învierea, nu au putut să nu-și amintească când a venit ziua Anului Nou. (amintirea creării lumii), și mai ales în A 6-a zi a noului an, ziua înființării lui Adam, căderea și moartea lui, nu putea să nu-și amintească de al doilea Adam și cu atât mai mult cu cât toate învățăturile (disputele) creștinilor, gnosticilor și ebioniților s-au bazat pe această paralelă a celor doi Adami. Chiar și cele mai populare legende, legende, s-au dezvoltat pe baza aceleiași comparații: legenda populară îl îngroapă pe Adam pe Golgota și creează o cruce din copacul ispitei și o plasează pe mormântul primului

uman. Legenda face din locul căderii atât locul morții, cât și al mântuirii, și același lucru este valabil și pentru timp. Astfel, a șasea zi a noului an în sine s-a transformat într-o sărbătoare nu prin stabilire artificială, ci prin însuși cursul gândirii creștine. În ceea ce privește semnificația acestei sărbători, între creștini de diverse convingeri au apărut dispute aprige. Pentru unii, era ziua întrupării, Nașterea, iar pentru alții, ziua botezului (primele documente nu recunoșteau natura umană, iar al doilea divin), iar pentru ortodocși această zi era sărbătoare atât a Crăciunului, cât și a botezului. . Pentru cei care nu au venit la Nașterea Domnului, primele capitole din Matei și Luca au fost neautentice.

Dezvoltarea ulterioară a calendarului creștin se datorează disputelor ridicate de arieni și continuării disputelor cu păgânii și evreii. Înființarea unei sărbători speciale a Nașterii Domnului poate fi considerată cea mai caracteristică trăsătură a domniei lui Teodosie și a timpului său. Această sărbătoare este stabilită în tipurile de opoziție față de arieni. În această instituție, Ioan Gură de Aur a văzut un mijloc „de a-i face pe oameni să simtă nașterea lui Iisus Hristos în toată gloria lui”, adică de a transfera argumentele teoretice în altele vizuale, dramatice. Este suficient să citām „slăvirea” lui Hristos de către copii pentru a arăta cât de populară a devenit sărbătoarea. Sărbătoarea Nașterii lui Hristos, fiind anti-Uariană, a fost atât antipăgână, cât mai ales anti-persană și antimaniheană, a înlocuit cultul venerării soarelui și stelelor cu închinarea Creatorului soarelui și stelelor. (Cyril Ierus. Ann. 11, 21, 15, 30. Închinați, adică magi, închinători de stele, aduși de stele înseși pentru a se închina Soarelui-adevăr). Căci, de la sfârşitul secolului al XI-lea

și chiar mai devreme, în Imperiul Roman, cultul lui Mithra începe să se răspândească și însuși politeismul păgân tinde să se unească în cultul Soarelui. Nu numai lupta cu creștinismul a contribuit la unificarea cultului păgân în închinarea soarelui, ci și succesele militare ale perșilor, aceste noi războaie persane au avut un rol important în transformarea religiei greco-romane. Printre închinătorii Soarelui din Imperiul Roman, 25 decembrie, conform calendarului iulian, ziua solstițiului, a devenit sărbătoarea nașterii soarelui, la fel cum în fiecare a șaptea zi era ziua soarelui. Ianuarie este luna soarelui, iar decembrie este luna lui Saturn. Juliem a stabilit cultul soarelui din partea nouă. Religiile din Orient se bazau pe astrologie. Privirea cerului era datoria religioasă a preoților. Sub influența noilor războaie persane, religia astrologică a fost asimilată de Imperiul Roman: acțiunea anului a fost introdusă în săptămâni, în care fiecare zi era dedicată unei planete speciale. Creștinismul a fost npafeo, respingând observațiile astrologice, dar a fost greșit să nu facă din observațiile astronomice o datorie universală, nefăcând o datorie introducerea lor treptat. Sarcina, desigur, nu a fost să înlocuiască numele soarelui cu ziua învierii, ci să transforme puterea soarelui (născând și moarte) într-o putere de înviere. Așa cum toate religiile păgâne s-au unit în cultul soarelui, tot așa în vremurile moderne toate științele se pot uni în astronomie, ca subiect de studiu al întregii rase umane, iar istoria va fi studiul cerului pentru a-i transforma puterea. într-o putere care învie dintr-o latură nouă. Dacă ne uităm la motivele și motivele luptei ortodocșilor cu arienii și a creștinilor cu păgânii, atunci nu vom găsi altceva decât o neînțelegere. Dacă noul calen-

darul a fost un proiect de unificare în cauza Învierii prin reglarea forțelor naturale, atunci necultul avea să aibă semnificație practică, iar sub calendar, cu care nu existau diferențe exterioare semnificative între creștini și păgâni, pentru un creștin. în afara templului s-a întors în rugăciune către cer, ca și adorator al soarelui, diferența era în prezentare: unii au scos în evidență cauza din fenomen, în timp ce alții au onorat cauza în fenomenul însuși. Calendarul creștin, odată cu instituirea sărbătorii Nașterii Domnului, a înlocuit calendarul păgân. Semănarea care începe cu transformarea soarelui în vară, creșterea zilelor sau, în limbajul păgânilor, „nașterea soarelui”, este dedicată în persoana lui Hristos lumii noi, timp de doi ani. sărbătorile Crăciunului și Buna Vestire cad în această jumătate de an, iar sărbătoarea Învierii ar coincide întotdeauna cu vestirea, dacă nu ar exista șase luni mișcătoare de răscumpărare. Celălalt semestru, începând cu întoarcerea soarelui pentru iarnă, este dedicat lumii antice în persoana lui Ioan Înaintemergătorul: în acest semestru se sărbătoresc nașterea (24 iunie) și conceperea (24 septembrie) a acestuia și se încheie. cu săptămâna strămoșilor, adică conștiința păcatului împotriva părinților (jumătate de an al pocăinței). Astfel, pe toate cele patru mari puncte anuale, așa cum sunt determinate de calendarul lui Iulius Caesar, au căzut cu adevărat patru evenimente evanghelice, care au semnificația sărbătorilor creștine, asupra cărora Piper atrage pe bună dreptate atenția. Aceste puncte anuale conform calendarului Yulia ar trebui să avanseze cu 8 zile înainte de primele luni aprilie, octombrie și ianuarie: Astfel, 25 martie - Primăvara Egal pentru Binecuvântări, 24 Iyuna - Ledniy Turn Crăciunul IIONA, 24

septembrie Ecvencishes de toamnă ale Predetchi, 25 decembrie, 25 decembrie soarele este înlocuit cu unul nou

Crăciun. În prezent, nu există deja o coincidență între sărbătorile naturale și cele creștine și chiar și dezintegrarea dintre ele va crește, pentru că nu există o legătură reală între ele, întrucât nesărbătoarea este motivul întoarcerii soarelui. Creștinii au de fapt o sărbătoare, sărbătoarea ispășirii sau a Învierii. Stabilirea sărbătorii de Crăciun a exprimat triumful păgânismului, triumful gândirii, filozofia asupra acțiunii. Evreii nu au sărbătorit deloc zilele de naștere, așa cum nici în Rusia nu le sărbătoresc (zilele numelui sunt zilele botezului). Calendarul este un sinodic, o înregistrare a zilelor morții, cu excepții minore care nu pot fi explicate în niciun fel în mod creștin, pentru că Nașterea lui Hristos este o naștere fără păcat. Sărbătorirea zilelor de naștere într-o societate laică de origine occidentală. Nu există nimic mai contrar creștinismului decât amintirea pasivă. Amintirea nu se poate raporta decât la trecut și, ca doar amintire, este dezolantă, deoarece pentru amintirea pasivă, trecutul este irevocabil. Întregul calendar cu adevărat creștin constă în regretul pentru cădere (încălcarea frăției și uitarea patriei), adică din studiul cauzelor căderii și din răscumpărare, sau restabilirea frăției și învierii. Sărbătoarea Crăciunului, care coincide cu creșterea zilelor, și sărbătoarea Paștilor, care coincide cu intensificarea căldurii, ar trebui să fie exprimate activ în reglarea luminii și a căldurii, ca o forță vitalizantă. Calendarul creștin coincide nu cu cel urban, care este laic, păgân, ci cu calendarul agricol rural, înlocuind doar arta mitică cu o adevărată înviere, ca urmare a reglementării de către fenomene naturale. Reli-

Sărbătorile giozny din orașe nu și-au pierdut încă complet legătura cu calendarul natural, în timp ce distracțiile seculare (teatrul) dramei și-au pierdut deja complet legătura cu acesta: prin urmare, dramele sunt un fel de fragmente, episoade fără început și sfârșit sau scop.
unsprezece.
A DOUA JUMĂTATE, DE TOAMNĂ, ÎNVECHIT.
Este firesc să dedicăm postul de dinainte de Crăciun păgânismului antic și nou, elenismului vechi și nou, adică istoriei antice și moderne a Europei de Vest, sau Occidentului apropiat. Numind istoria nouă păgânism, vrem să spunem că ceea ce se numește istorie seculară este și o religie, doar o religie păgână, adică ideologică și idolatrică. Oponenții clasicismului, în ura lor față de acesta, merg până acolo încât afirmă că a înțelege elenismul înseamnă a renunța la Hristos. Vasile cel Mare și Grigore Teologul, în timp ce studiau la școlile finlandeze, au înțeles elenismul mai puțin decât V. Rozanov și nu au renunțat la creștinism. Elenii înșiși, când s-au convertit la creștinism, nu au înțeles elenismul? „Omul antic a murit și nu va învia”, spune V. Rozanov. Omul antic nu a murit, ci s-a ascuns în Bizanț și a înviat cu prima ocazie, mai întâi în Orientul musulman, apoi în Occidentul creștin, a înviat în Italia, apoi în Franța, doar că acest lucru nu era adevărat, ci pseudo- Elenism. Nu era adevăratul elenism în Germania. Adevărata înțelegere abia începe în timpul nostru, datorită descoperirii elenismului îngropat. Marele însuși nu l-a înțeles
h

păgân, întrucât nu înțelegea creștinismul. Spunând că „nu am putut niciodată să înțeleg curiozitatea cu privire la Treime” - el dovedește doar prin aceasta că doctrina moralității superioare pentru oameni luate nu separat, ci în totalitatea lor și în conștiința lor a cauzei lor istorice, pentru el, Goethe, nu este. chiar visat. El cunoștea istoria doar ca fapt, nu ca proiect. Greacul antic nu era deloc la fel de vesel ca marele pseudopăgân.
Rozanov, vrând să-i sperie pe creștinii strânși de fustele tunicii elene, proclamă: „Să spună ei tot adevărul deplin? Vor tremura (adică, clasicii miopi). Dar eu, – zice neînfricatul Rozanov, – „Voi spune totuși: lepădă-te de Hristos, atunci vei înțelege elenismul”. Ei bine, cum i-ar spune clasicii miopi, împreună cu Strauss, autorul Vechii și noi credințe: „Nu suntem deloc creștini”. Rozanov și-a pus o dilemă: dacă înțelege elenismul, atunci nu este creștin, iar dacă nu se leapădă de Hristos, atunci nu înțelege elenismul. Creștinismul adevărat combină în sine toate religiile, iar elenismul este elementul său esențial. Iar elenismul antic, din care noua istorie a Europei de Vest constituie o restaurare, este vechiul testament pentru creștinism, la fel ca iudaismul, din care mahomedanismul este și o restaurare. Distrugând clasicismul, a cărui restaurare a creat întreaga istorie nouă a Europei, la care am devenit părtași și prin asimilarea clasicismului sau păgânismului, prin trecerea la moșia seculară (laicismul), vrem să o înlocuim, clasicismul care este fiind distruse, cu istoria, stiintele naturii si legile.iem. Dar ce rost are introducerea științei naturii?...
Deci, postarea de dinainte de Crăciun este

întreaga istorie a Orientului apropiat și a Occidentului apropiat, sau istoria Vechiului Testament, înțeleasă nu numai în sensul evreiesc.
Perioada pre-Crăciun - în perioada liturgică anuală, în perioada zilnică corespunde liturghiei catehumenilor, care cuprinde atât păgânismul antic (precreștin), cât și păgânismul nou (căzut). Acesta este vechiul testament. Nu există încă un creștinism real (adică nu există încă sfințenia generală). Zilele constante de pocăință (post) în fiecare săptămână arată că creștinii sunt conștienți de invaliditatea creștinismului.
În pictura templului școlii, partea inferioară ar trebui să fie dedicată imaginii păgânismului și creștinismului, adică Vechiului Testament.
Postul de dinainte de Crăciun, dedicat discuției despre păgânismul antic și nou, adică despre istoria antică și modernă - Nou, ca antic restaurat, - se încheie cu două săptămâni, săptămâna Sf. Strămoșii și săptămâna Sf. Părinţii. Istorie nouă, deși există o întoarcere la păgânism și o renunțare la Sf. Strămoșii și Sf. Părinții reprezintă însă două mișcări de ocolire, oceanică și continentală în spatele islamului, cauzate, necesar, de eșecul atacurilor frontale (cruciade) și impulsul centrului, capturarea Constantinopolului. Aceste două ocoliri s-au întâlnit la presupusul mormânt al strămoșului arianului, și poate din vremurile Anariyan (Pamir) către întregul Orient Îndepărtat în general, care încă trăiește în epoca precreștină, adică cu. în vechiul testament.

DESPRE ZLVIIT'II VECHI MODERN ŞI DIVIZIUNEA CALENDARĂ.
Problema convertirii Chinei la creștinism, adică a Orientului Îndepărtat prin noi, este de o importanță deosebită, așa cum se menționează în articolul despre monumentul creștin din China. *) Referindu-ne istoria Orientului Îndepărtat la Vechiul Testament, bineînțeles, trebuie să extindem perioada pre-Crăciun și pe toată jumătatea anului de Crăciun până la Sinodul Apostolilor (30 iunie), până în ultima zi a semestrului Noului Testament, începând de la Nașterea lui Hristos și terminând cu ziua numită acum a Sinodului Apostolilor.
Astfel, calendarul istoric creștin, care leagă secularul de spiritual, este împărțit în două perioade sau jumătate de ani: Noul Testament de la 25 decembrie până la 30 iunie și Vechiul Testament de la 1 iulie până la 25 decembrie. În semestrul Vechiului Testament, creștinismul apare sub forma Înălțării Crucii și a formularii Învierea Înălțării Crucii, aceasta este o sărbătoare a așezării crucilor pe marginea drumului, a construirii capelelor, a zidirii de biserici obișnuite, vremea în care munca în afara templului a devenit o înviere invalidă, dar privarea de viață, război. În epoca invaziilor, ideea însăși a creștinismului, ca unire pentru înviere, s-a pierdut: la acea vreme, Arhanghelul Mihail, pe de o parte, se bucura de o reverență deosebită. Gheorghe Biruitorul, iar crucea însăși a devenit semn de război, - iar pe de altă parte - Maica Domnului, în fața căreia se revarsă mamele celor uciși în război -
*) Se înțelege articolul H. θ. Fedorov: „Ce învață cel mai vechi monument creștin din China”, publicat la un moment dat în „Buletinul rus” și reprodus recent în „Știrile Facultății de Drept din munți”. Harbin”.

sau întristarea ta pentru pierderile tale. În Vechiul Testament jumătate de an, jumătate de an de scădere a luminii și căldurii, precum și în jumătatea de an de creștere a luminii și căldurii, Noul Testament, sub doi, sau mai precis, trei, mișcându-se sărbători în limitele menționate mai sus, adică adăugarea timpului anterior la trio-ul Postului Mare, de la sărbătoarea Nașterii Domnului și adăugarea timpului postului Petrovsky la Catedrala Apostolilor (30 iunie) la triodul colorat. , există o poveste dedicată mulțimii sfinților asceți.
13.
A DOUA JUMĂTATE A ANIVERARII, TOAMNA, VECHIUL TESTAMENT.
Datorită, desigur, influenței profesorilor și oamenilor de știință, în general, în istoria tuturor popoarelor, atât păgâne, cât și popoarelor mahomedane și evreiești, se acordă o preferință decisivă, chiar exclusivă, părții dogmatice și celei exterioare, rituale. , parte calendaristică, adică în care latura dogmatică este clar exprimată. În consecință, în istorie ei sunt introduși în ceea ce există în câteva minți și la care participă toată lumea, ceea ce este cunoscut de toată lumea; oameni buni, ei îl neglijează. În problema reconcilierii popoarelor, desigur, latura exterioară are o importanță mult mai mare și, prin urmare, trebuie acordată o atenție deosebită eortologiei (?) popoarelor antice. Calendarele păgâne au fost înlocuite cu cele creștine, la fel cum templele lui Jupiter au fost înlocuite cu templele profetului Ilie, chiar și chiar pe Olimp. Și aici, la Kiev, primul templu, desigur, a avut în vedere să înlocuiască Perun sau Perkup. Toate popoarele, chiar și

Pentru cei mai depravați, precum budiștii, există obiceiul de a aduce hrană în morminte, care, desigur, are o sursă comună cu Euharistia creștină. Dogmatismul autoexaltat, fanatic, intolerant, atât teologic, cât și filosofic, privește cu dispreț înfățișarea exterioară, adică partea artistică, uitând că ea însăși (dogmatica), ca mental, imaginar, fără faptă, este lipsită de orice valoare.
Iar a doua jumătate a anului, începând după ziua (30 iunie) a Sinodului Apostolilor și terminând cu săptămânile strămoșilor și ale Sf. părinților, are o semnificație extrem de importantă în relația parodosivnoe creștină, deși, ca și pre-Crăciun, este mai mult legată de Vechiul Testament, iudeo-mahomedan, precum și de păgânismul antic și nou, decât de creștin. În preferința acordată sărbătorii Nașterii Domnului înainte de Paști în Occidentul apropiat și mai ales în îndepărtatul Occident, se exprimă o revenire la păgânism, pe lângă secularizarea vieții în general. Sărbătoarea Duhului Sfânt printre protestanți, înlocuind sărbătoarea Preev. Trinity, există tocmai ideologic-latricianul.
Sărbătoarea profetului Ilie, apariția lui Moise și a lui Ilie în ziua Schimbării la Față, martiriul noului Ilie și ziua dobândirii Crucii și zidirii Bisericii Învierii ar putea forma un fel de Triodion. În jumătatea anului înainte de Crăciun, în luna furtunilor, iulie, se sărbătorește amintirea marelui profet Ilie, căruia îi găsește o asemănare în Înaintașul imediat al Domnului Isus . Nu este de ajuns să-l numim profet, căci i s-a dat autoritatea de a doborî ploaia. De aici și gelozia lui, disprețul său față de închinătorii lui Baal, Zeus, Jupiter sau Perun - zeul furtunilor, față de închinătorii a ceea ce deținea, a ceea ce era

în puterea lui. El nu a spart statuile acestor zei, deoarece distrugerea lor nu a schimbat relația omului cu forța tunetului, - omul a spart imaginile zeului forței tunetului, iar această forță a continuat să pedepsească omul cu multă ploaie, fără ploaie, soare și tunete. Profesorii de școală nevinovați sunt extrem de mândri că au reușit să-și lumineze elevii, demonstrând că nu este Ilie profetul, nu este o forță rezonabilă, ci oarbă, care ne stăpânește în furtuni, furtuni, trimite ploaie și o găleată. Desigur, faptul că profesorii de școală pretind glorie pentru ei înșiși este o rușine pentru ființele raționale. Ei, desigur, nu înțeleg că profetul arată un exemplu despre ceea ce ar trebui să fie oamenii, ca ființe raționale, în totalitatea lor. Darul supranatural din profet ar trebui să fie consecința naturală a controlului puterii oarbe. În Schimbarea la Față vedem în ce constă adevărata glorie a ființelor raționale și morale - Îl vedem pe Domnul Isus, gata să-și ofere viața pentru izbăvirea omului de păcat și moarte: pe de o parte îl vedem pe Moise, care a eliberat poporul din jugul industrialismului și al militarismului, pe care faraonii i-au obligat să-l slujească Pe de altă parte, îl vedem pe Ilie, căruia i s-a dat putere asupra puterii de care depinde existența omului, care poate da și poate priva o persoană de pâinea zilnică. . Ilie este patronul studiului forței furtunii, ca principală, nu numai forța meteorică, ci și cea cosmică, adică toată știința naturii care duce la lucrul sau reglarea acestei forțe.
La sfârșitul lunii august vedem martiriul lui Noul Ilie. La mijlocul lunii septembrie este sfințită, dându-se semnificație sfântă zilei

dobândirii Crucii Domnului și zidirii Bisericii Învierii, căci bisericile Învierii trebuie

trebuie să slujim atât cu pictura și cântatul nostru extern, cât și intern, sau serviciul, cauza educației, adică eliberarea de sub jugul industrialismului și unificarea pentru reglementare, subordonarea forțelor tunătoare (electro-termice). Sărbătoarea descoperirii Crucii, a deschiderii peșterii, a sicriului și a construcției Bisericii Învierii corespunde semestrului de primăvară al Paștelui suferinței și al Paștelui Învierii. Acolo templul, curățat din nou de jertfe sângeroase de către Învierea lui Lazăr, nu a rămas curat mult timp. Deși Evanghelia nu vorbește despre restaurarea jertfelor sângeroase, prezicerea distrugerii iminente a templului arată că nu numai vărsarea de sânge a fost reluată, ci și adepții sacrificiilor sângeroase au decis să sacrifice însuși purificatorul și să distrugă templul lui. Trupul său la cel care a prezis distrugerea templului.
Ziua găsirii crucii este o sărbătoare a arheologiei sau, în general, o sărbătoare a istoriei. Primul arheolog a fost Elena de Bizanț. După cum Ilie este patronul științelor naturale, tot așa și Elena este patronul cunoașterii istorice.
14.
RUSSIAN-WORLD, sau World-Russian, Kalen DAR, KAK FACT.
Luna iulie are o semnificație specială pentru istoria Rusiei. În această lună se sărbătorește memoria Olgăi, prima care a făcut o plimbare liniștită, pelerinaj, către țarul ortodox, parcă pentru ispășirea păcatului soțului ei Igor și a tutorelui său Oleg, care au săvârșit un pelerinaj înarmat. Primind în Sfântul Botez numele semnificativ al mamei țarului Constantin, Olga

cunoștea, desigur, viața cuvioasei regine, călătoria ei la Ierusalim, descoperirea Golgotei și a peșterii mormântului pentru pelerinaj în lumea creștină (aceasta este o mare descoperire arheologică), cu crearea Bisericii Învierii după aproape 3 secole de la ziua suferinței și duminică (acesta este muzeul creștin sacru). Din păcate, noua rusoaică Elena nu a trăit să vadă zilele strălucitoare ale nepotului ei pentru a fi o imitatoare a Elenei bizantine în crearea templelor suferinței și învierii. La mijlocul lunii iulie, ne amintim de Constantin rus, adică Egalul cu apostolii Vladimir, și uităm de celălalt Vladimir (Monomakh), asupra căruia Imperiul de Răsărit în cădere și-a pus speranța de restaurare. Numele păgân ambiguu al succesorului din fontul poporului rus „Vladimir”, adică înseamnă că este proprietarul lumii sau gazda lumii, creștinismul a decis în favoarea acestui din urmă sens, pentru nume „Basil” însemna un vapor creștin. Regele lumii. Până la sfârșitul lunii iulie, sărbătorim memoria a doi frați - victime ale conflictelor. Canonizarea lor a arătat că esența creștinismului este pacea, unitatea. Serviciul acestui cuplu a fost primul scris în Rusia, este, s-ar putea spune, un extras din tot ce se spune despre iubire în Noul Testament. Proverbele din această slujbă sunt luate nu din Vechiul Testament sever, ci din Cronica. Este păcat că marele cititor al Sf. martirii Boris și Gleb, care și-au dedicat întreaga viață stabilirii păcii în țara rusă, chinuită de lupte și raiduri externe ale prădătorilor sălbatici. În timpul domniei împăratului, primul care a cerut dezarmarea, ar fi foarte decent să-l canonizezi pe Vladimir Monomakh.

Septembrie - lupta cu Orientul nomad.

Octombrie - lupta cu Occidentul comercial (urban).
Septembrie este luna în care cei căzuți sunt pomeniți pe câmpul Kulikovo, în lupta împotriva nomazilor, cu religia războiului - Islamul, luna în care se sărbătorește memoria Sfântului Serghie - cinstitorul Sfintei Treimi, ca un model de unanimitate și armonie, Trinitatea, atât de urâtă de mahomedanism, septembrie se încheie cu capturarea Kazanului, adică cucerirea Hanatului Kazan, acest prim Hanat tătar, ultimul a fost capturarea Khiva și Kokand. Dacă septembrie își amintește de lupta cu Estul, atunci octombrie, când sărbătorim pe 11 octombrie ieșirea celor douăsprezece limbi ale Occidentului de la Moscova, iar pe 22 octombrie eliberarea Kremlinului de polonezi, octombrie reprezintă lupta cu vestul.
Н. θ. θедоровъ (f)

ветхозавѣтный законъ по его ПРИСХОЖДЕНIIЮ, ПРЕДНАЗНАЧЕНIIIIЧЕНIIIУОИ ИТIУОИТ НIIЮ ОГЛАСНО ГАЛ. III 19-20.
Cel nou, harul fărădelegilor, adăugat fără sămânța seminței, mântuit de îngeri, în locul mijlocitorului, nimeni, măcar Dumnezeu.
Legea Vechiului Testament, dată poporului Israel la Sinai prin Moise, a fost o revelație a voinței lui Dumnezeu și trebuia să slujească mântuirii oamenilor. Totuși, din punct de vedere creștin, s-a dovedit de fapt exact opusul, iar avocații convinși au respins harul mântuitor al eliberării lui Hristos? Acest lucru a creat pentru conștiința umană o ghicitoare chinuitoare care necesita rezolvare în interesul protejării creștinismului însuși. Atingând-o în mod repetat, St. Apostolul Pavel prezintă acest subiect cu o claritate deosebită în Gal. III, 19-20 și oferă o iluminare fundamentală.
eu.
Deja de la început, forma interogativă subliniază în mod direct că nu este vorba despre cauză și scop, ci despre însăși esența legii, așa cum este prin natura sa. Ce a fost „aceasta

lege" (ό νψες), - nu doar cunoscută de toată lumea, ci și cea mai potrivită pentru o asemenea valoare? Răspunsul este: τ»ν παρν.βασε^ν χάρω ποσετίθη. Aici, desigur, se notează doar acțiunea pozitivă, pe care legea trebuia să o îndeplinească în lume – alături de alți factori divini. Altfel, nu există niciun motiv să-l introducă, întrucât – în loc de o influență negativă – ar fi mai ușor să slăbești forța paralizată de ea. Așadar, prepoziția adverbială χάρυ are o conotație (asistență „în favoarea”) a ceva care primește aici un nou sprijin pentru continuarea și dezvoltarea lui.
Acest lucru zguduie firesc opinia antică (Sf. Ioan Gură de Aur și mulți alți comentatori antici: Fericitul Teofilact, Icumenia, Fericitul Ieronim etc.) că „legea era în loc de căpăstru” pentru a înfrâna și, prin aceasta, a elimina și a distruge treptat crimele. Dimpotrivă, serviciul intenționat este considerat a fi un rol favorabil PENTRU των παραβάσεω.
După însuși sensul și după uzul Apostolului (Rom. II. 23. IV, 15. V, 14, Evr. Il, 2. IX, 15), termenul ποφαβασις înseamnă nu păcat în general, ci un infracțiune specială ϊοηηο a unei norme formulate și strict imperative , încălcarea obligației sale legale. Prin urmare,

acest principiu călcat în picioare trebuie să fie deja în mână, astfel încât să fie posibilă trecerea ilegală prin el. Dar așa a fost întotdeauna legea pentru fiii lui Israel, motiv pentru care „crima” pentru Vechiul Testament (Evr. IX, 15) este determinată de existența legii (Rom. IV, 15) și în chiar ea. manifestarea este indisolubil legată de ea (Rom. II, 23, 25, 27. Iacov II, 9, I). Aceasta înseamnă că în textul analizat, prescripțiile legale ale lui Moise sunt concepute ca obiect al infracțiunilor.

III.
De aici constatăm că legea nu s-a ridicat fără a fi încălcată. Atunci forța de rezistență la corectitudinea legalistă este în mod necesar îngăduită în făcători, dacă toată diligența lor este rezolvată printr-un singur jurământ (Gal. III, 10). Numai că această forță capătă acum o anumită formă de fărădelege. Este clar că acesta este un păcat anterior, pe care legea nu îl provoacă, ci deja presupune. Și de fapt, „încă înainte de lege, păcatul era în lume” (Rom. V, 13). Nu este mai puțin incontestabil că nu este de la înmormântare (Rom. VII, 7), deoarece aceasta din urmă o luminează doar din punct de vedere al infracțiunii morale și juridice, iar aici servește ca mijloc de cunoaștere a păcatului, exact cum păcatul (Rom. III, 20). Aici toate dorințele întunecate și înclinațiile vagi ale celor trupești primesc o vigoare deosebită și devin clare în păcătoșenia lor. Anterior, se aflau într-o stare ascunsă, apatică, parcă moartă, dar acum prind viață (Rom. VII, 8, 9) sub forma unei lupte ilegale active și sunt înțelese pe deplin din această parte, datorită căreia Anostole. mai spune despre sine: poftele nu stiu, Altfel legea ar zice: Sa nu fii mai fericit (Rom. VII, 7). Odinioară nebun din punct de vedere legal în fața legii (Rom. V, 13), ca proprietate moștenită a firii decăzute a omului, păcatul devine în continuare din ce în ce mai păcătos. (Rom. VII, 13). În acest sens, legea este „puterea păcatului” (I Cor. XV, 56), căci, iritantă pe sclavii vânduţi acestuia (Rom. VII, 14), prin venirea ei înmulţeşte fărădelegile (Rom. V, 20).) ca acte antinomistice, care implică un blestem sau condamnare a morții.

IV.
Din toate reiese clar că legea calculată „în favoarea crimelor” presupune prezența deja existentă a unui element păcătos înrudit în om. Prin urmare, se spune despre el προσ-ετίθη - aplicat mai sus și în plus față de primul, de unde rezultatul inevitabil este o excitare sporită și o funcționare specială a păcătoșiei egale. Deci - conform experienței istoriei - s-a întâmplat de fapt, iar Apostolul ne dezvăluie că acest lucru nu s-a întâmplat împotriva voinței legii, deoarece totul a fost prevăzut chiar de la început, când legea a fost dată de dragul a crimelor sale, astfel încât înclinațiile păcătoase să fie cunoscute și înțelese ca irezistibile în multiplicarea lor progresivă pentru toți oamenii.
Dacă, pe de altă parte, condiția prealabilă și obligatorie indispensabilă pentru stabilirea unei legi trebuie să fie existența unei valori care îi corespunde, atunci ea nu este o instituție, nici primordială, nici veșnică, ci ia naștere și încetează odată cu apariția. și dispariția dublului său. Dar se știe că păcatul este de origine istorică și a fost supus abolirii la îndeplinirea făgăduinței. Așadar, pentru lege există o limită exactă de a fi în „venirea sămânței

la care se referea promisiunea” în împlinirea ei. Acesta este ceva mai târziu și, în plus, de așa natură încât legea este anulată prin distrugerea păcatului condiționant. Atunci este de neclintit că sămânța făgăduită este Hristos (Gal. III, 16) sub Care „umbra Legii a trecut”.
v.
Acestea sunt limitele pentru ființa și funcționarea legii. Numai în ele posedă temporar și limitat

importanța nimănui, în plus, meritul său istoric este de netăgăduit. Legea, fiind o revelație a voinței lui Dumnezeu, a fost publicată în această demnitate cu caracter de decret legal-obligatoriu, obligatoriu pentru executare neclintită (δυα-αγόίς). Această proprietate a lui a fost asigurată și de mijlocirea Îngerilor, a căror prezență a fost evidențiată de toate semnele miraculoase de la Sinai (cf. Psalmul 1. CVI, 4), așa cum traducătorii greci ai LXX au văzut dovezi ale acestora în Deuteronom. XXXIII, 2, citind: έκ δ-ζυον αύτου άγ-γάλίΐ μετ' αύτον (în slavonă: „Domnul a venit din Sinai și s-a arătat nouă de la Domnul și a venit de pe muntele Farani și a venit cu tone de sfinți, la dreapta Lui. mâna Îngerii cu El”). Această credință este, de asemenea, caracteristică iudaismului (judecând de Josephus Flavius, Philo, Cartea Jubileurilor) și creștinismului timpuriu, unde chiar și arhidiaconul Ștefan i-a denunțat pe cruzi evrei (Fapte VII, 53), că aceștia au adoptat legea „prin dispensa îngerească” (άδδίατ αγάς "γγίλουν), și - nu mântuit. Primul martir creștin a considerat o asemenea participare a duhurilor cerești necorporale un simbol al gloriei legii, așa cum epistola către Evrei (II, 2) o ia drept garanție sigură a fermității cuvântului Vechiului Testament, crima. iar neascultarea căruia a presupus o răsplată dreaptă. Pe de altă parte, ultimul mijlocitor al legii Sinaiului a fost Moise, căci Domnul a dat tablele legământului conducătorului lui Israel (Ex. XXXI, 15), care le-a adus poporului în mâinile sale (Ex. XXXII). , 15). Prin urmare, de fapt, legea a fost dată „prin mâna lui Moise” (Lev. XXλ7I, 46), iar acesta a fost un mare profet, marcat de favoarea deosebită a lui Dumnezeu în strălucirea feței sale (2 Cor. III, 7).
Toate acestea vorbesc cu voce tare despre măreția legii. Apostolul nu neagă deloc această diferență istorică, dar în funcție de ea distinge actualul

demnitatea Institutului Sinai. În ea, voința lui Dumnezeu nu a ajuns direct la oameni și chiar și asistența îngerească a fost însoțită de o cooperare umană activă, prin care doar întregul proces a obținut succesul dorit. Evreii înșiși au refuzat să vorbească cu Iehova și l-au ales pe Moise pentru aceasta (Exod. XX, 19), iar el a stat între Domnul și între ei în vremea când legământul a fost stabilit pe Horeb (Deut. V, 5. 2). Aici Moise nu a fost doar un delegat al poporului său, ci și mijlocitorul acestuia în relațiile cu Dumnezeu, motiv pentru care Hristos, în comparație cu el, este numit cel mai bun mijlocitor - Noul Testament (Evr. VII, 6. XI, 15. XII, 24).
NOI.
Ca urmare, avem că trăsătura specială a statutului Sinaiului a fost că aici revelația lui Dumnezeu a fost mediată, deoarece a fost publicată pentru executare obligatorie printr-un intermediar. Prin urmare, toată tipicitatea actuală a constat în această proprietate - mediere, din care însăși natura întregii instituții ar trebui să fie dezvăluită cu

acuratețe în funcție de calitățile sale reale, în sens pozitiv sau negativ. Dar scriitorul și-a pus deja întrebarea: ce este o lege în sine? — și firesc, pentru a răspunde, se concentrează pe cea mai caracteristică diferență. „Mijlocirea” slujește ca atare, iar Apostolul preia această calitate în esență însăși și vorbește despre ó μεσίτης, înțelegând un astfel de subiect în ceea ce privește rolul cel mai fundamental, și nu în ceea ce privește aplicațiile specifice, adesea întâmplătoare și insuficiente.
Deci: ce este orice intermediar în fond

această proprietate a medierii? Elucidând acest lucru, ar trebui dezvăluită și adevărata natură a instituției mediatoare în sine.
Cuvintele Sf. Pavel cu privire la acest subiect (în versetul 20) sunt scurte și categorice, dar atât de misterioase încât unii le referă la numărul de „incomod rezonabil”, pe care Apostolul Petru le-a găsit în scrierile lui Pavlov (2 Pet. II, 16). În orice caz, avem aproape 500 de interpretări ale acestui vers cu diferite nuanțe, uneori direct opuse.
Unii pleacă de la convingerea că acest mijlocitor este Hristos și că, fiind unul pentru vechiul și noul testament, are dreptul să-l anuleze pe primul și, în umanitatea sa divină, ar putea uni evreii și neamurile. Dar în textul apostolic cu siguranță nu este Hristos, la ale cărui prerogative și acte nu se face aluzie. Alții văd acolo unitatea lui Dumnezeu în faptul făgăduinței, excluzând dualitatea și în darea legii; cu toate acestea, este de neînțeles de ce un singur subiect nu poate emite ordine diferite, chiar dacă nu sunt complet în acord unul cu celălalt. Alții încă opun această unitate (a lui Dumnezeu) mulțimii de îngeri sau oameni; între timp, dualitatea ar fi suficientă pentru aceasta. Încă alții îl înțeleg pe iv-íς în mod impersonal, dar acest lucru contrazice deja însuși titlul unui intermediar, care este întotdeauna un reconciliator a două voințe conștiente, pentru că separarea impersonală necesită doar o fuziune sau o subordonare mecanică.
VII.
Vedem acum că toate interpretările notate nu explică atât textul apostolic de interes, cât îl aduc.

4
considerații străine și întuneric întuneric înțelesul imediat al frazei: Prin urmare, NU vă concentrați asupra termenilor cei mai apostolici în sensul lor imediat, direct.
Cuvântul μεσίτης aparține celor destul de rari și în vorbirea greacă de mai târziu este folosit despre o persoană care se află, parcă, la mijloc între mai mulți, acționează ca mediator pentru ei, negociază cu ei, împacă etc. De asemenea, găsim în singurul exemplu de traducere greacă a Vechiului Testament tnago LXX -ti la Iov. IX, 33 („O, să fii mijlocitor pentru noi, să mustre și să asculți printre mase”).
Atunci este sigur din punct de vedere gramatical și faptic că mediatorul poate fi nu mai puțin de două părți separate, chiar dacă fiecare conține mai mulți membri. Este important ca cel puțin două părți diferite să fie necesare pentru mediere. Dar de aici este adevărat și invers, că nu poate fi imaginat și imaginat cu nimic singur, acolo unde mediatorul este cu adevărat de neconceput și nu există.

Aceasta este însăși natura medierii, care presupune în mod necesar o dualitate existentă. Prin prezența unui intermediar în conformitate cu legea Sinai - acest lucru este necesar pentru el, de ce este necesar să se găsească și două aici. Una este clară pentru toată lumea. Acesta este Dumnezeu, ca pionier al legii Vechiului Testament. În consecință, El este unul în sensul cel mai strict al identității numerice constante, în care nici cea mai mică bifurcare și mediere din cauza acesteia este inacceptabilă. Totuși, acesta din urmă postulează inexorabil la dualitate și fără ea ar fi o ficțiune goală, între timp, în drept exista un fapt istoric de neclintit pentru toată lumea. Însăși ființa lui presupune fără îndoială două

parteneri, iar în Dumnezeu, ca unul dintre aceștia, nu există dualitate, pentru că El este absolut unul în gradul cel mai perfect.

VIII.

Acum se obține următoarea concluzie inevitabilă: întrucât medierea legislativă se referă în mod necesar la dualitate și nu poate fi găsită într-un Dumnezeu strict unic, atunci este evident că a doua latură nu este divină și nu s-ar putea solidariza cu prima până la a fi completă. coincidență. Prin urmare, aici orice abordare obligatorie a trebuit să fie afirmată asupra adaptării superiorului la inferior și a provocat autolimitarea în manifestările cele mai actuale. În mod firesc, legea care a apărut în astfel de condiții se dovedește a fi nu exclusiv divină, nu este o instituție pur divină și nu servește ca întreaga întruchipare a voinței lui Dumnezeu, deoarece intră în acord cu cealaltă aici și aceasta a fost un popor slab şi păcătos al lui Israel în toate defectele sale umane . „Îngroparea nu este pusă pentru drepți, ci pentru cei fără de lege” (I Tim. 1, 9)... Strălucirea divină este refractată în mediul uman și absorbită nu în toată imediata și claritate, ci numai cu modificări și variații . Având în vedere inegalitatea părților, este inevitabil ca ceea ce este desemnat pentru oameni și formulat în raport cu aceștia să nu fie ceva absolut divin, să nu reprezinte o strălucire adecvată și nealiată a slavei lui Dumnezeu, să nu epuizeze întreaga esență a voia lui Dumnezeu, este divină ca origine și autoritate, dar antropomorfă ca conținut și formă norme specifice legislației din Sinai.

IX.

O astfel de înțelegere este inevitabil fundamentală datorită faptului incontestabil al medierii mozaice și este justificată de dovezile categorice ale Scripturii. Chiar și profetul Ezechiel a vorbit despre strămoșii săi în numele lui Iehova: „Și (Az) le-a dat porunci care nu sunt bune și scuze, nu vor trăi în ele”. Însuși Mântuitorul Hristos, cu privire la problema divorțului, le-a declarat hotărâtor iudeilor (Mat. XIX, 8): „Moise, în împietrirea inimii tale, ți-a poruncit să-ți lași soția să plece: de la început nu s-a întâmplat așa. ”, căci atunci a prevalat ordinea inversă, suferind aici o adaptare descendentă.
Drept urmare, se dobândește o teză de nezdruncinat că legea Vechiului Testament, așa cum a fost mediată uman în descoperirea sa istorică, este doar o instituție acomodativă a pedagogiei divine (Gal. III, 24) și este un mijloc temporar de industrie supremă pe calea spre încoronarea perfectă în Hristos Isus, unde divinitatea și umanitatea erau nedespărțite, nedespărțite și întregi. Legalismul a fost o sclipire de lumină veșnică și inevitabil dispare odată cu răsăritul

Soarelui dreptății (Gal. III, 25), după ce a pregătit ochii oamenilor astfel încât „toți, privind cu fețele deschise slava Domnului, să fie transformat în același chip din slavă în slavă, ca de la Domnul Duh” (2 Cor. III, 18).
profesorul Nikolai Glubokovsky.
Sofia (Bulgaria).
1927, V, 22 (8) - Duminică.

BISERICA SI STATUL SOvietic.
eu.
Mesajul locțiitorului locțiitor al tronului patriarhal, Mitropolitul Serghie, publicat la 19 august 1927, și sfântul sinod patriarhal temporar, care s-a format în mai aceluiași an, și-au îndreptat în mod firesc privirea mentală către problema relației dintre biserică. și stat în Rusia sovietică. Căci dacă în biserică, ca atare, nimic nu s-a schimbat câtuși de puțin din această epistolă, atunci în raport cu statul, este planificată o anumită schimbare. Ce anume - la această întrebare se poate răspunde doar dacă ne imaginăm clar situația tulburătoare în care există bisericile și societățile confesionale în general la noi în țară.
Această situație a suferit schimbări semnificative de-a lungul celor zece ani de existență a puterii sovietice și asta în ciuda invarianței faptului că, se pare, ar fi trebuit să o determine fără ambiguitate. Acest fapt constă în neschimbarea pe parcursul întregii zece ani de dominație a celui numit Partidul Comunist Rus al Educației Sociale.

zovaiya, unul dintre aspectele căruia este aspectul unei secte religioase care mărturisește materialismul militant în varietatea sa marxistă. Adevărat, acest materialism este profesat în mod conștient și sincer, poate, doar de câțiva membri ai grupului; dar doar liderii o mărturisesc, ceea ce, în clădirea autoritară a partidului, are o importanță decisivă. Cât despre periferia partidului și straturile care i s-au alăturat, ei sunt vădit sedusi de învățătura etică a noii religii, pe care, de altfel, o simplifică la o singură formulă: „totul este permis”.
Astfel, materialismul militant devine nu numai o mărturisire a noii puteri, ci și o forță motrice vie. Această forță, în mod firesc, intră în luptă cu acele forțe care îi împiedică dezvoltarea, mai ales cu religiile spiritualiste date istoric, și dintre ele, în primul rând, cu Ortodoxia; căci contradicția dintre învățătura religioasă a Bisericii și filosofia oficială a Partidului Comunist, așa cum se subliniază în binecunoscuta epistolă a episcopilor Solovki, a fost și rămâne absolut ireconciliabilă.
Noul guvern a arătat că nu se teme să-și atingă obiectivele cu „sânge și fier”. Nu a fost lipsită de oportunitatea fizică de a aplica această metodă în implantarea viziunii ei asupra lumii și distrugerea corespunzătoare a manifestărilor externe ale religiilor istorice. Ea, fără îndoială, l-a folosit; un lung martirologie al slujitorilor de altar chinuiți de ea servește drept dovadă incontestabilă în acest sens. Dar această metodă nu a fost cea principală. Noul guvern era ferm convins că „religia” (în același timp nu și-a dat seama că învățătura ei era un fel de religie) era „opiu pentru popor”, ceea ce merită.

să priveze această religie de sprijinul statului și, în același timp, să dezvolte pe scară largă activități de dezvăluire a înșelăciunii care pândește în ea, iar religia cu toate manifestările ei exterioare va cădea de la sine; folosirea măsurilor violente pentru combaterea „prejudecăților religioase”, după cum arată experiența revoluției franceze, care îi este bine cunoscută, nu duce decât la fanatismul maselor și, în consecință, la o prelungire a luptei. Aceste gânduri au fost exprimate împreună cu Abordarea luptei împotriva bisericii și religiei. Au dispărut oarecum în căldura acelei lupte integrale împotriva lumii vechi, care este experimentul comunist, dar au reînviat cu o vigoare reînnoită când experiența a arătat imposibilitatea creării unei lumi noi - indiferent dacă este materială sau spirituală - prin metoda unei ordin autoritar. Într-o serie de acte legate de epoca punctului de cotitură (care în domeniul spiritual a venit puțin mai târziu decât în domeniul material), sună direct notele pocăite. „O mișcare profesională revoluționară”, citim în circulara Vserossiysk. Centru. Sfat prof. Soiuzov din 9 iunie 1923, este condus în lupta sa de un punct de vedere marxist, științific-materialist, care neagă orice religie în general. Cu toate acestea, eliberarea definitivă a muncitorilor de prejudecățile religioase nu poate avea loc decât ca urmare a unei lucrări culturale educaționale de lungă durată, insuflând constant în mase largi de membri de sindicat o înțelegere materialistă a istoriei și a naturii... materialismul bandelor”. Un an mai târziu, cel de-al 13-lea Congres al Comunistului All-Rus N.-RTI a decis:

„Este necesar să se elimine în mod decisiv orice încercare de combatere a prejudecăților religioase prin măsuri precum închiderea bisericilor, sinagogilor, moscheilor etc. viața pe care o întâlnesc țăranii.. Este necesar mai ales să veghem cu atenție pentru a nu jigni sentimentele religioase ale credincioșilor, biruință asupra căreia nu poate fi obținută decât printr-o muncă de iluminare foarte lungă, de ani și decenii calculată. Și la ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Georgian, care a avut loc în toamna aceluiași an, unul dintre participanți a exclamat: „Nu există acum un singur tovarăș serios în partidul nostru care să nu creadă că noi a mers prea departe în chestiunea bisericii. A vorbi despre faptul că țăranul nu vrea o biserică și că s-a dus de bunăvoie să o închidă este auto-înșelăciune... trebuie să corectăm greșeala făcută. Aceasta înseamnă a da fiecărui țăran folosința bisericii... predarea lor cheile și, după cum vor, să se roage... Aici ne vom întâlni cu rezistența tovarășilor noștri de județ.
Această „rezistență a tovarășilor de raion” s-a desfășurat și are loc în continuare la o scară foarte semnificativă. Dar chiar și cele mai înalte centre sovietice, așa cum va arăta următoarea prezentare, sunt departe de a fi lipsite de inconsecvențe. Oricum ar fi, rămâne neîndoielnic că, parțial pe baza unor considerații a priori, parțial pe baza indicațiilor experienței, noua putere în raport cu biserica și religia și-a luat ca bază o politică care poate fi formulată. ca un decret de religie în condițiile posibil dezavantajoase de concurență cu statul predicat-

cu o viziune antireligioasă (după cum li se pare autorităților) asupra lumii. Trebuie subliniat că adoptarea acestei politici se explică doar prin considerente tactice, și în niciun caz prin lipsa de respect față

de principiul libertății de conștiință. „Adevărata libertate de conștiință este libertatea de prejudecăți religioase”, citim constant în declarațiile liderilor PCR și ale celor apropiați ideologic de ei. *)

Odată cu trecerea timpului, situația s-a complicat însă. Noul guvern, care în general a dat dovadă de oportunism într-o măsură necunoscută până atunci în istorie, a văzut că poziția mândră a indiferenței confesionale i se părea neprofitabilă. Ea a constatat că putea găsi o oarecare simpatie în rândul sectanților, ale căror doctrine în cadrul vechiului sistem erau tolerate sau chiar persecutate doar dacă li se acordau anumite privilegii. Opa a găsit printre marile biserici, în special Ortodoxie, elemente nemulțumite care puteau fi ușor atrase de ea, cu condiția să li se ofere ocazia să iasă în vârf și să deschidă în fața lor perspectiva de a lua în propriile mâini credințele relevante. Ea a înțeles în cele din urmă imposibilitatea interioară de a urma o politică de emancipare a „naționalităților asuprite”, în același timp suprimând religiile care erau strâns contopite cu acestea. Prin urmare, autoritățile au renunțat la indiferența dogmatică necesară pentru aceasta, adică

*) A se vedea, de exemplu, cartea lui G. S. Gurevici: „Istoria Constituției Sovietice”, Moscova, 1923, care dovedește eroarea rezoluției proiectului de constituție, care declara religia o chestiune privată a cetățenilor (p. 79). -80). Este interesant de observat că această formulă, venerată aproape de „prejudecata missevică”, a fost adoptată de art. 1 din Decretul georgian privind separarea bisericii de stat din 15 aprilie. 1921 şi constituirea socialului armean. semănat republici.

politica de a pune religiile spiritualiste într-o stare de lipsă egală de drepturi pentru toți și a adoptat un sistem de lipsă gradată a drepturilor, repetând în același timp pe dinăuntru sistemul legii bisericești pre-revoluționare, care clasifica religia în funcție de numărul de puteri. acordate acestora.

Noul sistem este implementat în moduri diferite. Lipsa gradată de drepturi se poate baza, în primul rând, pe folosirea variată a acelor puteri nelimitate pe care le au organele statului sovietic în raport cu cetățenii, ca stat despotic, nelegat în activitățile sale de drepturile subiective publice ale cetățenilor. Organele Cheki, iar acum GPU, pot aresta, exila sau împușca pe oricine. Și arestează, exilează și împușcă clerul unor religii, iar pe alții îi lasă în pace.Consiliile locale sunt libere să transfere bisericile care au devenit „proprietate publică” pentru uzul oricărui grup de credincioși. Și oferă în mod părtinitor temple grupurilor religioase protejate, lăsându-i pe alții, mai numeroși, fără nicio oportunitate de a face închinare publică.

A doua metodă este utilizarea pe scară largă a așa-numitului. sistem de licențiere. Cu ajutorul acestui sistem, de exemplu, ierarhie renovaţionistă şi rămâne fără posibilitatea existenţei civile a ierarhiei Bisericii Ortodoxe. Pe de altă parte, uneia dintre cele mai protejate religii, și anume mahomedanismul, i se oferă astfel de oportunități în materie de educație religioasă a tinerilor, la care alte religii din Rusia sovietică nici măcar nu pot visa.

A treia metodă constă în teritorială

modificarea „legii bisericești” sovietice. Această acceptare este posibilă deoarece legislația care determină poziția bisericilor și a altor societăți religioase pare a fi descentralizată în Uniunea Sovietică. Nu provine de la organele supreme ale unirii, ci de la organele așa-zisului. republicile unionale, adică acele state care, conform constituției, formează o uniune sovietică. Întrucât unele dintre aceste republici conțin părți semi-independente, numite republici autonome (în RSFSR), sau se despart în republici unionale de rangul doi (în Transcaucazia), descentralizarea merge și mai departe, deoarece drepturile republicilor unionale, dar pe problema luată în considerare, sunt transferate doar organelor care au numit entități politice subordonate. Astfel, apare posibilitatea teoretică a existenței în Uniunea Sovietică a mai mult de douăzeci de sisteme diferite de determinare a poziției religiei în stat. Realitatea pare, este adevărat, mult mai simplă. Se știe că guvernele tuturor republicilor „independente” și „semi-independente” care apar pe harta Rusiei moderne apar ca instrumente ascultătoare în mâinile unui singur partid comunist extrem de centralizat. Această unitate a voinței de îndrumare duce la faptul că actele legislative și instrucțiunile suplimentare la acestea, care provin din state diferite, de regulă, seamănă între ele ca două picături de apă. Dar, în unele cazuri, organizația de conducere profită de complexitatea structurii vizibile a statului sovietic pentru a adapta metodele de implementare a obiectivelor sale la condițiile locale. Acest truc se aplică, printre altele, la problema relației

state către biserică și societăți religioase.

Aceasta este tehnica sistemului actual. Nu întotdeauna toate trucurile incluse în compoziția sa sunt folosite în favoarea egală a topului sovietic. Al treilea dintre ei pare a fi cel mai stabil. Utilizarea primului și celui de-al doilea a ajuns la un paroxism în epoca luptei pentru confiscarea obiectelor de valoare bisericești și întemnițarea Patriarhului Tihon. Când eșecul complet al renovaționismului a devenit clar, când a devenit clar că era mai ușor să-i seduci pe mulți în materialism militant decât să-i atragi într-o biserică care era clar legată de poliția politică, când a devenit clar că Ortodoxia poate fi condusă în subteran. , dar nu a putut fi distrus, au declarat solemn autoritățile despre renunțarea la aceste recepții. „Este interzis tuturor instituțiilor statului, citim în § 7 din instrucțiunile lui Nar. comision al Justiției și Afacerilor Interne, din 19 iunie 1923, prin intervenție administrativă pentru menținerea unui anumit cult sau a oricărei guvernări bisericești în detrimentul altor culte sau grupări religioase. Desigur, nu există nicio îndoială că această declarație a rămas doar o declarație. Acest lucru este dovedit de mesajul episcopilor Solovetsky și mesajul mitropolitului Serghie. Numeroase confirmări ale acestei teze vor fi date de expunerea ulterioară.

II.

„Biserica este separată de stat”, spune art. 1 Decret al Consiliului poporului. Comisarii RSFSR din 23 ianuarie 1918 (Sobr. Uzakon. 1918 Nr. 18, Art. 263) În înțelegerea dată acestui articol de către autoritățile sovietice, unul

nah, mult mai mult. „Posibilitatea legală de existență este luată de la biserică” este o formulă care transmite mult mai exact starea de fapt,

care s-a aplicat inițial tuturor religiilor, iar de la inventarea sistemului lipsei gradate de drepturi, este doar justă. in raport cu acele societati religioase care nu apartin numarului celor protejate. Conținutul acestei formule este dezvăluit cu mai multă claritate în următoarea explicație a departamentului de culte al Comisariatului Poporului de Justiție (NCJ), care până în toamna anului 1924*) a fost principalul organ al puterii sovietice în relațiile sale cu biserica. .
„Decretul din 1918 nu recunoaște biserica sau societatea religioasă ca instituție juridică, ci permite existența doar a unor grupuri religioase separate de cetățeni. Conform spiritului legislației sovietice, fiecare astfel de grup este o biserică complet autosuficientă, care își poate stabili propria viață și are orice fel de credință, atâta timp cât ordinea juridică și socială nu este încălcată și drepturile cetățenilor sovietici. Rusia nu sunt afectate ”(explicația din 25 august 1922 d.)**) Din aceste considerente, departamentul cultelor ajunge la concluzia că organizarea ierarhică a bisericii, cumva protopopiat, eparhial sau central, nu este supusă înregistrare. Sensul acestei prevederi poate fi înțeles doar dacă avem în vedere că, în baza clauzei 4 din instrucțiune, toate.

*) Când a fost înlocuit parțial de un secretariat special sub președintele All-Russian. centru, performanță Comitetul pentru Afaceri Culte (25 dec. 1924), parțial un departament. centru afaceri generale, departament administrativ auto. Comisariatul pentru Afaceri Interne (NKVD).

**) Toate informațiile despre activitatea instructivă a autorităților sovietice au fost împrumutate din cartea prof. P. V. Gidulyanov „Separarea Bisericii de Stat”, ed. 3, Moscova, 1926

centru, performanță comisia de înregistrare a societăților din 10 aug. 1922, societățile neînregistrate sunt declarate închise.
Într-o formă mai concretă, punctul de vedere al autorităților sovietice a apărut în circulara NKJ din 18 mai 1920, care oferă buze tuturor. interpret comitete să înceteze activitățile fostelor consistorii, redenumite acum consilii eparhiale, consilii, administrații etc., oricum s-ar numi și oricărui cult aparțin, oriunde se desfășoară acestea din urmă, bazându-se pe legi vechi ușor modificate, și unde sunt acestea interzise art. 12 din decret *) organizațiile își însușesc, ca persoane juridice, funcții punitive, fiscale, financiare, economice etc., precum și aduc vinovații la răspundere penală. În elaborarea acestei circulare, departamentul cultelor a explicat că numărul asociațiilor ilegale include și așa-zisele. Consiliile Unite ale Societăților Religioase care emit ilegal circulare; în cazul apariţiei unor astfel de circulare, acestea din urmă să fie transmise procurorului şi direcţiei politice de stat (25 mai 1923). Cu fiecare ocazie, departamentul cultelor explică că subordonarea anumitor grupuri de credincioși, inclusiv a clerului, față de episcopul lor este complet voluntară și că, de exemplu, îndepărtarea este obligatorie pentru un preot doar în măsura în care el însuși este gata să-și limiteze cultul. Activități.
Mai târziu, în legătură cu tendința emergentă de favorizare a curentelor care vizează descompunerea Bisericii Ortodoxe

*) Art. 12 din decret nu are de fapt un astfel de conținut (vezi mai jos capitolul III).

Vedeți, autoritățile sovietice și-au modificat oarecum poziția. În virtutea art. Artă. 8 și 9 instrucțiuni din 27 apr. 1923, societățile religioase ale aceluiași cult pot organiza congrese provinciale și întregi rusești în conformitate cu decretul general privind congresele din 12 iunie 1922, iar aceste congrese pot alege organe executive. La evaluarea acestei rezoluții, trebuie avut în vedere faptul că aceasta aderă la un sistem permisiv, în prezența căruia autoritățile pot refuza permisiunea de a convoca un congres fără a motiva. Practica arată că acest drept de liberă discreție se exercită cu un grad semnificativ de parțialitate: după cum s-a remarcat prin clarificarea departamentului cultelor din 28 iulie 1924, permisiunea de a convoca congrese și de a alege organele executive a fost acordată numai sectanților și renovaţioniştilor. Ca organe executive, alese de congresele provinciale sau de altă natură ale reprezentanților grupurilor și societăților religioase și înregistrate la departamentele administrative, există „administrații diecezane” renovaționiste (clarificate de NKJ la 13 octombrie 1923). În legătură cu dezintegrarea bisericismului viu în multe interpretări, este posibilă paralelismul unor astfel de administrații. Căci, după cum explică NKJ (29 septembrie 1924), „dacă renovaționiștii își formează propriul congres și își aleg propriul corp executiv, atunci este imposibil să interziceți antoniniștilor, bisericii vie etc., să-și convoace propriile congrese. și își alege propriile organe executive.” Pentru acele crezuri care nu sunt persecutate, apare posibilitatea unirii chiar și la scara întregii uniuni prin aplicarea la consiliul comisarilor poporului unirii (Izvestiya, 1924, nr. 107).
Este de notorietate că Biserica Ortodoxă a realizat până acum legalizarea ei

ierarhii pe baza instructiunilor aerului al 27-lea. 1923 nu a putut. După cum spune epistola episcopilor Solovetsky, „ea nu are voie să înființeze organe de conducere centrale și diecezane, episcopii nu au voie în eparhie, sunt nevoiți să refuze predicarea, vizitarea comunităților, uneori chiar consacrarea; aproximativ jumătate dintre episcopii ortodocși lâncezesc în închisoare și în exil”. Admiterea formării unui sinod patriarhal temporar în mai 1927 a avut loc în ordinea unei rezoluții separate. Și numai dacă speranțele exprimate în mesajul Mitropolitului Serghie se vor îndeplini, administrațiile județene și eparhiale vor fi legalizate.
În legătură cu coexistența bisericilor cu statute juridice diferite, apar din când în când încercări de „comandă” din partea grupurilor religioase privilegiate. Aflăm despre astfel de afirmații în principal din rapoartele despre respingerea lor de către autoritățile sovietice relevante. Așa că HER ucraineană a fost nevoită să explice că „nici Consiliul Bisericii Ortodoxe Ucrainene și nici filialele sale nu au dreptul să trimită ordine parohiilor și mănăstirilor care nu se află sub jurisdicția lor”. În ceea ce privește RSFSR, departamentul cultelor a trebuit să explice că nu se poate solicita viză de la administrația eparhială renovaționistă pentru o procesiune religioasă organizată de cetățeni care nu aparțineau Bisericii Renovaționiste (explicat la 30 mai 1924). Departamentul a respins, de asemenea, petiția unui episcop renovaționist de a acorda privilegii clerului din subordinea lui în ceea ce privește impozitul pe venit-proprietate și chiria (explicat la 13 aprilie 1923). Autoritățile au respins aceste afirmații pentru că este mult mai profitabil pentru ea să păstreze instituții religioase protejate.

societatea în acea dependență strânsă de ea însăși, care este întotdeauna cazul cu perspectiva de a câștiga privilegii pierdute, mai degrabă decât să-și satisfacă dorințele o dată pentru totdeauna și să le acorde putere într-o formă abstractă. Dar dacă autoritățile nu acordă societăților religioase protejate drepturile pe care le caută, atunci de fapt își îndeplinesc dorințele sincere din când în când. În același timp, problema îmbracă o formă uneori curioasă pentru un stat care s-a separat fundamental de biserică. Deci, departamentul de administrație al districtului Yuryev-Polsky și-a permis să aprobe buletinul de vot al clerului produs de societatea religioasă (Gidulyan, ediția a II-a, p. 125) și provincia Irkutsk. departamentul administrativ a încercat să acorde dreptul de a se închina doar clerului „înregistrat”.
Dacă Ortodoxia se străduiește încă doar pentru legalizare și dacă sectanții și renovaționiștii o au într-o formă destul de nesatisfăcătoare, atunci credințele armeano-gregoriene** și musulmane se bucură, cel puțin în unele părți ale Uniunii Sovietice, de beneficiile recunoașterii tacite. a formelor istorice ale existenţei lor. Adevărat, în Armenia a fost emis un decret, purtând numele decretului privind separarea bisericii și a statului (26 noiembrie 1922), dar în textul decretului corespunzător.
*) În perioada luptei dintre exarhiști și autocefali din Ucraina, congresul raional al sătenilor imposibili de la Kiev a adoptat o rezoluție prin care se cerea ucrainizarea cultului. Această rezoluție a evocat în mod firesc o respingere ascuțită din partea NKJ, care a explicat că toate religiile sunt contrarevoluționare și că țăranii imposibili ar trebui să se agite pentru o emancipare completă din cătușele vechi ale opresiunii religioase, și nu pentru producerea de cult într-una singură. limba sau alta.
**) Această credință este aparent privilegiată pentru a crea un contrast cu amintirea tristă a persecuțiilor de la începutul secolului al XX-lea.

pur si simplu nu se potriveste. În Azerbaidjan nu există deloc un astfel de decret. În fine, în Uzbekistan și Turkmenistan, decretul emis de Republica Turkestan, care a murit în 1924, privind separarea bisericii de stat a fost de fapt anulat în raport cu religia musulmană. SH.
Dacă legea sovietică, ca regulă generală, ignoră biserica ca atare, atunci este mai milostiv cu micile chilii bisericești: art. Decretul 10 din 1918 mentioneaza in mod expres societatile ecleziastice si religioase si stabileste ca acestea sunt supuse prevederilor generale privind societatile private si nu beneficiaza de niciun avantaj si subventie. Articole suplimentare ale decretului conturează mai detaliat statutul juridic al acestor societăți. În virtutea art. 11, ei nu au dreptul de a percepe taxe și nici dreptul de a aplica o penalizare membrilor lor. În virtutea art. 12, nu au drept de proprietate și nu au dreptul de personalitate juridică. Dar, în temeiul părții 2 a art. 13, acestora le sunt transferate în folosință gratuită clădirile și obiectele destinate special scopurilor liturgice.
Pe baza acestor rezoluții s-a putut legaliza activitățile parohiilor. În prezent, în RSFSR, parohiile pot fi construite pe o dublă bază

legală: 1) sau ca grupuri de credincioși „” în ordinea instrucțiunilor NKJ din 24 august. 1918 privind separarea bisericii de stat (Sobr. Legislații din 1918 nr. 62, art. 685, sau 2) ca societate religioasă supusă înregistrării în conformitate cu instrucțiunile speciale ale NKJ și Nar. Com.

ext. Dosar din 27 aprilie 1923. Dualitatea structurii celulelor religioase primare a fost împrumutată din legislația „rusă” de legislația Belarus și Azerbaidjan. În Ucraina și Georgia, dimpotrivă, o unitate de tipul lor se realizează prin echivalarea completă a acestora cu societățile care nu urmăresc scopul de a obține profit. În Armenia, comunitățile bisericești nu au fost reglementate de stat și continuă să trăiască în întregime pe baza normelor legii religioase relevante. La fel se întâmplă și în raport cu celulele musulmane din republicile Turkmen și Uzbek, în Koh, însă, în raport cu comunitățile creștine, s-a dus la îndeplinire legislația RSFSR.
Revenind la acestea din urmă, ca determinând structura juridică a parohiilor în cea mai mare parte a Uniunii Sovietice, trebuie stabilit că diferențele dintre cele două forme de organizare a acestora par la prima vedere nesemnificative: numărul minim de membri ai unui „grup de cult” este de 20, iar cel al unei societăți religioase este de 50; o societate religioasă are propria sa carte, în timp ce un grup de credincioși nu o are; fiecare cetățean de aceeași credință se poate alătura unui grup cultural după înființarea acestuia, dobândind astfel dreptul de a participa la gestionarea proprietății religioase; înscrierea într-o societate religioasă se face prin votul deschis al adunării generale a acesteia. Ultima dintre aceste diferențe pare, însă, departe de a fi atât de neimportantă pe cât pare: dacă o societate religioasă este o organizație închisă, atunci grupul de credincioși se dovedește a fi o unitate nedefinită: nu doar acei 20 de cetățeni care apar în acord. sunt onorati ca membri ai acesteia.

cu sovieticii și cu toți locuitorii locali ai religiei corespunzătoare; toți au dreptul de a participa la adunarea generală a grupului, iar fiecare dintre ei poate depune o plângere la autorități cu privire la restrângerea drepturilor sale, cel puțin împotriva acelorași „douăzeci” (Gidulianov, p. 130). Este clar că autorităților le este mai ușor să se ocupe de aceste grupuri amorfe decât de societățile religioase. Prin urmare, ea destinează forma societăților religioase în primul rând grupării membrilor confesiunilor patronate, în special sectanților (Gidulianov, p. 128), și nu numai că nu necesită transformarea grupurilor de credincioși existente în societăți, așa cum s-a înțeles inițial pe teren. , dar consideră o astfel de transformare chiar nedorită (explicat de NKJ la 11 aprilie 1924).
Procesul de formare a unui grup de credincioși sau a unei societăți religioase este conceput în principiu ca liber. Acest lucru nu înseamnă însă că guvernul se îndepărtează de orice participare la el. În primul rând, ea se poate confrunta cu o alegere între mai mulți solicitanți pentru același templu. Acești solicitanți par în mod normal să fie reprezentanți ai bisericii patriarhale, pe de o parte, și grupuri care s-au desprins de ea, pe de altă parte. Rezolvarea acestei întrebări trebuia dată în primul rând Republicii Ucrainene în legătură cu lupta dintre exarhiști și autocefali, o luptă în rezultatul căreia guvernul, care la acea vreme încă nu a dus la ucrainizarea accelerată, nu era interesat. În acea epocă, guvernul a respins pretențiile ierarhiei

autocefaliștilor de a elimina toate bisericile existente în Ucraina; s-a decis ca bisericile să fie transferate grupului de enoriași care constituie majoritatea dintre ei și că drepturile minorității pot fi protejate.
C8

numai acolo unde comitetul executiv local consideră că este posibil. În același timp, s-a stabilit că majoritatea urma să fie determinată printr-un recensământ al enoriașilor din casă în casă, efectuat de doi cărturari bine alfabetizați, câte unul din fiecare dintre părțile aflate în conflict. În RSFSR, departamentul de culte a oferit buze. interpret comitete să rezolve disputele care apar între grupuri cu privire la deținerea unui templu într-un mod pașnic, repartizând în fiecare parohie bisericile disponibile între grupuri de interpretări vechi și noi, pe cât posibil în conformitate cu numărul de populație și oferind fiecare sens; în fiecare parohie cu câte un templu (explicat în ianuarie 1924). Nu există însă nicio îndoială că această directivă a fost îndeplinită în practică, după cum se poate vedea din epistola episcopilor Solovetsky, catedralele au fost aproape peste tot date renovaționiştilor și, în legătură cu aceasta, s-au dovedit a fi goale.
În formarea „grupurilor de credincioși” și „societăților religioase”, autoritățile trebuie să urmărească în continuare ca aceiași cetățeni să nu fie înscriși ca membri ai mai multor grupuri sau societăți (explicat la 8 martie 1924). În cele din urmă, ar trebui să permită doar cetățenilor care pot folosi efectiv templul, chiar dacă locuiesc în orașe diferite, să intre în aceste grupuri (explicat la 28 iunie 1924). Aceste reguli sunt predate pentru a preveni eludarea reglementărilor privind componența minimă a grupurilor și societăților.
Pentru a obține folosirea „proprietății de cult”, atât un grup de credincioși, cât și o societate religioasă trebuie să încheie o convenție specială cu consiliul local, în calitate de reprezentant al statului, a cărui proprietate, în temeiul părții I, art. Decretul 13 1918, toată proprietatea a devenit
69

instituţii religioase care existau la momentul publicării sale. Conținutul acestui acord, conform § 8 al instrucțiunii din 24 august 1918, se reduce la obligația pentru cei care acceptă proprietatea religioasă: 1) să o păstreze și să o protejeze „ca o comoară națională”; 2) să efectueze reparații și cheltuieli în general legate de utilizarea acestuia; 3) să-l folosească exclusiv pentru nevoi religioase; 4) să aibă un inventar al proprietății permanent actualizat și 5) să permită, fără piedici, în timpul orelor de odihnă autorizate de consiliul deputaților să inspecteze și să verifice proprietățile.
Rezilierea contractelor cu grupurile de credincioși, conform deciziei Prezidiului Comitetului Executiv Central All-Rus din 23 martie 1923, aparține prezidiilor provinciilor. executa, comitete. În virtutea § 4 din instrucțiunea din 19 iunie 1923, încetarea trebuie să aibă loc: 1) la descoperirea participării unui grup bisericesc la acțiuni contrarevoluționare și 2) la descoperirea unui abuz sau deturnare a proprietății bisericii. Potrivit HER, motivele rezilierii contractului sunt și scăderea numărului de membri ai grupului sub minimul stabilit și dorința prezidiului de a transfera folosința templului către un alt grup, mai de încredere. Această ultimă sugestie de anulare a tratatului este, desigur, una dintre cele mai puternice arme pentru patronajul anumitor confesiuni și asuprirea altora. Același instrument convenabil

este rezoluția art. 10 din modelul de acord anexat instrucțiunilor din 27 aprilie 1923, în virtutea căruia motivul închiderii unei societăți religioase este „arestarea unei părți a membrilor săi”, arest care depinde în întregime de discreția localului. Autoritățile.
Deci, parohiile există nu numai de fapt

chesky, dar, sub numele de mai sus, și legal. Dar drepturile lor nu sunt mari și nu sunt puternice. Pentru a determina acest lucru, autoritățile sovietice pornesc de la premisa că toate proprietățile pe care le folosesc sunt „proprietate publică”, iar organizațiile parohiale sunt echivalate cu societățile private și, în plus, sunt private de drepturile unei persoane juridice.
În primul rând, este recunoscut ca admisibil:
1) închiderea bisericii în afara condițiilor specificate mai sus pentru rezilierea contractului, dar sub rezerva: a) unui deficit acut în zona din incinta cu destinație locativă, sanitară, culturală, educațională sau de altă natură; b) posibilitatea efectivă de folosire a templului închis în aceste scopuri și c) conformitatea evenimentului la „cererile maselor muncitoare”, exprimate sub forma a numeroase declarații colective, rezoluții, hotărâri de congrese etc. 1923, § 4); 2) folosirea templului pentru circuite non-religioase fără închiderea acestuia (circularea NKVD 28 februarie 1919); 3) trecerea templului la folosirea concomitentă a mai multor grupuri de credincioși (ucraineană clarificată la 17 noiembrie 1922) și 4) retragerea din folosirea credincioșilor a anumitor categorii de obiecte, indiferent de semnificația lor religioasă; decretul Comitetului Executiv Central al Rusiei din 27 decembrie 1921, care a instituit această scutire, a servit, după cum se știe, drept pretext pentru persecuția religioasă în anii 1922-23. Credincioșilor li se permite totuși să înlocuiască obiectele supuse confiscării. cu altele de valoare egală. Dar o astfel de înlocuire este complicată de faptul că, conform interpretării departamentului de culte, nu creează proprietatea asupra lucrurilor răscumpărate, astfel încât, atunci când templul este lichidat, soarta lor este determinată pe o bază comună (explicat. 15 septembrie 1923)

Din aceeași prevedere rezultă regula paradoxală că, în ciuda faptului că credincioșii sunt obligați să asigure templele și bunurile ce le revin, în caz de incendiu, sumele asigurate nu li se eliberează, ci la buze. interpret Comitetul (Circus Nar. Comitetul de Finanțe și NKVD din 28 decembrie 1923). Adevărat, conform clarificării NKJ din 12 aprilie. 1924, această împrejurare se impune pe buze. Spaniolă comitetele au datoria într-o formă sau alta de a veni în ajutorul grupului asigurat de credincioşi. Dar această obligație, după cum se vede din practica departamentului de culte, este îndeplinită cu multă reticență și departe de a fi complet, iar scopurile și propunerile CNM nu sunt întotdeauna îndeplinite; deci, admin, departamentul provinciei Pskov. interpret comitetul a lăsat fără executare propunerea NKJ privind eliberarea unei prime de asigurare pentru un ars în sat. În afara templului un grup de credincioși să construiască un nou templu, crezând că primele de asigurare primite de el ajung la dispoziția lui deplină. Dar NKJ mai crede că, dacă prima de asigurare nu este utilizată pentru construcția unui nou templu în termen de trei ani, atunci aceasta, ca reprezentând echivalentul unei clădiri de stat incendiate, va merge la veniturile statului.

Proprietatea statului nu sunt doar acele biserici care au fost naționalizate în 1918, ci și toate cele construite ulterior pe cheltuiala credincioșilor (explicația NKJ la 24 iunie 1925). Acestora din urmă nu li se garantează nici măcar dreptul de prioritate de a primi templul pe care l-au construit pentru utilizare: circulara NKVD-ului ucrainean din 23 aprilie. 1925, s-a stabilit în mod expres că templul nou construit poate fi transferat în folosința altor persoane (de exemplu, construit de ortodocși

templu - într-un fel sau altul dintre renovaționisti sau autocefali ucraineni).

Privarea grupurilor și societăților religioase de drepturile unei persoane juridice este o decizie mai ușor de proclamat decât de executat: pentru că autoritățile, din diverse motive, au de-a face cu grupuri de credincioși și este mai convenabil ca aceasta să intre. în relaţii nu cu masele amorfe, ci cu organizaţiile. Acesta este, probabil, motivul pentru care textul inițial al decretului ucrainean privind separarea bisericii sau a statului (datat 22 ianuarie 1922) nu a urmat în acest sens modelul rusesc. Doar „pentru a se armoniza” cu RSFSR, comunitățile religioase din Ucraina au fost private de drepturile unei persoane juridice printr-un decret suplimentar din 3 august. 1920 Cu toate acestea, în practică, aceste societăți continuă să se bucure de drepturile menționate mai sus, în special, au dreptul la reprezentare legală în fața consiliului, ai cărui membri, în schimb, sunt lipsiți de dreptul de vot. Apropiindu-se de aceeași stare de fapt în RSFSR. Privarea de drepturi a unei persoane juridice conduce la faptul că executarea hotărârilor adunărilor generale și a altor sarcini poate fi încredințată grupurilor și societăților religioase numai în ordinea atribuirii. Dar nimic nu împiedică persoanele care au primit astfel de instrucțiuni să se unească într-un corp reprezentativ, căruia i se dă numele de consiliu bisericesc. Și aceste consilii bisericești sunt de fapt recunoscute și de guvernul sovietic (Gidulianov, p. 148). În special, procesele intentate în numele consiliului bisericesc al uneia sau altei biserici sunt liber acceptate de instanțe; la fel, și titlu executoriu adresat acelorași consilii (explicat de HER la 25 aprilie 1924, condamnând această practică). Pentru membrii bisericii

Consiliul impune, de asemenea, răspunderea penală în cazul neconservării proprietății bisericești (de stat) (Izvestiya, 1925, nr. 33).

Astfel, privarea de drepturi a unei persoane juridice are ca rezultat în practică o restrângere a dreptului de reprezentare permanentă și privarea dreptului de proprietate pe bază de proprietate. Manifestări distincte ale acestor norme sunt: 1) neadmiterea impunerii cotizațiilor obligatorii membrilor grupurilor și societăților religioase (articolele standard ale articolului 7, notă); pervertit pe loc în interzicerea producerii de cotizații voluntare în rândul membrilor parohiei (circ. ucraineană. NKVD 1924 nr. 2);

2) interzicerea societăților religioase de a încheia contracte de închiriere pentru fabricile de lumânări, tipografii etc. (Art. 15 instr. 27 aprilie 1923);

3) respingerea petițiilor de returnare (posibilă în condițiile Noii Politici Economice) a celor dintâi. casele bisericești (explicat de NKJ la 29 august 1921) și 4) nerecunoașterea puterii în spatele

certificatelor, mandatelor etc. emanate de la societățile religioase (circul NKVD la 15 august 1921). În unele zone, aceste restricții sunt „aprofundate”, până la îndepărtarea forțată a sigiliilor, ștampilelor și antetului de la cler (instrucțiuni ucrainene din 10 noiembrie 1920) sau până la interdicția, sub sancțiunea de arestare sau expulzare, pentru cleri și cleri din general să apară în instituţiile guvernamentale ca reprezentanţi ai societăţilor religioase (decretul abhazian din 16 februarie 1923).

Abateri semnificative de la normele declarate sunt în legislația republicilor armeană, uzbecă și turkmenă. În Armenia, bisericile și proprietățile liturgice au fost declarate proprietate națională, dar totuși

mu sunt în posesia comunităților bisericești nerecunoscute prin obicei pe motiv. În Uzbekistan și Turkmenistan, în virtutea unui decret din 20 iunie 1922, waqf-urile sunt considerate proprietatea societăților religioase musulmane, iar principala administrație waqf a fost înființată pentru a le gestiona. Astfel, aici nu operează nici principiul sărăciei forțate a societăților religioase, nici principiul privării acestora de drepturile unei persoane juridice.

IV.

În condiţiile evidenţiate, activitatea internă a organizaţiilor religioase legale pare a fi foarte restrânsă. Din punct de vedere juridic, se rezumă, de fapt, la organizarea, fără permisiunea prealabilă, a adunărilor de rugăciune în bisericile puse la dispoziție de acestea *) și la organizarea, cu înștiințarea prealabilă a poliției, a adunărilor generale ale unui grup. sau societate pentru a rezolva problema întreținerii templului și gestionării proprietății liturgice m. În aceste posibilități, din punctul de vedere al dreptului sovietic, există un anumit privilegiu, deoarece în problema organizării de întâlniri

*) Dacă nu există informații despre intervenția autorităților în ordinea sărbătorii de cult, atunci una dintre părțile sale constitutive, predica, este adesea supusă influenței directe sau indirecte. Din circulara NKJ din 3 ianuarie. 1919, se pare că unele sovietice au folosit, ca măsură represivă împotriva clerului, o interdicție absolută a predicării. Practica judiciară din 1925 arată cazul unui preot condamnat la o pedeapsă de 3 ani pentru că a numit o școală în care avea loc un spectacol antireligios o casă a depravației și și-a îndemnat enoriașii să nu participe la asemenea spectacole și să nu-și trimită copiii. lor (Izv; 1925 oraș Nr. 107). Pe de altă parte, în Ucraina există o practică de a interzice prezența la slujbele bisericii de către persoanele cu vârsta sub 18 ani și chiar îi obligă pe lideri să monitorizeze implementarea unui astfel de ordin (Circus. Ucrainean. Center, comitetul executiv din 1924, nr. . 6).

în general aderă la un sistem permisiv.

Aici se termină liberalismul dreptului sovietic în raport cu manifestările vieții religioase. Căci ca principiu suplimentar se poate stabili, dacă nu o interdicție, atunci o restrângere de amploare a oricărei vieți religioase publice în afara cadrului activității parohiale. Această jenă își găsește expresia în 4 direcții: 1) în interzicerea oriunde, cu excepția templelor, de a expune în mod public embleme religioase și de a săvârși public acte cu caracter religios; 2)

în limitarea dreptului la întâlniri private de rugăciune; 3) în limitele de amploare ale învățăturii religioase și 4) în lichidarea tuturor instituțiilor bisericești, cu excepția bisericilor transferate în comunitățile de credincioși.
1.   În prima direcție, art. 4 din Decretul din 1918 se limitează la stabilirea regulii conform căreia acțiunile statului și ale altor instituții publice de drept public nu sunt însoțite de niciun ritual sau ceremonie religioasă. Instrucțiuni 24 aug. 1918 (§ 29) completează această regulă, în primul rând, prin interzicerea de a avea orice imagini religioase în localurile de mai sus. O interpretare foarte amplă a conceptului de premisă public-juridică este dată de departamentul de culte într-o explicație din 1 feb. 1923 „În sistemul sovietic (acest concept) nu poate fi determinat prin semnul aleatoriu al unui proprietar legal. Astfel, cantinele, restaurantele, pub-urile, fabricile, atelierele etc., pot fi deținute de cetățeni privați, dar este imposibil să se aplice vechile norme ale instituției proprietății private acestora. Prin urmare, interdicția de a spânzura idoli sau icoane este valabilă oriunde

normele de drept public sunt aplicabile și sunt aplicabile oriunde unde se practică munca salariată colectivă și publică, accesibilă fiecărui cetățean, folosirea acestor sau a altor spații. În legătură cu interzicerea generală a săvârșirii ritualurilor religioase în instituțiile de stat, s-ar putea pune problema tragerii la răspundere a medicului din conducerea spitalului pentru că a permis invitarea unui preot să dea împărtășania unui muribund; acest caz, însă, a fost soluționat într-un sens favorabil medicului (atitudinea NKJ din 18 ianuarie 1924).
Instrucțiunea din 1918 stabilește, în continuare, că procesiunile religioase, precum și săvârșirea oricăror rituri religioase în străzi sau piețe, sunt permise numai cu permisiunea scrisă a autorităților (§ 31). Departamentul cultelor a explicat în plus că procesiunile religioase cu bannere și clopoței la înmormântări sunt, de asemenea, supuse § 31 din instrucțiune și a dat directive autorităților locale să nu permită slujbele de rugăciune în piețe și piețe (10 ianuarie 1922).). Autoritățile locale încearcă uneori să îngreuneze desfășurarea procesiilor religioase cerând permise speciale, asociate cu costul taxei de timbru, din fiecare sat prin care trebuie să treacă procesiunea sau eliberând astfel de permise în cazuri nu mai mici decât cele județene (circul de NKVD din 12 februarie 1925 ., condamnând această practică). Pe alocuri, autoritățile nu au permis sectanților să facă botezul în aer liber cerut de doctrinele lor (circul ucrainean NKVD din 4 martie 1925).
2.   Întâlniri private de rugăciune ale cetățenilor care, dintr-un motiv sau altul, nu au format o societate sau un grup religios, însă,

permis - numai cu condiția ca autoritățile să fie anunțate în prealabil cu privire la ora și locul întâlnirii și să se primească permisiunea de la aceasta (clarificări la 29 august 1923, 27 septembrie 1923 și 28 iulie 1924). Și astfel de permisiuni, după cum arată practica, nu sunt întotdeauna acordate. Deci, după ce au lichidat bisericile fabricii din provincia Vladimir. la fabricile „Avangarda comunistă” și „Sverdlov”, autoritățile locale au interzis în general întâlnirile de rugăciune ale cetățenilor. În alte locuri, aceste întâlniri de rugăciune sunt permise

doar pentru grupuri de cel puțin cincizeci de persoane, confundând în mod clar regulile privind întâlnirile de rugăciune cu regulile privind societățile religioase (circula femeilor ucrainene. NKJ din 8 februarie 1924 dispune abandonarea acestei practici) . Sunt interdicții ca preoții să meargă la casele enoriașilor care doresc să-i invite să facă cereri (clarificarea NKJ la 18 septembrie 1923) sau condiția pentru astfel de ocoliri prin depunerea petițiilor speciale plătite prin timbru și taxe de papetărie.

3. În problema predării Legii lui Dumnezeu, decretul din 1918 s-a limitat la proclamarea principiului separării școlilor de stat și a interzicerii predării doctrinei religioase în toate instituțiile de învățământ de stat și publice, precum și în acele instituții de învățământ private unde disciplinele de învățământ sunt predate (articolul 9), dar se stabilește în mod expres că cetățenii pot preda și învăța religia în mod privat (ibid.).

Dacă decretul din 1918 înseamnă doar interzicerea predării Legii lui Dumnezeu în școli, atunci la 13 iunie 1921, decizia All-rusului. centru, performanță Comitetul a stabilit că „nu este permisă predarea doctrinei persoanelor sub 18 ani; Pentru

Pentru persoanele cu vârsta peste 18 ani, se pot organiza cursuri teologice speciale în scopul formării clerului, dar sub rezerva restrângerii programului acestor cursuri la subiecte special teologice. Ideea care stă la baza acestei rezoluții este dezvăluită în mod clar în următorul răspuns al Dep. de Justiţie a Comunei Muncii Kareliane la cererea membrilor Consiliului Interparhial al Bisericilor din Munţi. Petrozavodsk privind permisiunea de a preda Legea lui Dumnezeu copiilor: „Indicația că o persoană își poate îndeplini înalta recunoaștere numai primind Evanghelia ca bază a vieții sale nu este solidă... Nu există nicio îndoială că predarea Legii lui Dumnezeu pentru copii presupune întunecarea capului copiilor lor; puterea sovietică, pe care se află creșterea și educația copiilor, trebuie să protejeze capetele copiilor lor de a fi pline de prejudecăți religioase ”(Gidulianov pp. 368-9).

Prin decretul din 13 iunie 1921, predarea Legii lui Dumnezeu este permisă numai persoanelor cu vârsta de peste 18 ani și, mai mult, în afara școlii. În ceea ce privește cursurile teologice menționate în decret, înființarea lor este permisă numai în orașele de provincie și numai cu permisiunea buzelor. interpret comitet prin acord cu Nar. Comisariatul Iluminărilor și Departamentul Cultelor din NKJ (clarificat la 2 mai 1923)

Cea mai recentă practică în ceea ce privește restrângerea învățăturii Legii lui Dumnezeu merge mult mai departe. În baza faptului că, în temeiul art. 9 din decretul privind separarea bisericii de stat permitea predarea Legii lui Dumnezeu „în mod privat”, și asupra faptului că instrucțiunile lui Nar. Comisariatul intern. La 22 decembrie 1923, orele de grup cu copii în afara școlii sunt în general interzise, departamentul de culte recunoscut pedo-

a încurajat predarea Legii lui Dumnezeu în biserici (clarificarea din 16 iulie 1924) și a recunoscut predarea acasă ca fiind permisă numai cu condiția să nu ia forma unor clase de grup, care ar trebui să fie recunoscute de toate clasele cu mai multe de trei copii, indiferent dacă aparțin unei familii sau mai multor (explicat la 1 septembrie

1924). Însăşi interzicerea predării în grup este susținută de circulara Nar. com. ext, del de la 1 aprilie. 1924, potrivit căruia o astfel de învățătură ar trebui să fie prevăzută de rânduielile obligatorii ale buzelor. Spaniolă comitete cu tragerea la răspundere a făptuitorilor în mod administrativ.
Sensul interzicerii predării este întărit în Ucraina de excluderea persoanelor sub 18 ani de la întâlnirile care vizează predarea religiei, precum: biblică, misionară și predicare; la fel, acolo nu se pot organiza întâlniri religioase speciale pentru copii şi tineret (circ, centru, comitet executiv din 1924 nr. 6).
Cu toate acestea, interzicerea predării religioase nu se aplică musulmanilor din periferia estică a Uniunii Sovietice. În republicile Uzbek și Turkmen, instituțiile de învățământ spiritual musulman, inferioare (mektsbe) și mijlocii (medresse) continuă să funcționeze. În legătură cu aceasta, pe 14 feb. În 1923, a fost aprobată carta societății educaționale „Mahkamey Sharia", menținută în detrimentul veniturilor din waqfs. Printre funcțiile acestei societăți se numără „adoptarea unor măsuri de răspândire a gândirii revoluționare, religioase și științifice în rândul populației" și „sesizarea autorităților locale despre săvârșirea acțiunilor cuiva, dăunătoare publicului, contrar prevederilor.

lama şi conştiinţa poporului. Este clar că în republicile numite populația pare a fi inegală din punct de vedere al libertății religioase. Cu toate acestea, aceeași inegalitate există în provinciile estice ale RSFSR, de la prezidiul All-Rusian. centru, performanță Comitetul a emis o directivă de a nu interveni în organizarea orelor de grup în moschei sau în afara acestora pentru persoanele care profesează religia musulmană și, în plus, care au absolvit prima etapă a școlii unificate de muncă sau au împlinit vârsta de 14 ani.
4. Decretul din 1918 nu spune nimic despre lichidarea tuturor instituțiilor bisericești, cu excepția bisericilor parohiale. Cu toate acestea, referindu-se la el, autoritățile au lichidat: a) toate bisericile de casă (din cauza faptului că instituțiile la care erau membri au devenit în întregime proprietate de stat, adică incompatibile cu emblemele religioase) și b) mănăstirile (pe aceea motiv că regulile pentru transferul clădirilor și obiectelor liturgice către credincioși nu se aplică acestora). Pentru a evita lichidarea, multe mănăstiri au făcut încercări de reorganizare în comune de muncă. Autoritățile au dezvăluit curând aceste încercări și au dat o serie de ordine de neutralizare a acestora. Printre acestea se numără: a) prescripția de a face distincția între „elementul muncii" în rândul populației monahale și cei care și-au exploatat sentimentul religios (circul NKJ la 3 ianuarie 1919, § 8), și numai cu privire la primul acesta. se recomandă „a nu-i lipsi de drepturile, prevăzute de legile republicii"; b) stabilirea unei reguli conform căreia membrii comunei să poată folosi templul de comun acord cu consiliul local, dar nu pot obține venituri din aceste proprietăți religioase, din rituri și ceremonii religioase, deoarece se transformă apoi în

sunt scoase din comună într-o comunitate care trăiește prin exploatarea sentimentelor religioase ale altor cetățeni (explicat la 29 martie 1919) și c) un ordin de introducere în statutele comunelor monahale a

unei reguli privind admiterea în calitate de membru a celor care doresc, indiferent de religia lor (ibid.).
Printre măsurile care împiedică mersul normal al vieții religioase, se poate include și decizia Prezidiului All-Rusiei. centru, executiv Comitetul din 30 iulie 1923 privind transferul zilelor de odihnă care coincid cu sărbătorile religioase de la stilul vechi la cel nou.*) Această decizie nu poate fi explicată decât prin dorinţa de a face un serviciu renovaţioniştilor, de a facilita vizitarea. templele lor în sărbători și pentru a îngreuna credincioșilor să viziteze templele care au rămas credincioase bisericii patriarhale și nu s-au convertit la noul stil. Semnificația acestui act este agravată de decizia Prezidiului All-Rusiei. centru, executiv comisia din 26 ian. 1925, care, condamnând practica locală de a impune sancțiuni administrative pentru închiderea unităților comerciale în zilele sărbătorilor religioase nerecunoscute de stat, prescrie în același timp în mod direct impunerea unor astfel de sancțiuni pentru închiderea în zilele indicate a întreprinderilor care vând produse de esențialitate. , precum și restaurante, cantine și ceainărie.

V.

Restricțiilor tocmai considerate asupra manifestărilor sentimentelor religioase li se alătură măsurile care vizează restrângerea elementului activ al bisericii, clerul. În acest sens, locul central îi aparține

*) Această hotărâre este aparent destinată abrogării în prezent.

amendamente la toate constituțiile sovietice care îi privează pe clerici de drept de vot activ și pasiv și, în plus, indiferent dacă serviciul religios este sau nu o profesie pentru ei. Privarea de drepturi politice, ca atare, indiferentă clerului, este însoțită de o serie întreagă de restricții ulterioare ale capacității juridice, comune tuturor „nemuncătorilor”.
Dar clerul nu este doar clasificat ca cea mai joasă clasă din Rusia Sovietică. Formează la acesta din urmă un grup deosebit de degradat (în termeni juridici), fiind lipsit de asemenea drepturi, care, în general, nu sunt luate din această moșie. Un alt nar circular. Com. Iluminismul din 3 martie 1919 a interzis persoanelor aparținând clerului să ocupe orice funcție în toate școlile. Și decizia bufnițelor. nar. comisari din 21 ian. 1921 le-a redus mult capacitatea juridică oficială, interzicându-le: 1) să ocupe orice funcţii în direcţiile de învăţământ public, justiţie, minerit, inspecţie muncitorească şi ţărănească, administraţie şi alimentaţie; 2) să ocupe orice poziții în afara orașelor de provincie și districte și 3) să ocupe orice poziții plătite la salarii mari.
La aceste restricţii legale se adaugă diminuarea poziţiei juridice, izvorâtă dintr-o interpretare categoric rău intenţionată a unui număr de decrete în raport cu clerul. Astfel, regulile privind angajarea cu fracțiune de normă sunt aplicate riguros clerului: acest lucru este considerat dat la numirea unui duhovnic care slujește în instituția de stat un salariu constant (în bani sau în natură) de la credincioși.

VI.

Poziția bisericii în statul sovietic este interesantă de comparat cu poziția organizațiilor chemate să slujească și să răspândească viziunea oficială asupra lumii. Biserica, ca atare, nu este recunoscută din punct de vedere legal, iar chiliile sale parohiale sunt supuse unor

restricții multiple - în timp ce organismele ramificate sunt create pentru a propaga viziunea materialistă asupra lumii. Societățile bisericești sunt lipsite de vechile proprietăți și se pun obstacole în achiziționarea altora noi - în timp ce organele de propagandă de stat sunt aprovizionate din belșug cu fonduri. Biserica este lipsită de dreptul de a-și preda doctrina copiilor, în timp ce perspectiva materialistă a lumii este subiectul predării obligatorii în fiecare școală. Slujitorii bisericii sunt repartizați în mod legal grupului cel mai de jos al populației - în timp ce predicatorii materialismului se bucură de orice încurajare. Această comparație dă dreptul de a concluziona că în Republica Sovietică există o religie de stat (care, desigur, este învățătura materialismului), în timp ce toate credințele opuse acestei religii acționează în poziția celor asupriți. În același timp, religiile opuse învățăturii oficiale sunt interpretate diferit. Ortodoxia este supusă celei mai mari constrângeri. Unele privilegii sunt folosite de secte și doctrine care s-au desprins de Ortodoxie. Doctrina musulmană se bucură de cel mai mare grad de libertate.*)

*) Într-o măsură puternică, şi religia armeano-gregoriană pare a fi privilegiată. Catolicii, protestanții și evreii care trăiesc în grupuri împrăștiate ar părea să fie clasificați drept grupul de mijloc. '

Astfel, contrar declarațiilor oficiale, dar conform declarației conținute în epistola Solovki, poziția bisericii și a religiei în Rusia sovietică nu este în niciun caz determinată de sistemul de separare a bisericii și a statului. Acest sistem, este adevărat, admite perversiuni de genul celor admise în Franța în primii ani de implementare a principiului secesiunii , *), dar permite și plasarea bisericilor și religiilor în poziția demnă de care se bucură în C. - Amer. Comm. state. Cu toate acestea, nu permite nici persecuția de stat a religiei, nici atitudinea părtinitoare a statului față de diferite credințe, care, după cum a arătat discuția de mai sus, are loc în Rusia sovietică. „Dreptul ecleziastic” sovietic este de fapt determinat de sistemul de legătură a statului cu o anumită dogmă, un sistem, așa cum este de obicei, desfășurat inconsecvent în sensul creării religiilor diverse condiții de existență juridică. Numai în contextul acestei diversități mesajul Mitropolitului Serghie poate fi înțeles și apreciat. Pentru actualul guvern rus, însăși respingerea principiului indiferenței confesionale este o înfrângere internă, nu mai puțin semnificativă în semnificația sa decât respingerea efectivă a principiilor comunismului în domeniul economiei. În asemenea condiții, fiecare ascensiune a bisericii, care nu renunță la esența sa interioară, pe scara posibilităților legale echivalează cu cedarea uneia dintre pozițiile sale de către autorități.

N. S. T I M A S H E în

♦) Legile franceze din 1905 și practica inițială a acestora, fără îndoială, s-au reflectat în decretul din 23 ian. 1918 și instrucțiuni la 24 aug. 1918

„Unde se luptă cu Dumnezeu”.

(În afara gardului Bisericii).

„Stău pe un butoi, cu picioarele atârnate: am început să trăim foarte fericiți fără Dumnezeu” (Modern dity).

„În s. Pentru Yakovka din volost Mamadysh, un huligan a tăiat un profesor cu un topor. Motiv: profesorul nu crede în Dumnezeu: ea îi strică pe copii ”(Profesorul, ziarul K. V. 27)
„Am început să trăim foarte fericiți fără Dumnezeu.” Nu acea batjocură ironic nesăbuită a tuturor — nu fără motiv — „picioarele atârnate” — nu acel „self-made”, sentiment autentic de ușurință extraordinară, simplificare „veselă” a vieții fără Dumnezeu, la marginea bestialității, transformându-se în bestialitate, nu atât. disperare deznădăjduită de durere care țipă. Sau poate amândouă, și cealaltă, și a treia... Împreună cu asta, „huliganul l-a ucis pe profesor pentru asta că nu crede în Dumnezeu”.
Cu cât te afundi mai adânc în mărturii despre viața spirituală a Rusiei, cu atât mai sigur simți suflarea acelor vârtejuri uscate și încinse care brăzdează sufletul oamenilor, cu atât vezi mai multe semne misterioase ale schimbărilor spirituale neașteptate, catastrofelor religioase. și creșteri, cu atât simți mai clar acea tensiune spirituală uriașă, în a cărei langoură trăiește Rusia.
Dacă acele fragmente aleatorii, disparate, „fărâmături”, înfățișând procesele spirituale care au loc în Rusia, cel puțin într-o mică măsură te fac să simți această tensiune spirituală, sarcina este finalizată.
*
* *
După o lungă luptă stăruitoare, Komsomolul i-a convins pe săteni să ia de la preot zecimea care i-a fost dată, să o ară cu un tractor, să o semene și să dea recolta întreținerii ieslei. Se apropie Paștele. Membrii Komsomol se pregătesc activ

la întâlnirea solemnă a tractorului - se coase steaguri, se fac afișe, se elaborează ceremonialul. Membrii Komsomol vor să scoată tot satul să întâlnească tractorul. Țăranii sunt stânjeniți, ezită, dar încetul cu încetul, sub presiunea perseverenței impetuoase a „laptelor”, renunță. Tractorul urmează să sosească dimineața duminica Tomei.
„Cu steaguri, cu afișe, au ieșit în afara periferiei. Nu au avut timp să se ceartă, să fumeze o țigară, a apărut praf în depărtare, s-a auzit un bubuit îndepărtat... „Hura”... s-au rostogolit peste câmp, au cântat internațional.
Și deodată, în aceste momente solemne, clopotele au bâzâit peste câmp... Novoseloviții au tăcut, s-au uitat în jur. Dar pe drum, depășind tractorul, episcopul a călărit... A tras la nivel, l-a oprit pe șoferul de cai, bătrânul din trăsură s-a ridicat, sprijinindu-se de umărul cocherului, a binecuvântat pe toți și a trecut liniștit pe lângă. Mulțimea s-a legănat, s-a repezit... Semka (Komsomolets) a strigat: „Unde?... Ce !!!” Dar glasul i-a fost înecat de zgomot... Lângă Semka au rămas doar șase oameni. Tractorul a oprit. Se auzi un zgomot cu un bubuit. A fost greu, dezgustător până la greață. „Ce chestie ai prefăcut, cu coama lungă, ce chestie... O, la naiba... Semka a lovit pământul cu șapca și a lovit-o atât de tare, încât s-a prăbușit bobul de pământ care zăcea pe drum. .. „Hai, tovarășe, să mergem cu capul și să răspundem, și lor, cropoidalam, le voi dovedi. Începeți de la grădini, de aici. · Era ogor de preot... Motorul a urlă, a scos pământul virgin și s-a învârtit în patru gropi... Copiii s-au uitat la început, cu gura căscată, la tractor, apoi au început să alerge spre biserică. „Conduc tractorul, conduc tractorul”, strigau din pridvor... Ușile bisericii s-au trântit... În biserică au rămas doar pumnii. La prima întâlnire, țăranii au decis să organizeze o creșă ... Volkspolkom

a împrumutat o sută de ruble. Femeile i-au spus mulțumiri lui Semka până chiar în toamnă. Ovăzul din câmpul de tractor venea din tot satul.*)

Rătăcioasa „Semka fără Dumnezeu” și „bătrânul episcop liniștit” nu sunt doar figuri reale, ci și imagini simbolice - aceștia sunt doi poli opusi, între care lâncește realitatea rusă, este împărțită în multe fețe individuale, acum atragând, apoi înfricoșător de înfricoșător, strângând inima cu durere.

Cu încăpățânarea maniacilor, cu consistența nebunilor, ateii încearcă să-i convingă pe toți că credința și progresul sunt incompatibile, vor să întoarcă întregul conținut al culturii materiale împotriva lui Dumnezeu, împotriva lui Hristos, vor să demonstreze că

*) „Episcop și Tractor”. „Ateu la mașină” nr. 3. 1927

religia este o casă murdară, recolte slabe, plugul bunicului; lipsă de Dumnezeu - lumină electrică, viață liberă bine hrănită, „cultură și știință”.

Trecerea de la trei câmpuri la mai multe câmpuri, introducerea plantării de iarbă, utilizarea unui tractor, apariția unui bec electric - pentru plantatorii fără Dumnezeu, momentele nu sunt indiferente,

Nu fenomene obișnuite ale vieții de zi cu zi, ci steagul victoriei, punctele luminoase ale unui nou mod de viață, fără Dumnezeu, martori ai înfrângerii religiei, cea mai convingătoare dovadă că „viața a devenit mai bună fără Dumnezeu”.

În tensiunea luptei spirituale, vraja morții, indiferența este îndepărtată din lucrurile și fenomenele cele mai prozaice, cotidiene. Sunt înzestrați cu noi energii distructive sau creatoare, se transformă în vii și vii, palne de înțeles religios și semnificația smiwaves.

Ciudată și teribilă este această schimbare, renașterea feței existenței materiale. Puteți vedea cu ochii tăi că moartea, staticitatea, neutralitatea a tot ceea ce este material este doar aparentă: lucrurile care părea a fi un tip de moarte, lipsa de sens prinde viață în flacăra luptei spirituale, radiază cu lumina sensului, se întoarce fie pentru Hristos, fie împotriva lui Hristos.

Cei slabi în duh nu pot rezista tensiunii constante a spiritului, se pierd în fața inevitabilității unei decizii libere, caută autoritatea ultimei, a celei definitive, care s-ar elibera deja de orice îndoială, ar aduce „mângâiere mistică”, „mângâiere spirituală”.

Alții găsesc o cale de ieșire în faptul că „trebuie să trăiască așa cum trăiesc toți ceilalți” și sunt tentați de mulțumirea vizibilă, de „ușorul” vieții fără Dumnezeu.

Bătrânul țăran a aprins iluminatul electric și „icoanele decojite și verzi au început să-l facă de rușine”. Drept urmare - „o vom duce, zic eu, bătrână. Lasă-i să locuiască în hambar... "*)

Sub atacul noilor concepte care au pătruns în viața de zi cu zi, sub asaltul progresului material, mărșăluind în mediul rural sub steagul științei fără Dumnezeu, care neagă și exclude credința, inimile multora sunt tulburate. Într-un fel de nedumerire a neputinței, în smerenie în fața irezistibilei dovezi, șoptește nedumerit – „este clar că omul a luat puterea asupra lui Dumnezeu”...**)

Este uimitor cât de ușor, fără nici măcar o umbră de gând, fără semne de cea mai mică anxietate, se realizează această acceptare a noului. „Când aveam 14 ani, unul povestește

♦) Bezbozhnik la mașina nr. 4.

♦*) Ib.

dintre „convertiți”, am cunoscut un membru al Komsomolului. Avem o conversație despre Dumnezeu. I-a explicat imediat totul că totul a fost o farsă. Acum sunt membru al Komsomolului, am devenit un adevărat ateu, pentru asta eram lovit de părinții mei. Totuși, acum al meu a luat-o, iar părinții mei și-au aruncat și ei crucile și spun că toate acestea sunt o invenție preoțească. *)
Totul este atât de rapid și de necugetat, totul este atât de ușor și simplu încât chiar te ia surprins; parcă într-adevăr: „au mers la baie și s-au stropit cu apă nouă”;**) de parcă ateismul, ca un fruct copt, nu așteaptă decât o mică împingere, o suflare ușoară, pentru a „cădea”, deveni "mărturisire".
Alții, într-o combinație bizară, uneori uimitoare, au combinat mecanic atât vechiul, cât și noul - credința, parcă autentică, incontestabilă, coexistă într-o simbioză izbitoare cu serviciul activ față de cauza lipsei de Dumnezeu, serviciul propagandei antireligioase.
„B., fost conferențiar al uneia dintre academiile teologice”, scrie un coleg la predare, „acum șef al unei școli de gradul doi și șef al propagandei antireligioase, dar vedem adesea cum dimineața, pe furiș, se îndreaptă spre prânzul devreme pentru a se împărtăși cu fiica lui mică.”
Într-un alt caz, „o familie evlavioasă, evlavioasă, cu o puternică viață religioasă, își câștigă existența realizând afișe antireligioase. În colțul roșu - o zeiță uriașă cu o masă de icoane, păstrate cu dragoste, venerate cu evlavie; cu o lampă care nu se poate stinge înaintea lor. Și în apropiere - pe pereți - desene hulitoare ale lui Hristos, Fecioarei Maria, sfinți - schițe pentru afișe antireligioase.
„Pictorii de icoane ai școlii de la Rublev, spune corespondentul Antireligious, au trecut la producția de masă de portrete de tovarăș. Lenin, Rykov, Kalinin, dând involuntar liderilor revoluției nuanțe necaracteristice de asemănare cu sfinții bisericii. În Muzeul de Meșteșuguri Vladimir au apărut „păpuși matrioșca” cu fețe serioase „slabe”, cutii și cutii cu desene de dragoni și animale apocaliptice. Cu toate acestea, acum „bogomazes” se întorc din nou la vechiul meșteșug. ***)
La copiii sub influența a două elemente - modul religios al familiei și noul mod oficial de viață fără Dumnezeu, o combinație bizară de „amestecare” a unui nou
*) Fără Dumnezeu. nr. 8 1927
**) V. Rozanov „Apocalipsa timpului nostru”.
***) S. Dobrodeev. Sarcinile persoanelor antireligioase. Antirel. nr. 9, 1927

și vechi, tradiționale și nou apărute. În fața mea este o scrisoare din Rusia. Autorul este profesor, originar dintr-o familie de negustori ortodocși profund religioși. Într-o noapte strălucitoare, și-a luat fiul de șase ani cu ea la biserică. Utrenia de Paște a fermecat copilul. Întors acasă, a cântat fără încetare „Hristos a Înviat”. A sosit 1 mai. - „Koliushka” (așa se cheamă băiatul), spune mama, a ajuns la demonstrație. I-a plăcut totul atât de mult încât și-a înfipt un fund roșu și a declarat că va fi cu siguranță comunist. Și tot drumul a mers și a cântat „Hristos a Înviat”, când alții din jurul lui au cântat internațional. Panechka (fata cu care mergea băiatul) și-a umplut deja gura cu o batistă, dar nu s-a lăsat... A devenit atât de huligan încât

nu știu ce să fac... Am învățat așa (hulitor).) expresii pe care e groaznic să le asculți.. Și când începi să te retragi, el declară „Totuși voi fi bolșevic, dar ei spun așa, am auzit de la Ivan” (un comunist familiar).
Mulți au fost atrași de sectarism. Literatura antireligioasă și renovaționistă, din motive diferite, dar cu aceeași îngrijorare, constată în legătură cu propaganda antireligioasă creșterea rapidă a sectarismului, ascensiunea operei de propagandă misionară a acestuia din urmă, constatând semnificația rezultatelor obținute de sectanii. „Predicatori sectari”, subliniază „antireligioșii”, „se infiltrează primăvara și vara în masele eterogene de muncitori în construcții, ale căror bande sunt alese dintre specialiști din diferite provincii... Împrăștiați peste sate, acești muncitori își răspândesc influență peste tot... După ce și-au identificat victimele, sectanții se încăpățânează să se convertească la propria credință. Dintre metodele folosite de sectanți, de remarcat: cântatul coral al psalmilor, cerința de igienă și curățenie, virtuți amestecate, respingerea înjurăturii. Sectarii acţionează asupra săracilor cu mâna materială: domnesc cizmele, vacile, proviziile de hrană, joacă rolul de binefăcători ai satului. „Propaganda este datoria nu numai a sectei ca organizație, ci și a fiecăruia dintre membrii săi. Cu munca lor, ei acoperă toți worzasts. Ei organizează cercuri speciale pentru copii și tineret; creează cercuri speciale de femei unde învață rugăciuni, psalmi, tăieturi și cusut, broderii... Când mor animalele, cumpără cai și vaci pe cheltuială publică.**)
Biserica, constrânsă în funcțiile sale, nu este întotdeauna posibilă
*) S. Dorofiev, cit.
**) Bezbozhnik „Sectarii din Orientul Îndepărtat”, Ant. nr. 8.
ASA DE

să conducă o luptă corectă şi sistematică împotriva propagandei sectare. Guvernul sovietic, oferind sectanților tot felul de beneficii, pentru o lungă perioadă de timp a creat în mod deliberat condiții favorabile pentru dezvoltarea largă a predicii sectare. Aparenta simplitate, claritatea „raționalității” doctrinei sectare atrage în mod ispititor oportunitatea, spre deosebire de jena provocată de propaganda antireligioasă, de a-și fundamenta credința pe bazele „rațiunii”... Cuvântul lui Dumnezeu, interpretată în raport cu această situație cotidiană, pare mai clară, inteligibilă mai mult decât în biserică; în plus, se deschide oportunitatea de a deveni singur predicator, dar poate. și un presbiter... Mai mult, viața sectanților, deseori remarcată prin bunăstarea exterioară, pare unei inimi tânjind după o viață „dreaptă” „bună”, un adevărat paradis, realizat prin sfințenie... Și ispita de sectarismul devine una dintre cele mai reale și mai eficiente tentații religioase Rusia.
În raportul oficial al Sinodului (Renovare) ucrainean sunt date cazuri de tranziție la sectarism a sate întregi cu o populație de 3-4 mii, rapoartele Sinodului de Renovare al rusului vorbesc despre influența și puterea în creștere a sectarismului.
Adevărat, pentru majoritatea oamenilor sensibili și puternici din punct de vedere religios, sectarismul este doar un anumit moment de tranziție. După ce au devenit mai bine familiarizați cu ea, fie se întorc la Biserica Ortodoxă și devin copiii ei zeloși și devotați, fie în cele din urmă rup de viziunea religioasă asupra lumii și se transformă în atei activi... Dar mulți, foarte mulți, rămân pentru totdeauna în mlaștina sectantă. .

Sectele raționaliste, în esență, nu înțeleg pe deplin sensul religios al evenimentelor care au loc în Rusia: pentru aceasta sunt prea înguste din punct de vedere spiritual, prea orbite de o veche ură față de Biserica Ortodoxă, prea limitate de mulțumirea lor de sine, purtat de succesul lor temporar. Este imposibil fără indignare morală profundă, fără mânie legitimă, să citești rândurile urâte triumfale comune pe paginile publicațiilor sectare că în Rusia „s-a încheiat puterea religiei semipăgâne”, că „clopotnițele, ridicându-și cu mândrie. turnuri spre cer, au tăcut”, care „nu au ajutat nici Sf. apă, fără curent.*)

Procese mai profunde, ontologice și, prin urmare, indicative, care au loc în legătură cu războiul spiritual ridicat

*) Rândurile de mai sus le citez (din memorie) din articole publicate în revista Das Reichkomme pentru 1926.

ateismul militant, printre așa-zisele curente mistice ale sectarismului rus. Aici, conștiința semnificației religioase și a marii responsabilități a momentului trăit atinge o asemenea intensitate încât se limitează deja la „mântuirea în nebunie”.

Rupând de Biserica, pierdut ajutorul plin de har al Duhului Sfânt, acționând în Biserică și prin Biserică, Ceața. sectele nu s-au închis într-un cerc restrâns de „dreptate”, „sfințenie”, sectarism raționalist, narcisist, visător, nu și-au pierdut sensibilitatea și receptivitatea mistică.

Înainte de suflarea întunecată a vârtejului Antihrist, ei s-au dovedit a fi deosebit de goi spiritual, mai ales neputincioși din punct de vedere uman: ei percep suflarea răului cu putere și ascuțit, dar nu găsesc în ei înșiși forțele spirituale pentru adevărat - „la rădăcină. a ovarului” de a-l depăşi.

Conștiința surdă a neputinței dinaintea furtunii Antihrist care se apropie, sentimentul secăturii energiei omenești, care s-a dovedit brusc a fi neputincioasă să umezească, să udă sufletul, chinuit de o furtună spirituală, fie naște o speranță nebună de disperare. , împinge pe calea fanatismului, sau face să ne amintim de „casa părintelui” părăsită, Biserica.

În mijlocul sectarismului mistic, se răspândește o predică îngrozitoare „despre dragonii roșii” - copii născuți în zilele cumplite ale vremurilor grele sovietice. Conform credinței care prinde rădăcini în rândul sectanților, copiii născuți în acești ani sunt irevocabil, definitiv și irevocabil sortiți morții veșnice. Chiar înainte de naștere, ei sunt deja pecetluiți, „arși” cu sigiliul roșu al lui Antihrist. Sigiliul diavolului - semn al morții veșnice, nu poate fi șters decât printr-un foc curățitor, atot-albitor; de aceea, pentru a fi mântuiţi de la pierzarea veşnică, „copiii şi tinerii trebuie arşi”... Propovăduirea mântuirii copiilor prin botezul cu foc nu rămâne doar un cuvânt. „În regiunea Novgorod-Volynsky au fost efectuate două incendii. Într-un caz, un tânăr a fost ars, în altul, mai ales de coșmar, un tată a ars patru copii.

Nu cu mult înainte de această dramă, Iosif Tsymbalyuk, autorul și actorul tragediei sălbatice, s-a „compromis” cu largi activități Khlyst și a fost luat sub supravegherea autorităților. Dar „recent, a părăsit în mod deliberat secta, chiar s-a spovedit unui preot ortodox, iar apoi trei săptămâni mai târziu a comis arderea celor 4 copii ai săi. Tsymbalyuk a recunoscut că a comis crima pe motive religioase.*)

*) Victoria „Sectarism mistic” (Revista generală) Colecția. „Propaganda antireligioasă”.

Cazurile de acte sălbatice precum cel descris sunt încă rare. Dar starea generală tensionată de disperare, impotență, starea de spirit a unui fel de „activitate pasivă” se observă printre toate curentele de sectarism mistic.
Percepând tot ce se întâmplă ca pe o „acțiune antihristească”, crezând că au venit ultimele vremuri, sectarismul mistic încearcă să se apere de puterea corupătoare a suflului antihrist scăpând din viață, evitând tot ceea ce pare a fi lovit de spiritul antihrist. Când forțele răului depășesc astfel încât scăparea ulterioară este pur și simplu imposibilă din punct de vedere fizic, ele se împacă cu inevitabilul și caută o cale de ieșire mântuitoare, pregătindu-se pentru martiriul pasiv.
Recensământul întregului Uniune din 1926 oferă o mulțime de ilustrații vii ale acestei dispoziții.
„Skrytniki” Nudat Gora, Danilov Volost Povenets. județul, ascuns de la recensământ”; Soții Nyrobsky – „oameni ascunși” – au fugit prin păduri. „În volosta Batmanovskaya, Ivan.-Voz. lips., districtul Kineshma, sectanți „rătăcitori” („alergători”) cu doage, pe care spun zicările din revelația lui Ioan Teologul despre iminentul sfârșit al lumii și apariția împărăției lui Antihrist, ocolind satele, au fost scrise cu litere strălucitoare pentru a nu da scribilor.
„Dacă vrei să ne împuști... Vom suferi pentru Hristos, dar nu vom accepta pecetea lui Antihrist”. (Novopokrovsky. Siberia, districtul Krasnoyarsk). „Omorâți, dar nu vă vom oferi informații” (stan. Bryukhovetskaya, regiunea Kuban) ... Contoarele care au apărut în zonele locuite de sectari, peste tot - din Karelia până în Siberia, din Rusia Centrală până în Kuban - au dat peste o astfel de tăcută, dar încăpățânată forță rezistență pasivă, că deseori au fost forțați să se retragă în fața ei. *)
O parte a sectarismului mistic, nemulțumit de această stare de disperare fără speranță, „activitate pasivă”, caută căi de a depăși spiritual, cu adevărat activ, ispitele și ispitele forțelor răului.
Dorul profund pentru „casa tatălui”, încă neînțeles suficient în cauzele și sensul ei, îi atrage să imite Biserica.
Simțind inconștient că numai Biserica are puterea de a depăși în interior ispitele subtile ale lui Antihrist, dar neînțelegând încă că sursa mereu reînnoitoare.
*) A. V. „Cum s-au întâlnit sectanții la recensământul general”. „Antireligios”, nr. 5, 1927

energie spirituală în Sine, în plinătatea vieții ei pline de har, curentele mistice ale sectarismului rus, din ce în ce mai mult, introduc rugăciunile ortodoxe, slujbele bisericești întregi, în componența adunărilor lor de rugăciune, în setea de ființă adevărată, pentru a reproduceri hulitoare și Liturghie Ortodoxă.*)
Printre atei înșiși se observă procese remarcabile, extrem de deosebite.
Formele de lucru demonstrative, vizuale, antireligioase suferă un fel de transformare - parodiile propagandistice blasfemiante, care aveau ca unic scop gluma și ridiculizarea riturilor religioase și a clerului, încep brusc să capete natura acțiunilor magice teurgice. o ținută simbolică a noii „credințe a lipsei de Dumnezeu”.

Două motive psihologice eterogene au făcut posibilă o astfel de evoluție de neînțeles. Pe de o parte, liderii propagandei, după ce au experimentat prin experiență acea negare nu, care distruge credința, dar nu dă nimic în locul ei, în cele mai multe cazuri doar respinge, au ajuns la concluzia că „este necesar nu numai să luăm religia. , dar şi să-i dea ceva.” loc, a satisface fără religie, într-un mod nou}' toate acele cereri şi nevoi pe care religia le avea în vedere.la tot ce ţinea de manifestările „noii credinţe”, destul de serios.

Fenomenele asociate acestei transformări neașteptate au fost numite „credință dublă comunistă”, „rituri roșii”.

Acești termeni nu sunt întâmplători: în masa de atei se observă procese într-o oarecare privință, desigur, nu în conținut, ci în formă, similare proceselor care au avut loc când a apărut creștinismul în Rus'.

Apoi, ca urmare a contactului noii credințe creștine cu modul de viață păgân între nou și vechi, a început un proces lung și complex de interacțiune - noul conținut a început să dobândească vechi forme obișnuite, creștinizarea ideilor păgâne. , a început perioada credinței duble. Acum - ateismul gânditor, în esența sa fiind doar o negare teoretică goală, confruntat cu secole de experiență, începe brusc

*) Victoria, cit.

·♦) Prof. Tretiakov: „Conținutul propagandei antireligioase”. Colectie „Antireligie. propagandă”, Stat. Editura Ucraina.

naet să preia caracterul unui cult ritualic infidel: într-o eterogenitate deosebită a scopurilor, parodiile blasfemii inventate de atei asupra actelor sacre și sacramentale ale bisericii, dezvăluie tendința de a se transforma în acte sacramental-ritual ale „noului”, „sovietic”; , credință „roșie”.

Rapoartele Congresului All-Russian al Ateilor din 1926 conțin o serie de detalii curioase, care mărturisesc prezența fără îndoială a acestui proces bizar de umplere a parodiilor blasfemiante cu conținut religios și de zi cu zi serios.

Propaganda antireligioasă, în opoziție cu cercul anual al sărbătorilor bisericești, și-a creat propriul cerc roșu fără Dumnezeu de sărbători „antibisericești”. Conform planului, aceste „anti-sărbători” ar fi trebuit să fie doar o negație a sărbătorilor, doar o perioadă de muncă deosebit de grea — lupta împotriva religiei, dar în realitate s-au transformat în adevărate, abia acum sărbători „fără zei”.

Prin forța lucrurilor, conducătorii Komsomolului sunt deja obligați să „explice” că „ar fi o greșeală să credem că Crăciunul Komsomol este o sărbătoare asemănătoare sărbătorii Revoluției din Octombrie, 1 mai și alte sărbători ale calendar de lucru”. „Crăciunul Komsomol”, sugerează ei, nu este deloc o sărbătoare. Crăciunul din Komsomol este o bătălie pentru eliberarea conștiinței muncitorilor de droguri religioase, un atac asupra a două mii de ani de poziții religioase de Crăciun, un protest al tinerilor roșii, deja eliberați de superstiții împotriva părinților lor, care încă se ating în aburii drogurilor religioase.*)

Dar persuasiunea și raționamentul sunt de puțin ajutor. „Credința antireligioasă”, în mod neașteptat pentru inspiratorii luptei împotriva lui Dumnezeu, devine din ce în ce mai copleșită de forme în care noul, cel fără Dumnezeu într-un mod uimitor și fără ambiguitate se îmbină cu vechile motive religioase cotidiene.

O atitudine serioasă, aproape religioasă, față de invențiile creației rituale roșii s. sună cu o forță deosebită în așa-numitele (cu un strop

de ironie) „trebe roșii”. Spre deosebire de sfințirea bisericească a celor mai semnificative momente ale vieții umane, antireligioșii își propun „botezurile roșii”, „stelele”, înmormântările lor roșii. În mod neașteptat și rapid, aceste parodii blasfemiante în conștiința claselor inferioare au căpătat semnificația unui fel de adevărate „sacramente roșii”. Un anumit ritual de „frumos

♦) N. Bolotova. Prefață la colecție. „Komsomol Crăciun”, Gosizd. 1926

botez”, a apărut un termen special „stea”. Nou-născutul este adus la ședința solemnă a VIC. Secretara „nume” numele, copilul este înfășurat într-un banner roșu, în loc de cruce, insigna „KIM” este pusă pe gât (Comandantul Internațional al Tineretului), se aduc felicitări părinților, copilului , în locul nașului și mamei, este încredințat în grija tatălui și mamei „vedei” etc.

Apoi muzica bubuie, oratorii vorbesc, sărbătoarea începe cu un munte. *)

E. Yaroslavsky, ironic despre credința-rit roșu, observă că, pentru completitatea ritului, nu este suficient doar ca secretarul VIK să poarte copilul de trei ori în jurul mesei unde stă prezidiul, ci ateii obișnuiți sunt departe de o atitudine ironică față de această „comandă”.

În jurul înmormântării crește și un sistem complex de „ritual roșu”. Idealul „înmormântării roșii” este „incinerația”, căreia i se dă semnificația simbolică a ultimei, ultimei expresii a negării nemuririi. Este planificată construirea unui număr de crematorii mari, dar, în general, idealul arderii este mai mult decât departe de a fi realizat, trebuie să ne mulțumim cu metodele obișnuite de înmormântare, reconstruindu-le pe „modul roșu”.

În sat, ritualul unei înmormântări roșii este încă destul de simplu.

„În satul Parfenkovo, un copil mic a murit la profesor. A decis să îngroape fără preot. Pionierii au venit cu bannere, au adus o coroană de verdeață. O femeie pionieră a făcut un raport „ca înainte și acum îngroapă”. Apoi pionierii au cântat Tânăra Garda și alte cântece revoluționare cu salutări și au escortat sicriul până la cimitir. Au fost mulți oameni în timpul înmormântării. Din partea bătrânelor s-au auzit exclamații: „Se bat de joc de sufletul îngeresc. La ce am ajuns, Doamne. Se îngroapă cu steag roșu și fără preot.**)

În orașe, ritualul funeraliilor roșii este mult mai dezvoltat, mai magnific și mai revelator: funeraliile roșii se străduiesc să se asigure că „noile” înmormântări fără credință sunt mai estetice, mai solemne, „mai frumoase” decât cele bisericești.

„Sicriul este așezat pe un car funicular roșu, decorat cu embleme ale puterii sovietice. El este însoțit de „apostoli roșii” în haine speciale – (care este rolul „apostolilor” – descrierea nu explică). În spatele fanfarei

*) Bezbozhnik la mașina nr. 1. E. Yaroslavsky: „Cum să conduci propaganda antireligioasă”.

**) A. Volkov. Detașament de pionier în sat.

(care, de altfel, este un actor neschimbător în toate formele și formele „ritualului roșu”) joacă acum un marș funerar, acum cântece revoluționare. Pe mormânt, în loc de cruce, o stea a Armatei Roșii, ciocan și seceră etc. *)

Este curios că sinuciderile comuniștilor în notele lor de sinucidere cer adesea să fie îngropați cât mai solemn posibil, oferind o serie de instrucțiuni detaliate despre cum ar trebui să fie organizată înmormântarea.
Unii dintre vechii comuniști încep deja să vadă vag că ceva nu este în regulă aici, încep să-și dea seama cu alarmă că parodiile blasfemiante, din cauza unor logici de neînțeles pentru ei, devin prea serioase, semnificative pentru a rămâne doar o batjocură. , că „formele agitaționale” încep brusc să se transforme într-o acțiune blasfemioasă, dar teurgică...
Unii sunt atât de conștienți că miroase a „ulei de lemn nou”, încât cer ca cadavrul lor să fie trimis la o fabrică de eliminare a deșeurilor, în loc să fie îngropat conform acestui nou ritual.
Un fel de reticență, jenă ascunsă se resimte și în rapoartele despre problema atitudinii unei părți a ateilor față de „portretele liderilor”. Trebuie să afirmăm faptul că în mintea ateilor obișnuiți, „portretele conducătorilor” capătă adesea semnificație, dacă nu religioasă, atunci cel puțin simbolurile învăluite într-un fel de sentiment mistic, sunt echivalate într-un fel cu icoanele. E. Yaroslavsky, stăruind asupra acestui fenomen, încearcă să explice totul prin faptul că „cei fără Dumnezeu nu iau în calcul decât influența organizatorică a portretelor conducătorilor, pe care o aveau icoanele”. Dar faptele citate arată că scopul nu este în „organizarea influenței”, ci în altceva, mai complex și profund. În multe locuri, „colțul lui Lenin s-a transformat într-un fel de „capelă roșie” cu un amurg misterios, cu iluminare specială menită să trezească un sentiment mistic etc. Un bărbat care a sosit recent din Rusia mi-a spus că în unele locuri în ziua anuală. a morții Lenin a expus pentru închinarea și sărutarea la nivel național și „acoperiți cu imaginea lui Lenin”. Acest fapt nu a fost confirmat în presă, dar din punct de vedere psihologic nu reprezintă nimic de necrezut: este suficient să ne amintim de îmbălsămarea cadavrului lui Lenin și „pelerinajul” la el.
♦) Korostelev „Antirelig. propagandă și învățătură”, Antirel. Nr. 11, 1927 E. Yaroslavskyi, cit.

Conducătorii și inspiratorii propagandei antireligioase sunt numiți în glumă „antiprotopopi roșii”. „Gluma” se aseamănă mai mult cu adevărul decât pare celor care „glumează” înșiși - ateismul, fiind refractat într-un mod ciudat în conștiința oamenilor, are de fapt tendința de a lua forma sub forma unei „anti-biserici” roșii. , cu propria sa ierarhie, cu propriile sale rituri roșii, cu un sistem particular roșu instituții de învățământ anti-spirituale profesionale. *)
„Anti-ierarhii” roșii, cu o oarecare jenă, notează faptul că provincia fără Dumnezeu apelează adesea la ei cu cereri insistente pentru a alcătui și distribui pretutindeni o colecție care să conțină un rezumat al rangurilor și ritualurilor roșii stabilite, „canonic legale”, insistă să publice și introducerea și în „folosirea „atotcuprinzătoare” a „breviarului roșu” oficial.**) Atitudinea serioasă a ateilor provinciali față de „riturile roșii”, în ceea ce privește misterele particulare ale „credinței sovietice” nu mai tolerează. improvizația, nu suportă „gag” - semnificația ritului necesită ferm b forme exterioare, formule sacramentale neschimbate.
Un alt paradox ciudat al propagandei antireligioase în mijlocul Rusiei țărănești este legat de faptul că ateii, concentrând toată furia urârii răutății asupra lui Dumnezeu, au uitat complet de... diavol...

Drept urmare, mulți dintre atei, „lupând pe Dumnezeu pentru totdeauna”, departe de totdeauna și de pretutindeni, au îndepărtat diavolul.
„O caricatură caustică, se pare, a „Crocodilului” – președintele celulei S. B. (uniunea ateilor) își face cruce speriat când întâlnește o pisică neagră care a traversat drumul – mai mult decât adevărat. Credința în vrăjitorie, în tot felul de „diavolitate” nu numai că nu scade, dar, aparent, crește și se extinde ... Pe alocuri, întărirea vechilor superstiții, apariția altora noi deja în legătură cu și pe baza munca antireligioasa, atinge asemenea proportii incat pentru a combate valul de superstitii, cele mai incredibile proiecte. Delegat al congresului ateilor din provincia Kostroma. a anunțat la congresul ateilor o propunere serioasă de afaceri a vreunui arhimandrit, prin care se chema pe S. B. (uniunea ateilor) să încheie un fel de înțelegere cu bisericii: S. B. ar trebui, refuzând să-l atace pe Dumnezeu, să concentreze împreună cu bisericii toată atenția asupra
*) Vezi I. Lagovsky: „Aptirslig. propagandă în Rusia". „În afara-rel. resp. și educație”, ediția Relig. Profesor. taxi. vyi. eu si P.
**) Expresia unuia dintre participanții la congresul ateilor.

lupta împotriva diavolului, lupta împotriva superstițiilor. Congres, fără a obiecta la partea de fapt a pr. arhimandrit, a răspuns în sensul că, spun ei, ateii se luptă în egală măsură cu Dumnezeu și cu diavolul.*)
Forțele răului pătrund mai adânc și mai departe, din ce în ce mai des își dau lăstarii magnifici. Se perfecţionează metodele de muncă antireligioasă, se perfecţionează aparatura care îi serveşte, se conturează şi se conturează un sistem de un fel de şcoală profesională roşie anti-spirituală, se creează societăţi de voluntariat cu un sistem de cotizaţii, unind. atei care sunt activi nu de frică, ci de conștiință; lupta cu Dumnezeu capătă un caracter mondial.**)
La nivel local, se lucrează amplu pentru organizarea cercurilor antireligioase - aproximativ 10.000 până acum... Numărul de activiști pregătiți anual se ridică acum la zeci de mii. ***)
Organizațiile profesionale, Armata Roșie, întregul sistem educațional sunt toate implicate în serviciul unui plan întunecat...
Peste tot se arată rezultatele acestei tensiuni inumane.
Copiii ajung într-o asemenea stare încât chiar numele „Dumnezeu” li se pare dezgustător, spurcând gura celui care îl pronunță. Influența inconștient corupătoare a copiilor seduși, fără Dumnezeu asupra generațiilor mai tinere și mai mari este atât de semnificativă, încât propagandiștii ateismului nu se bucură. în viitor”, deoarece „o astfel de activitate nu se găsește adesea printre noi (liderii ideologici ai antireligiilor propagandă). *****)
Potrivit rapoartelor oficiale, „nu există aproape niciun soldat religios al Armatei Roșii care să-și pună capăt serviciului – dintr-o mie de unități.” ******)
In jos, in grosimea satului, propaganda antireligioasa_
♦) Toate faptele „dublei credințe roșii” sunt împrumutate din broșura lui E. Yaroslavsky: „Cum să lupți cu Dumnezeu” (un articol-raport despre Congresul Ateilor din întreaga Rusie).
♦♦) Consultați Colecția pentru detalii. Wonros. religios adus in discutie. și imagine, vol. I si II. I. Lagovskiy „Aitirslig. Propaganda în URSS.
·♦*) F. Oleshchuk. S-a justificat uniunea ateilor? Antireligie.

··) E. Yaroslavsky: „Cum să conduci propaganda antireligioasă”.
****♦) F. Oleshchuk: „Un profesor și aitirelpgioz.a cărui propagandă este pe ssb”. Sbarn. antirel. a decupa.
*** "" *) K. Tsykip: "Un soldat al Armatei Roșii trebuie să devină ateu." Aduna. «A'.itireligiez;:. propagandă".

Ganda a provocat o fermentație plictisitoare, ale cărei rezultate finale sunt încă greu de luat în considerare. În unele locuri, aceste procese ascunse duc deja la separarea satelor fără Dumnezeu.*)
„În s. Nou, Vlad. buze. de exemplu, populația aproape fără excepție a devenit fără Dumnezeu, biserica a fost de mult închisă. Satul a primit un al doilea nume popular „satul Bezbozhnoye”.**). Satele asemănătoare Noilor, oameni anti-religii numără câteva zeci. În unele locuri, aceste procese de stratificare, de divizare se desfășoară atât de violent și ascuțit, încât „satul nou” nu mai vrea, nu se mai poate înțelege cu sătenii care continuă să trăiască „la modă veche”. Grupuri de tineri, obsedați de visul de a aranja viața „într-un mod nou” – „fără Dumnezeu, doar cu știință” rup legăturile de sânge cu trecutul, își părăsesc locurile natale, familiare, își formează tinerele „noi” așezări.* **)
În alte locuri, aceste procese sunt mai lente, dar mai vizibile, dar poate chiar mai profunde și mai distructive.
Cazuri de refuz de către sate întregi de a primi cler de la „Sf. apă”, din rugăciunile publice, din sărbătorirea sărbătorilor bisericești.
În unele locuri încep să folosească clopotnițele pentru a instala succesori raționali - crucile bisericilor înlocuiesc catarge. ”****)
Sunt dezvăluite, de asemenea, simptome mai grave ale schimbărilor interne în perspectiva veche a mediului rural. Aici „țăranii la adunarea generală au decis să adapteze o biserică neterminată într-un spital” *****), acolo „chimiștii care lucrează au luat biserica existentă drept școală”, ******) într-un loc „au a transportat capela în mijlocul satului și a construit-o din prăvălia ei pentru societatea de consumatori”, ******) într-un altul „biserica este folosită ca club”, *********), etc., etc.
Mesajele de acest fel sunt destul de frecvente în secțiunea de cronici a ziarelor și revistelor care servesc munca atee.
Numai în cronica revistei „Antireligioase”, doar pentru două luni – octombrie și noiembrie 1927, sunt în jur de 20 de cazuri de hotărâri privind convertirea bisericii.
*) E. Yaroslavsky, cit.
*♦) F. Oleshchuk. cit.
***) În drum spre o nouă școală.
***♦) „Fără Dumnezeu de la mașină” nr. 5.
****) Sel. Vasilevo, Gorodets. județul Nizhegorodsk. buze. *··*) Polevskii Zavod, Sverdlov, raioane.
·*··***) Der. Krasnaya Gorka, provincia Arhangelsk. *··*···*) Satul Bol.-Nisogory, Mezensk. judetul.

clădire pentru alte nevoi. Acest tremur dureros al organismului poporului febril nu este concentrat într-un singur loc, într-o regiune - a cuprins întreaga Rusie: lupta credinței cu neîncrederea nu mai este la suprafață, ci aproape de rădăcinile și sursele vieții oamenilor. , surprinde toate aspectele vieții, dă fiecăruia un sens și un sens nou. Toate procesele legate de această luptă într-un fel sau altul, direct sau indirect, dar care privesc Biserica Ortodoxă, sunt îndreptate

împotriva ei. Ea nu putea și nu poate rămâne indiferentă și indiferentă față de această luptă spirituală. Ea desfășoară o muncă de contracarare încăpățânată și eroică, căreia, cu ajutorul lui Dumnezeu, îi vom dedica eseul următor, „În gardul bisericii”, unei reprezentări fezabile a acestuia.
I. Lagovsky.
Paris. Duminica iertare.

Conferința de la Lausanne.
Se poate scrie despre Conferința de la Lausanne din diferite puncte de vedere: descrieți cursul extern al conferinței și impresiile asociate acesteia și vorbiți despre semnificația acesteia. Mă voi opri pe scurt asupra cursului extern al evenimentelor.
Prea 400 de delegați (la prima întâlnire au participat 439 de membri ai conferinței), aparținând celor mai diverse biserici și comunități creștine (reprezentanți ai tuturor confesiunilor creștine, cu excepția celei romano-catolice), oameni veniți din cele mai diverse țări ale lume (Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, Orientul Ortodox, Germania, Franța, Scandinavia, Australia, Africa de Sud, chiar India, China etc. din 59 de țări în total, potrivit unei reviste grecești, reunite în perioada 2-21 august la Lausanne pentru conferința „Despre credință și ordine (pe probleme de credință și rânduială bisericească).
Biserica Ortodoxă a fost reprezentată de următoarele persoane: Mitropolitul German de Thiatira și trei arhimandriți din patriarhia ecumenica, Arhiepiscopul Cerului Leontopol și Mitropolitul Nubiei (Patriarhia). al Alexandriei), Mitropolitul Novpaktski și trei profesori ai Facultății de Teologie din Atena (din Bisericile Elenă și Cipriotă), Arhiepiscopul Cernăuțiului (Biserica Română), Episcopul Iriney Novosadsky (Biserica Sârbă), Mitropolitul Ștefan Sofia (un mare prieten al Rusiei). și Biserica Rusă), protopresbiter și profesor pr. Tsankov și prof. Glubokovsky de la Biserica Bulgară, Mitropolitul Dionisie și Protopopul Turkevici de la Biserica Ortodoxă din Polonia.
Biserica Rusă, ca atare, nu a putut fi reprezentată, dar Comitetul de Organizare l-a cooptat pe Mitropolitul Evlogii, pr. Serghii Bulgakov și care scrie aceste rânduri (I

a fost inclus ulterior, deși fără greutatea mea, în lista celor sosiți din Polonia).
A fost cooptat și un tânăr georgian, dr. Puadze, foarte învățat și interesat din punct de vedere religios (Doctor în Teologie al Universității din Berlin), un mare cunoscător, de altfel, al istoriei bisericești a țării sale. El a reprezentat biserica sa georgiană absentă, care, ca și cea rusă, nu putea, desigur, să trimită reprezentanți. În cele din urmă, Patriarhia Ierusalimului a fost reprezentată de un arhimandrit și un diacon.
Reprezentarea Bisericii Episcopale Anglicane a fost foarte numeroasă. Numai din Marea Britanie au existat o serie de episcopi: primatul Irlandei anglicane, arhiepiscopul de Armogh, arhiepiscopul de Doublin, episcopul Headlow de Glouster (un teolog învăţat), episcopul încă tânăr şi talentat de Manchester. Una dintre figurile cele mai proeminente de la Conferință a fost bătrânul, dar energic și vesel la suflet și la trup, episcopul Gore, fost episcop de Oxford, dar care trăiește acum la pensie și se preda studiilor teologice, unde este de mare autoritate; este un reprezentant foarte semnificativ și strălucitor, precum

arhiepiscopul de Dublin și ep. Manchester, mișcarea „anglo-catolică” a Bisericii Anglicane (ocupând acum numeric aproximativ o treime din Biserica Anglicană din Anglia, dar fiind ideologic și spiritual cel mai puternic curent al anglicanismului, care s-a exprimat din ce în ce mai clar în viața generală a Bisericii engleze); ep. Gore este un mare prieten al Ortodoxiei, față de care (ca majoritatea reprezentanților mișcării „anglo-catolice”) simte o mare apropiere spirituală, este participant și parțial lider al congreselor religioase anglo-ruse ale tinerilor studenți (ortodoxă și anglicană). Printre proeminenții „anglo-catolici” ar trebui să-l numească și pe fermecătorul domnul Riley, descendent al vechilor lorzi feudali ai insulei Jersey (titlul său, păstrat din cele mai vechi timpuri - Seigneur de la Trinité, după numele castelului și orașul care îi aparține). Acesta este un bătrân, neobișnuit de atractiv prin bunăvoința, creșterea rafinată și fervoarea sa religioasă (încă foarte tânăr, deși are peste 70 de ani), una dintre cele mai proeminente persoane laice din aripa anglo-catolică a Bisericii Anglicane. , în același timp prieten cald și fierbinte al Bisericii noastre persecutate rusești. Apoi a fost canonicul Douglas, de asemenea anglo-catolic, redactor al revistei Christian East dedicată Orientului ortodox. Dintre anglicani, îl voi numi și pe episcopul de Bombay, din America de Nord

episcopii ambilor episcopi din New York (jumătățile de vest și de est), dintre care episcop. Brent a fost președintele și unul dintre principalii organizatori și inspiratori ai conferinței, un om de o mare înălțare spirituală și religioasă. A mai fost o delegație a Bisericii Luterane Suedeze cu un arhiepiscop, un savant istoric al religiilor și o figură în apropierea Bisericilor (inițiatorul conferinței de la Stockholm privind construcția practic-socială și moral-creștină), Nathan Sederblom la cap (într-adevăr, Biserica Luterană Suedeză a păstrat episcopia și chiar, aparent, continuitatea hirotoniei). Au fost și germani (nu reprezentanți oficiali ai bisericilor protestante germane, ci oficiali), mai mulți profesori: un învățat profesor al Noului Testament, un profesor berlinez Deissman (a fost unul dintre vicepreședinții conferinței), rectorul. al Universității din Heidelberg Dibellius, un alt profesor de teologie berlinez (temper puternic raționalist), cu capul zâmbet cu un Titius cenușiu strălucitor, redactor al revistei „ecumenice” „Una Sane ta”, prof. V. Martin din München, fost ministru al Afacerilor Externe al lui Simons (acum liderul Supremului Curții Imperiale, un politician blând, o biserică vesel), un bătrân drăguț cu un leu cu cap de leu - · dr Philippe, capul a „rachetelor interne Ianskago acte; tânărul teolog Hogarten, care a făcut zgomot chiar și în afara Germaniei (opunând atât de radical lumea lui Dumnezeu încât aproape că anulează răscumpărarea, aproape de școala „barthiană”, unul dintre cei mai străluciți și mai originali reprezentanți ai acestui trend) etc. Nu le poți enumera pe toate. Au existat, de asemenea, diverși prezbiteriani (inclusiv „Moderatorul bisericii din Seotland”) și metodiști și baptiști, au fost în special mulți reprezentanți ai comunităților religioase americane (de exemplu, „Baptiste de ziua a șaptea” - „Baptiste de ziua a șaptea sărbătorind sâmbăta), au fost în general, protestanți de cele mai variate nuanțe. Printre calviniștii francezi s-au numărat și pastorul Wilfrid Mojiod, un om cu o credință arzătoare, și Merle d'Au-bigni, descendent al celebrului hughenot (el, împreună cu prof. Deissmann'oMB, Mitropolit - patru vicepreședinți; iar al doilea; conferințe de președinte –

vicepreședinte, a fost congregaționalistul scoțian Dr. Garvic, care a condus o serie de întâlniri, un om foarte respectabil, dar dând dovadă uneori de o anumită ascuțire a tonului).

Dintre americani, este imposibil să nu-i amintim pe bătrânul W. Brown, presbiterian, profesor la Seminarul Teologic din New York, și pe presbiterianul domnul Davis, unul dintre secretarii principali ai Y. M. C. A.; atât oameni cu mare dragoste față de aproapele lor, cât și, în special, prieteni înflăcărați ai Bisericii noastre.
A fost liderul mișcării studențești creștine din Anglia Can. Tatlow (anglican). Dintre vechii catolici (erau cinci: doi episcopi olandezi, unul polonez și doi elvețieni) ar trebui să-l numească în special pe episcopul de Berna, profesor și dr. Kury (editor al remarcabilei reviste Internat. și un modest și tăcut. , dar un om de mare profunzime și fervoare a gândirii religioase și subtilitatea și noblețea spiritualului, religios foarte atractiv Prof. Gaugler de la Universitatea din Berna.un om cu spirit arzător, un fost romano-catolic, acum în protestantism care continuă să ia în considerare el însuși catolic, încă destul de tânăr (are 37 de ani) Prof. Neiiieg
Prezența a numeroși reprezentanți ai isprăvii misionare creștine - din Africa, din India, din China (inclusiv doi hinduși, unul chinez). cei care lucrau deja de 30 și chiar 40 de ani în propovăduirea numelui lui Hristos printre popoarele necreștine și care slujiseră în slujirea lor. Prezența acestor slujitori ai Cuvântului, care și-au dedicat întreaga viață propovăduirii lui Hristos prin cuvânt și viață, nu a putut decât să ridice atmosfera morală. Același tip de persoană era acel bătrân din Berlin, doctorul Philipps, cu un cap cenușiu, un om nu atât de învățat și de știință, cât de copilaresc, de credință arzătoare și de o energie enormă în a-și sluji aproapele (în „misiunea internă” din Berlin. această organizare a faptei dezinteresate și a ajutorului creștin, mai ales printre păturile sărace ale populației berlineze). La ortodocși, a inspirat respect involuntar prin înțelepciunea sa - toleranță creștină și profunzime religioasă, combinate cu o mare învățătură (dar această învățătură aproape că nu se simțea - era atât de organică, așa că s-a contopit cu evlavia profundă a inimii) prof. Glubokovsky. Foarte atrăgător, mai pasionat (pentru că este și mai tânăr), plin de ardoare a credinței și de mare cunoaștere, este Protopresbiterul Tsankov, care este încă foarte tânăr. Nu-i voi enumera din nou pe toți ortodocșii. Dar știu că până și creștinii neortodocși s-au îndrăgostit de evlavia curajoasă și îndrăzneață a pr. Bulgakov și

bunătatea Mitropolitului Nicolae al Nubianului și Episcop. Irineu de Novosadsky și demn, plin de har și tact, comportamentul celorlalți ierarhi ai noștri - și mitropolitul nostru Evlogii și Dionisie al Varșoviei și alții. Noi, ortodocșii, am putut aprecia în mod deosebit marele tact și înțelepciunea comportamentului președintelui grupului ortodox, Mitropolitul Germanos de Thiatira, care cu demnitate și succes a dus până la capăt munca grupului ortodox, iar membrii al Bisericii Ruse nu va uita niciodată până la lacrimi atitudinea emoționantă față de Biserica Rusă aflată în suferință a prietenului nostru înflăcărat, binevoitor și călduros Episcopul Sofiei, Ștefan (care a condus o comisie neoficială care s-a ocupat de problema asistenței morale a celor suferinzi). Biserica Rusă).

Destul despre componența conferinței (în carte sunt date 387 de nume cu scurte date biografice despre participanții ei). Câteva cuvinte despre starea de spirit. Au fost unele incidente (de exemplu, între președintele Garvic și părintele Bulgakov: Garvic, când Bulgakov, în discursul său despre Biserică, a început să vorbească despre Maica Domnului, l-a oprit, arătând că acest lucru nu era pe subiect , dar când părintele Bulgakov a început să se opună președintelui, dr. Garvic i-a arătat părintelui Bulgakov că timpul i-a expirat deja și că de aceea ar trebui să-și întrerupă discursul, incidentul a stârnit mare indignare în rândul englezilor și simpatie pentru părintele Bulgakov). Dar, în general, starea de spirit de adevărată părtășie a prevalat, mai mult, aș spune, unitatea fraternă a spiritului, cu toate diferențele dogmatice într-o serie de întrebări importante.
Conferința de la Lausanne a fost o continuare a lucrării începute la Geneva în urmă cu șapte ani. Scopul său este de a elucida gradul de apropiere dogmatică și divergență dogmatică dintre confesiunile creștine individuale. Conferința nu a avut scopul de a reconcilia puncte de vedere diferite, nu a făcut parte din sarcina sa. Ea a vrut doar să stabilească și să dezvăluie apropierea deja existentă și, împreună cu aceasta, cu toată claritatea, prin gura reprezentanților ei ai diferitelor confesiuni creștine, să constate deosebirile existente și să dezvăluie esența și semnificația lor. Într-o identificare atât de clară și gândită a acestei apropieri și a acestor diferențe, inițiatorii conferinței au văzut primul pas către unitatea viitoare a lumii creștine.
Atenția și munca conferinței de la Lausanne s-au concentrat pe următoarele șase întrebări: 1) „Mesajul Bisericii – Evanghelia”. „Evanghelia lui Hristos este ca vestea bună a Bisericii pentru lume.” 2) simbol al credinței; 3) esența și natura Bisericii: „firea Bisericii; 4) ierarhia bisericească: „the

slujirea Bisericii”; 5) sacramentele Bisericii (de data aceasta au fost considerate doar două sacramente - botezul și Euharistia); 6) unitate cu diferențele. Ultimul subiect a fost mai ales protestant prin însăși formularea sa: toate diferențele de opinii cu privire la sacramente au fost considerate de către autorii memorandumului pe tema a 6-a ca nesemnificative - un punct de vedere inacceptabil pentru Biserica Ortodoxă (cât de inacceptabil s-a dovedit a fi atât pentru vechii catolici cât și pentru majoritatea anglicanilor prezenți). În general, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe, care au participat la dezbaterea tuturor subiectelor și la comisii și sesiuni plenare și au vorbit cu o serie de rapoarte pregătite în prealabil și scurte discursuri improvizate, de la votul rezultatelor finale a șase comisii, cu excepție de la subiectul Evangheliei ca vești bune, pe care Biserica o aduce lumii - s-au abținut (deși au participat foarte activ la lucrarea comisiilor). Rapoartele comisiilor s-au rezumat la un rezumat a ceea ce reprezentanții Bisericilor creștine erau de o părere și ce credeau ei că este diferit. Mai mult, diferențele nu au fost ascunse și, în special, în ceea ce privește Biserica Ortodoxă, au fost formulate chiar de reprezentanții acesteia. Doar raportul comisiei a VI-a a reținut, chiar și după ce au fost aduse modificări de către ortodocși, în întreaga sa construcție un punct de vedere protestant unilateral, punând accent pe relativismul religios religios. Totuși, la inițiativa mitropolitului Germanos, ortodocșii, după o lungă discuție între ei, au hotărât să se abțină de la votarea tuturor celorlalte teze ale

comisiilor (cu excepția, după cum sa menționat deja, a primei comisii), pentru a evitați posibilitatea interpretărilor greșite, se presupune că Biserica Ortodoxă recunoaște valoarea egalității religioase toate punctele de vedere exagerate. Numai la mărturisirea credinței comune în Dumnezeu-omul, ca centru și întreaga esență, întregul conținut al Evangheliei, au participat în deplină măsură membrii ortodocși ai conferinței.Aceasta este o mărturisire tare comună a credinței în Dumnezeu-omul și în manifestarea lumii Sale, în Cuvântul, care s-a întrupat în plinătatea timpului și s-a făcut om, „Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Om, plin de har și de adevăr" ca centru, și baza și singurul conținut al tuturor „veștilor bune" ale Evangheliei de ieri și de azi și pentru totdeauna, aceasta este o mărturisire puternică comună a unicului comun Domnul Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu a fost un moment de mare pătrundere religioasă și ascensiune (ședința pe 12 august). Conferința de la Lausanne a fost interesantă nu atât pentru componența numeroasă și variată a participanților săi,

atât cu materialele lucrate de ea, cât cu prima experiență, realizată pe o scară atât de mare, - uncțiuni între ei ale membrilor diferitelor Biserici creștine. Atitudine atentă și grijulie, toleranță ridicată unul față de celălalt, respect pentru experiența religioasă a altor oameni și, cu toate diferențele majore și semnificative, înclinați-vă în fața Capului Unic, în fața Singurului Stăpân comun și un sentiment de legătură unul cu celălalt în El și prin El. - Cuvântul lui Dumnezeu s-a scurs - a caracterizat conferința. Era o atmosferă de încredere frăţească. „Fiți buni unii cu alții cu dragoste frățească, avertizați-vă unii pe alții cu evlavie." Aceste cuvinte ale apostolului au fost resimțite ca fundalul principal al relațiilor reciproce. După dezbateri, unde s-au exprimat puncte de vedere foarte diferite, adesea foarte diferite, în conversații personale, private între delegați, s-a resimțit acest fundal de bază, această atmosferă dominantă. Atmosfera nu este numai bună, sentimente frățești unul pentru celălalt - nu, mult mai mult: un anumit plan de bază, de fundal al bisericii. În mod invizibil și inconștient pentru mulți dintre participanți, în plus, poate, față de concepția lor religioasă obișnuită (căci au existat și individualiști extremi, unilaterali printre protestanții adunați), suflarea Bisericii a fost simțită. Aparent, Biserica a fost prezentă – pentru mulți ca un vis, ca un ideal, pentru alții ca o Realitate, deja dată, simțită la Lausanne. În această experiență a Bisericii, trăită chiar și de oameni care, de fapt, sunt mai mult sau mai puțin străini de biserică în modul lor de viață religios (protestanții extremi), este semnificația enormă și decisivă a Conferinței de la Lausanne. În definițiile teoretice ale fundamentelor și trăsăturilor necesare vieții bisericești, a fost dificil să se ajungă la o formulare care să unească pe toți, dar într-un sens real al spiritului de catolicitate, care a animat această dorință sinceră a oamenilor de a sluji adevărul lui Hristos. , a fost o mare unitate. M-a impresionat mai ales intonarea în comun a membrilor conferinței după una dintre sesiunile celebrului imn al lui Neumann, plin de frumusețe emoționantă și religioasă (se părea că aceste cuvinte exprimau și părerea participanților la conferință despre munca comună - o încercare slabă pentru unitatea viitoare a lumii creștine):

„Plumb, Lumină bună, în mijlocul întunericului înconjurător;
Condu-mă mai departe.
Noaptea este întunecată și sunt departe de casă;

Condu-mă mai departe.
Păstrează-mi picioarele, nu cer să văd

Scena îndepărtată; un pas suficient pentru mine" - ("O, Lumină liniștită! Tu mă conduci ....
Stii drumul! Nu vă cer să vedeți întreaga distanță a potecii: un pas îmi este suficient.”
Rezultatul Conferinței de la Lausanne poate fi caracterizat după cum urmează:

1) A fost un pas spre o mai mare apropiere între grupurile religioase protestante. Aceasta nu o privește pe Biserica Ortodoxă, dar ea nu poate decât să-l întâmpine, pentru că este mai ușor să discutăm cu protestantismul nedispersat, unit, decât cu nenumărate grupuri protestante diferite, lipsite de orice unitate.

2) În același timp, acesta a fost un mare pas pentru o serie întreagă de organizații bisericești protestante, mai ales influente, înapoi, spre tradiție, spre propriile origini, care sunt mai aproape de biserică decât poziția lor actuală. Aici impactul pedagogic al Bisericii Ortodoxe - în disponibilitatea ei de a împărtăși bogăția și experiența ei bisericească și, în același timp, în angajamentul ei neclintit față de aceasta - a fost enorm. Impactul pedagogic al Ortodoxiei asupra lumii protestante în sensul revenirii la tradiția bisericească, care a început prin manifestări separate mai devreme ici și colo în familiarizarea credincioșilor protestanți individuali cu viziunea despre lume ortodoxă și în comuniunea lor spirituală cu reprezentanții Bisericii Ortodoxe, un pas decisiv. înainte a fost dus aici, la Lausanne. Lumea protestantă, în multe dintre curentele și reprezentanții ei, se străduiește să revină la biserică, iar Biserica Ortodoxă o poate ajuta în acest sens. Corect a spus prof. Glubokovsky în timpul unei întâlniri private a grupului ortodox la Conferința de la Lausanne: „Am fost obligați să fim aici, pentru că nu avem dreptul să nu dăm un răspuns în speranța noastră celor care vin la noi pentru întrebări, amintindu-ne de cuvântul Mântuitorului. : „Cine vine la Mine, nu voi ieși afară.”
Starea fermă și de nezdruncinat a grupului ortodox în plinătatea credinței ortodoxe, cu toată prietenia sinceră manifestată de membrii săi față de grupurile creștine heterodocxe, nu a putut decât să facă o impresie asupra lumii protestante. Pe de altă parte, o asemenea ardere de credință și inspirație de personalitate ca Episcop. Gore, sau câte figuri pe teren

lucrare misionară creștină, sau ca prof. Brown și Episcopul Brent, în rolul domnului Athelstone Riley și al pastorului Wilfrid Monod și alți alți reprezentanți ai celei mai profunde evlavie creștine dintre delegații Occidentului. Europa și America nu au putut să nu facă o impresie profund instructivă și instructivă asupra membrilor ortodocși ai conferinței cu exemplul lor personal de slujire a lui Dumnezeu și aproapelui. În relația cu unii dintre delegați și cu mulți dintre delegați, se putea simți atmosfera de mare credință, suflarea spiritului adevărului, dreptății și dragostei. Și delegații ortodocși au învățat o lecție de la întâlnirea de la Lausanne.

3) A apărut o apropiere și mai mare – o apropiere strânsă – între Ortodoxie și aripa dreaptă a anglicanismului, între Ortodoxie și Vechiul Catolicism. A avut loc o întâlnire privată între ortodocși și

vechi catolici (în seara zilei de 19 august, cu o zi înainte de încheierea conferinței), care a dus la o deplină satisfacție reciprocă și, se pare, a trebuit să pregătească pași oficiali pentru aducerea vechilor catolici. mai aproape de noi.

4) Toate (sau aproape toate) Bisericile Ortodoxe Răsăritene au fost reprezentate (Biserica Rusă – am văzut – nu a fost reprezentată oficial, dar trei ortodocși ruși au fost membri ai conferinței prin cooptare, iar dacă ne numărăm pe prof. Glubokovsky și doi reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Polone, apoi ortodocsii rusi erau 6). Comunicarea dintre reprezentanții Bisericii Ortodoxe a fost constantă și foarte fructuoasă. Nu era de natură întâmplătoare, ci, dimpotrivă, era foarte organizată, căci grupul ortodox se întruneau regulat în holul hotelului în care locuia reprezentantul Patriarhului Constantinopolului, Mitropolitul Tiatirei, pentru a discuta despre toate cele mai importante întrebări ale conferinței și să elaboreze o linie comună de conduită. A fost multă dezbatere la final (din cauza chestiunii acceptării sau neacceptarii acelor rezoluții ale conferinței care nu contrazic Ortodoxia: grecii s-au pronunțat pentru a nu accepta nimic din rezoluțiile conferinței, rușii și bulgarii). au fost în favoarea respingerii celor care nu erau de acord cu învățăturile Bisericii Ortodoxe și, de exemplu, într-o mărturisire generală de credință în Fiul lui Dumnezeu întrupat, compilată în expresii ortodoxe, să participe împreună cu întreaga conferință). Dar, în cele din urmă, s-a dezvoltat o unitate completă în chestiunea modului de acțiune a grupului ortodox, care a vorbit la conferință ca un întreg organic unic, coeziv. Acesta este un fapt de mare importanță. Membri ai celor mai diverse Biserici Ortodoxe care existau

DE

conferințe, au simțit viu unitatea credinței lor și apartenența lor la singura Biserică Ortodoxă. Parcă a fost experiența unui fel de întâlnire preconciliară care pregătea sinodul întregii Biserici Ortodoxe.

5) Sârguință într-o serie de întâlniri private cu prietenii Bisericii Ortodoxe Ruse (sub președinția Mitropolitului Ștefan al Bulgariei, cu participarea multor ortodocși, în special a unui număr dintre cei mai influenți anglicani, precum și a unor germani - Prof. Munchen .a, Vechi catolici elvețieni etc.) s-a discutat poziția - persecuția la care este supusă, posibilitatea tuturor asistenței posibile pentru ea din partea Bisericile creștine frățești - mai presus de toate, ajutorul rugăciunii.

Apropiere mistică în rugăciune unii pentru alții, crescând în viața de rugăciune, în care toți ne simțim frați, căci toți ne-am uitat la același Tată care este în ceruri, crescând mistic în iubirea lui Hristos, care „ne îmbrățișează”, în cuvintele apostolului, „discutând astfel: dacă Odin a murit pentru toți, atunci toți au murit, pentru ca cei care trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Acela care a murit pentru ei și a înviat. - Această participare la viața iubirii Sale, această subjugare a noastră prin puterea iubirii Sale, rugătoare și copleșitoare, ne va uni atunci când noi toți, creștinii, vom fi desăvârșiți în dragoste, în deplină măsură unii cu alții în Isus Hristos. Lord. Dar și acum suntem uniți prin credința în Domnul Isus și participarea la viața Lui, la suferința Lui*) și la bucuria învierii Sale. Deoarece aceasta este, în aceasta este o garanție imuabilă a plinătății viitoare a unității.

Căci rugăciunea se va împlini: „Să fie desăvârșiți într-una și lumea să cunoască că Tu M-ai trimis”.

Nick. Arseniev.

*) Cf. exemple de martiriul comun al ortodocșilor, luteranilor și catolicilor care au suferit pentru Hristos în Sov. Rusia (vezi „Cartea Neagră” Furtuna Raiului) Paris 1925, p. 195 și „Baltiehes Martyrerbuch”, 1926, în special p. 84).

Comunitatea anglo-rusă în numele Sf. Mucenic al Albaniei și Sf. Serghie din Radonezh.

Din 28 decembrie până în 2 ianuarie 1928 a avut loc în Anglia în ropo de St. Al interzice cel de-al doilea congres al Tineretului Anglican și Ortodox, găzduit de școlile creștine britanice și ruse. Mișcări. Este posibil ca, la timp, acest congres să fie considerat ca având o oarecare semnificație în procesul Unirii Bisericilor, dar până acum studenții care au participat la el nu au pretins o asemenea semnificație pentru munca lor. Deși au vorbit despre unirea bisericilor, nu au considerat-o un subiect special al studiilor lor. Problema unificării bisericilor în partea sa canonică a atras puțină atenție asupra lor, ba chiar rar au menționat foarte semnificativă Conferința internațională de credință și ordine bisericească de la Lausanne, care tocmai își terminase lucrarea și ai cărei lideri proeminenți erau acum prezenți în St. Albans. Episcopul Gore și Canonicul Ternow din partea englezilor și Prot. Bulgakov și prof. Arseniev din partea rusă. Elevi: Al bans a căutat mai degrabă să atingă un obiectiv mai modest, să învețe să se înțeleagă și să împărtășească experiențe și experiențe spirituale reciproce. Așadar, este firesc ca conferința să se încheie nu cu publicarea unui raport cu rezoluții oficiale privind punctele de unitate realizate, ci cu crearea unui Commonwealth din membrii conferinței I și a II-a, care va continua lucrarea spirituală începută. in St. Albans. Semnificativ este chiar numele comunității în numele chinului. Albania și Rev. Serghie, care leagă cu rugăciune munca comunității de memoria Primului Mucenic al Bisericii Anglicane (sec. III) și de memoria unuia dintre cei mai iubiți sfinți ai Rusiei Ortodoxe.

Acest al doilea congres este deja la St. Albans a adunat aproximativ 25 de ruși și 40 de englezi. Mulți dintre ei se cunoșteau

lucrările I Congresului de anul trecut. Prin urmare, majoritatea participanților au fost bine pregătiți pentru aceste rapoarte studențești, care s-au ocupat de problemele laturii intime interioare a vieții religioase. Spovedania, rugăciunea, sensul Împărtășaniei — acestea sunt întrebările care au fost propuse de vorbitori, adesea din punctul de vedere al experiențelor personale.

Dar temele principale ale întâlnirii au fost, desigur, de natură mai obiectivă: „Cum înțelegem venirea Împărăției lui Dumnezeu” și „Care ar trebui să fie interpretarea corectă a Sfintei Scripturi”. Aceste probleme au fost discutate din partea anglicană de Episcopul Gor și Episcopul Freer de Trur, iar din partea ortodoxă de pr. Bulgakov și prof. Bezbrazov. Rapoartele lor excelente au pus bazele pentru discutarea acestor probleme, mai întâi în grupuri mici de 10, 12 persoane, iar apoi la adunările generale.

Mulți au fost înclinați să creadă, la încheierea acestei dezbateri, că există într-adevăr o mică diferență între opiniile ortodoxe și

anglicane despre Împărăția lui Dumnezeu. Dar, desigur, a existat o diferență esențială între abordarea acestor întrebări din Ep. Munte și prot. S. Bulgakov.

Sentimentul de unanimitate atins la congres a mărturisit mai degrabă un grad înalt de unitate spirituală decât depășirea efectivă a diferențelor dogmatice și a diferențelor de abordare intelectuală. Dar nu este prima cea mai importantă realizare în direcția reunificării? Într-adevăr, se întâmplă ca oamenii care împărtășesc aceeași doctrină să fie profund străini unul față de celălalt în spirit. Pe de altă parte, cei care, la fel ca primii creștini, „s-au iubit unii pe alții”, au realizat cu siguranță mai mult decât depășirea diferențelor intelectuale; ei sunt într-adevăr pe drumul către Împărăția lui Dumnezeu.

Al doilea subiect principal al congresului a fost atitudinea noastră față de Sfintele Scripturi. Această întrebare s-a dovedit a fi cea mai dificilă pentru tinerii membri ai congresului, în special pentru ortodocși, care, cu excepția studenților la teologie, erau puțin familiarizați cu cercetările științifice moderne ale criticilor biblici anglicani și germani și nu puteau participa pe picior de egalitate la discuțiile pe aceste subiecte cu Anglic. studenți, dintre care majoritatea erau studenți la teologie. Rușii trebuie să acorde mai multă atenție acestui domeniu de cercetare. Dar totuși, aceste discuții au avut rezultatele lor pozitive, chiar înclin să spun că rezultatele au fost deosebit de revelatoare și interesante, deoarece au confirmat adevărul și realitatea principiilor de bază ale credinței creștine. Rușii, deși puțin instruiți,

au simțit cu tărie că critica biblică nu le poate submina credința. Englezii, pe de altă parte, au susținut că o bună cunoaștere a acestor studii critice nu le-a distrus credința, ci doar a întărit-o. Astfel, unitatea a fost realizată în ciuda diferenței totale de abordare și experiență religioasă.

Desigur, slujbele divine au jucat un rol foarte important în viața congresului. Seara, Vecernia Ortodoxă, sau Rugăciunile Vecerniei Anglicane, dimineața Liturghia Ortodoxă și Liturghia Anglicană. Adunându-se într-o mică capelă capabilă să găzduiască nu mai mult de 65 de credincioși în total, fiecare și-a simțit în mod special unitatea. Traduceri ale Liturghiei slavone au fost distribuite în prealabil tuturor celor prezenți, dar nu au fost întotdeauna folosite. Englezii erau atât de profund impregnați de spiritul închinării ortodoxe, încât puteau participa la ea fără a avea nevoie măcar de o traducere. Ortodocșii, la rândul lor, au fost profund mișcați de splendoarea liturghiei anglicane și de atitudinea reverentă a englezilor față de rugăciune.

După tot ce s-a spus, va deveni clar că Commonwealth-ul nu și-a propus nicio sarcină mare. Organizarea de întâlniri regulate în Anglia și Paris, publicarea unui mic pliant care discută chestiuni de interes pentru anglicani și ortodocși - acesta este tot programul imediat. Pe de altă parte, a atras atenția multora asupra acestei lucrări și și-a unit membrii în rugăciune constantă pentru unirea bisericilor, fiind parcă o continuare a lucrării spirituale a conferinței.

Commonwealth-ul a arătat posibilitatea și productivitatea comunicării reciproce între anglicani și ortodocși. Aceștia și alții se pot ajuta reciproc. Anglicanii învață să aprecieze bogăția și puterea credinței ortodoxe, iar ortodocșii se familiarizează cu darul uimitor al

Bisericii Anglicane de a menține grupuri atât de eterogene precum anglo-catolicii și protestanții (Son Church) într-o singură organizație bisericească.
Este semnificativ faptul că una dintre sesiuni a fost dedicată stării actuale a bisericii din Rusia. Această mare întrebare necesită o atenție intensă nu numai din partea rușilor ortodocși, ci și din partea prietenilor lor creștini occidentali.
Cineva se poate întreba dacă convențiile de la St. Albans și nou formata Commonwealth Anglo-Rusian prin punerea în aplicare a instrucțiunilor Providenței Divine, care ne pregătește pentru rezolvarea problemelor grandioase care se așteaptă în Rusia.
P. F. Anderson.

Католичество și Action Française.
(„DE CE A VUBIT ROMA”. Au editions Spes; „O MARE DEZbatere CATOLICĂ ȘI FRANCEZĂ”. Caiete ale Noii Zile; J. MARITAIN. PRIMATUL SPIRITUALULUI. Trestia de aur”).
În fața mea sunt trei cărți despre ciocnirea dintre Vatican și Action Française. Această ciocnire tulbură profund Franța catolică și este plină de o scindare. Departe de toți catolicii care simpatizează cu Action Française supusă papei, iar acesta este un test pentru autoritatea papală, de data aceasta venind nu din stânga, ci din dreapta. Pentru catolicii francezi, istoria apropierii lor de Charles Maurras și Action Française este un adevărat scandal, care compromite catolicismul și abia acum este pe deplin dezvăluită. Din punctul de vedere al adevărurilor veșnice ale creștinismului, unirea catolicilor cu Ch. Maurras este o mare ispită și minciună. Și acum, catolicii de dreapta care au păcătuit în asta încearcă să-și acopere urmele și subliniază cu insistență acele aspecte ale creștinismului pe care ei înșiși le-au uitat prea mult. Catolicii de dreapta din Franța l-au preferat întotdeauna pe C. Maurras lui Marc Sagnier și s-au aliniat întotdeauna cu C. Maurras și tendința sa anti-M. Sagnier. Era ceva nefiresc în asta. Ch. Morras este un ateu, pozitivist-agnostic și naturalist în viziunea sa asupra lumii, un păgân care urăște Biblia și Hristos. M. Sagnier este un catolic credincios, un creștin. Dar Ch. Maurras este un monarhist, un naționalist, un susținător pasionat al ordinii și autorității. M. Sagnier este un susținător al social-catolicismului, un republican și un democrat. Este evident că pentru catolici, unindu-se cu Ch. Maurras împotriva lui M. Sagnier, problema politică era mai dragă, mai apropiată și mai esențială decât problema religioasă. Omul să nu creadă în Dumnezeu și să-L urască pe Hristos, dar dacă menține o ordine națională, politică și socială, o va face

mai aproape decât cel care crede în Dumnezeu și îl iubește pe Hristos, dar prin dragostea lui de libertate și umanitate pune în pericol această ordine.
Trebuie spus că în general situația politică a catolicismului în Franța nu este absolut normală. Franța este împărțită în catolici de dreapta, ostili Republicii Franceze și masoni de stânga, ostili Bisericii Catolice, iar în această împărțire grosolană toate celelalte tipuri sunt complet zdrobite. Tipul de catolici mai iubitor de libertate este oprimat și oprimat. Este greu de înțeles la prima vedere cum J. Maritain, un om cu o direcție foarte spirituală și un creștin adevărat, a putut avea simpatie pentru C. Maurras și A. F. (nu aparținea direct

acestei direcții). Acest lucru se explică prin reacția împotriva modernismului, împotriva umanismului, împotriva tradiției lui Rousseau, împotriva romantismului revoluționar. Această reacție este acum foarte puternică și are partea ei de adevăr. Dar au uitat că Sam'Sh. Maurras este celălalt pol al umanismului, care nu este doar umanismul democratic, ci și umanismul monarhic și aristocratic, care nu este mai puțin naturalist și nu mai puțin aparține tărâmului acestei lumi. Este curios de observat că catolicii francezi de dreapta (tomiștii) au o părtinire față de estetism, în timp ce catolicii francezi de stânga (moderniștii) au o părtinire față de moralism. Unii prețuiesc elementele greco-romane ale creștinismului, legate de renașterea antichității, care era deja în scolastică, prețuiesc intelectul și ordinea cosmică; alții prețuiesc elementele pur evanghelice ale creștinismului, legate de originile iudaice, și prețuiesc mai mult personalitatea umană. C. Maurras putea captiva prin estetismul său. În imaginea lui există trăsături ale unui fel de noblețe și chijotism. Pare a fi un om de o mare convingere, sinceritate și dezinteresare și care se ridică foarte mult peste ceilalți ziaristi din Franța. Dar când te gândești la actualul conflict dintre Vatican și A.F., simți acut că C. Maurras este o caricatură teribilă a catolicismului latin și, în același timp, un avertisment foarte serios pentru el, expunând laturile sale negative și seducătoare. Îndumnezeirea falsă a ideii juridice de ordine și autoritate externă, slăbirea conștiinței libertății creștine, ajungând la negarea aproape completă a libertății spiritului - acestea sunt căderile și ispitele lumii latine catolice, care în Ch. Maurras apar sub forma purificate de credinta in Dumnezeu si Hristos. Conceptul lui C. Maurras face o impresie teribilă a asemănării sale cu legenda marelui inchizitor. Ds-

Stoevski a fost nedrept față de catolicism, iar catolicismul, luat în toată diversitatea sa, nu poate fi în niciun fel atribuit spiritului Marelui Inchizitor. Unde este cu Sfântul Francisc de Assisi și cu majoritatea misticilor și sfinților catolici? Dar C. Maurras și A. F. i-ar fi plăcut lui Dostoievski ca o confirmare a Legendei sale. Catolicii francezi, uniți cu Ch. Maurras și A. F., aruncă o umbră de rău augur asupra catolicismului, sugerând că pentru ei ordinea socială este mai dragă lui Dumnezeu. Condamnarea de către Papa A. F. și literatura catolică apărută după aceea reabilitează catolicismul în acest sens, relevând predominanța motivelor pur creștine. Cu cine s-au unit catolicii? Cu un om care urăște Biblia și imaginea Evangheliei a lui Hristos, care este ostil oricărei spiritualități și consideră însăși ideea lui Dumnezeu dăunătoare, distructivă și anarhică (vezi cartea lui Ch. Maurras „Romantisme et revolution”). Ch. Morras vede adevăratele fundamente ale vieții în civilizația greco-romană, în ordinea intelectuală, estetică și statală stabilită acolo (articolul său „Invocation a Minerve” este deosebit de interesant). Spiritul Bibliei corupe această civilizație și această ordine, este spiritul barbar care dă totul peste cap, sursa tuturor revoluțiilor. Când Scriptura afirmă că Dumnezeu trebuie ascultat mai mult decât oamenii, ea este sursa anarhiei și a revoluției, ea zguduie orice ordine stabilă. Pe ideea anarhică a lui Dumnezeu, care se răzvrătește împotriva ordinii în viața lumii și a umanității, este imposibil să construiești un stat și o civilizație stabilă. Începuturile biblice, evanghelice, iudaice și creștine amenință mereu cu pericolul răsturnării civilizației și a statului, ordinea și autoritatea, forma

și limita. Spiritul Bibliei este spiritul desfășurării infinitului. Ordinea se bazează pe finit. Aduceți spiritul distructiv, anarhic al infinitului în civilizația noastră și fiecare formă va fi răsturnată în ea, va pieri. Civilizația eternă este civilizație latină. Iar Ch. Maurras urăște infinitul, trăiește în patosul finitului, în asta este un grec, un om străvechi, nu un om al perioadei creștine a istoriei. Pentru cultura creștină, Faust cu aspirațiile sale nesfârșite este mai caracteristic. Și acest urator al Bibliei și însăși ideea lui Dumnezeu, acest păgân, pentru care principiile greco-romane nu sunt depășite, acest pozitivist, student și admirator al lui O. Comte, se dovedește și el un pasionat admirator al Biserica Catolică, admirându-i faptele în lume, apărând-o împotriva tendințelor anti-bisericești și anticlericale din Franța modernă. Въ

care este motivul acestui paradox? Răspunsul lui Ch. Maurras ne sună exact ca cuvintele Marelui Inchizitor al lui Dostoievski. Biserica Catolică a corectat cauza lui Hristos, a neutralizat spiritul revoluționar al Bibliei și a transformat ideea anarhică și distructivă a lui Dumnezeu într-o forță organizatoare și menținătoare. Și o asemenea laudă a Bisericii Catolice i-ar putea seduce și captiva pe catolici! Face o impresie teribilă. Această idee de ordine ni se pare a fi satanică și anti-creștină. Ordinea fără Dumnezeu, judecând spiritul și libertatea, este împărăția prințului acestei lumi, împărăția lui Antihrist. Așa a gândit întotdeauna gândirea religioasă rusă și a făcut mult pentru a recunoaște spiritul lui Antihrist. Creștinismul se bazează nu pe ideea de ordine, așa cum crede gândirea latină, ci pe ideea de libertate și iubire. Împărăția lui Hristos este libertate în Dumnezeu și cu Dumnezeu și este opusul ordinii fără Dumnezeu, care este împărăția lui Antihrist. Ideea Marelui Inchizitor este ideea de ordine fără Dumnezeu, care organizează omenirea și îi dă binele pământesc. C. Maurras se teme cel mai mult de libertatea în Hristos, libertatea lui Hristos și, se pare, acei catolici francezi de dreapta care îl simpatizau pe Maurras se temeau și de asta. Și trebuie să fi crezut că numai elementele greco-romane, rațional-legale ale creștinismului ar putea menține ordinea pe pământ, și nu elementele biblice și evanghelice, nu spiritul profetic și mesianic al creștinismului.
C. Maurras este încătușat în clasicismul latin și nu vede nimic în afara lumii sale limitate. Urăște romantismul ca trădare a spiritului clasic al Franței, ca sursă a spiritului revoluționar, dar el însuși este doar un romantic al clasicismului, căci oricine privește exclusiv înapoi este un romantic. Este imposibil să returnezi Franța în secolul al XVII-lea, este un vis romantic. S. Morras este un reprezentant al unei lumi pe moarte, este un decadent. El aparține acelui tip de romantici fără speranță, reacționari și decadenți, care odată și-au găsit o expresie vie în imaginea lui Iulian Apostatul. Și este uimitor cum catolicii din A. F. nu au observat că C. Maurras era un apostat al creștinismului într-o măsură mai mare decât Nietzsche. Pentru el, creștinismul este revolta sclavilor Barrara, ultimii care au vrut să fie primii, creștinismul este revoluționar și sursa tuturor revoluțiilor din lume. În aceasta, C. Maurras îl urmează pe Renan. El vrea neputincios să se opună anarhiei erei noastre cu inteligența sa latină. Dar inteligența lui S. Maurras este foarte asemănătoare cu inteligența lui Taine, nu este de o calitate superioară, nu este inteligența lui Thomas Aquinas-

acea. Și ce inteligență poate fi cu triumful deplin al empirismului! Ch. Maurras este politician și artist estet, nu este filozof și mărturisește cel mai naiv empirism. A supraviețuit influenței principale a lui O. Comte, pe care îl prețuiește nemăsurat. Și acest lucru este de înțeles. Părintele Comte era deja un catolic fără Dumnezeu și Hristos și prețuia foarte mult Biserica Catolică. C. Maurras prețuiește Biserica Catolică ca o forță organizatorică, ca un instrument al ordinii sociale și, în același timp, ca o operă de artă perfectă. Dar imaginea lui Hristos îi este străină și chiar odioasă, îi sperie conștiința clasică latină. Pentru astfel de oameni, mesianismul și profetismul creștin sunt deosebit de groaznice, nebunia crucii le este străină. În conceptul lui Ch. Maurras există un puternic element de antisemitism. Este curios de observat că naționaliștii germani de extremă dreaptă sunt și ei dușmani conștienți ai creștinismului și, într-o formă mai directă și mai deschisă, consideră creștinismul o inoculare evreiască a culturii ariene și doresc să se întoarcă la vechiul păgânism germanic. Ch. Maurras, încătușat și osificat în lumea greco-romană și franceză, se caracterizează și prin vrăjmășie față de Răsărit și tot ce vine din Răsărit. Dar creștinismul a venit din Orient, ca toate religiile. În ura Orientului, Maurras este urmat de Massis, căruia îi este mai puțin permis să facă asta, întrucât se consideră creștin.
A. F., inspirat de Ch. Maurras, mărturisește imoralitatea perfectă în politică, naționalismul naturalist, îndumnezeirea antică a statului, dominația politicii asupra vieții spirituale. A. F. neagă orice morală evanghelică, propovăduiește ura pentru Germania și tânjește vărsarea de sânge. Ziarul „Action Française” respiră ură și răutate și este plin de un limbaj aproape urât. Ch. Maurras nu a ezitat să-i spună unui catolic: religia ta (adică creștinismul) a poluat în întregime lumea. Și poruncile acestei religii sunt opționale pentru el. Printre catolicii asociați cu A. F. a existat din nou o secularizare ascuțită a catolicismului, care s-a întâmplat deja de mai multe ori în istorie. S. Morras și A. F. sunt o denunțare a părților false ale catolicismului de dreapta, oficial dominant. Moderniştii catolici de stânga au avut întotdeauna mai multă dreptate în această privinţă, mai aproape de spiritul Evangheliei. Ar fi ridicol să credem că, din punctul de vedere al Bisericii lui Hristos, C. Maurras este mai bun decât J. J. Rousseau – este chiar mai rău. Adevărul negativ al lui A. F. ar putea fi în rebeliune împotriva republicii fără Dumnezeu și fără suflet, împotriva părților urâte ale civilizației democratice moderne. Dar L. Blois are dreptul să facă asta, și nu Ch. Maurras, care însuși

ateu și reflectă declinul teribil al spiritualității din istoria modernă. Maurras însuși este urmașul acelui umanism renascentist care a condus atât la democrația nereligioasă, cât și la civilizația laică modernă. El mărturisește religia omenirii.
Așa-zișii catolici moderniști au fost întotdeauna împotriva lui A. F., au fost eliberați de această ispită și mai degrabă au fost tentați de contrariul. Prin urmare, poziția lor este acum mai bună. Starețul Labertonier a scris de mult împotriva Ch. Maurras și A. F. cartea „Positivisme et catholicisme”. Colecția recent publicată a Cahiers de la Nouvelle Journée, Un grand Débat Catholique et Français, exprimă multe adevăruri neîndoielnice, dar nu are prea multă gravitate. Acest grup de catolici nu trebuie să se justifice și să repare scandalul. În

primul articol al colecției, Vialatu demonstrează că ideile lui A. F. sunt populare mai ales în rândul burgheziei franceze și că spiritul lui A. F. este un spirit captivat de „lume”, de splendoarea și de regatul ei, un spirit laic-burghez. Spiritul burghez al lui A. F., captivat de „lume”, se exprimă deja în cultul finitului, în timp ce creștinismul este întors spre infinit. Autorii colecției luptă împotriva amoralismului, estetismului și aristocratismului lui C. Maurras și își expun aversiunea față de toată spiritualitatea. Un articol special critică conceptul de istorie franceză de către istoricul oficial A. F. Banville. Interesant este că Banville neagă însuși faptul Revoluției Franceze. În opinia sa, nu a existat un astfel de eveniment cu o semnificație deosebită, ci a fost o revoltă, dezordine, scandal, dezintegrare. Deci, în timpul nostru, mulți dintre emigrați neagă faptul revoluției ruse. Acest lucru demonstrează în ce măsură înțelegerea istoriei este legată de crearea de mituri. Banville are un mit monarhist-naționalist cu care abordează istoria Franței. Și nu vede revoluția, semnificația ei în soarta Franței. Alții au avut o viziune revoluționară și revoluția a devenit evenimentul central în soarta Franței și chiar a lumii întregi. Spengler nu a observat creștinismul în istorie, în timp ce pentru noi el determină întreaga istorie. În orice caz, Banville este un istoric foarte superficial, pentru el istoria internă este complet suprimată de istoria externă. Autorii culegerii de moderniști se răzvrătesc împotriva iubirii Franței „de cealaltă parte a binelui și a răului” și cer subordonarea politicii principiilor morale. Ele stabilesc o ierarhie a valorilor, în care valoarea religioasă ocupă locul cel mai înalt. În această chestiune, moderniștii catolici triumfă, au vrut mereu să fie fideli moralei evanghelice și parțial dreptate.

Tata a confirmat-o acum. Acest lucru nu înseamnă, desigur, că în general au dreptate. Moderniștii au avut și modernism prost, îngăduință în spiritul vremurilor, adesea o slăbire a credinței.

Un interes mai acut este colecția unui alt partid, aparținând taberei de dreapta, care profesează viziunea lumii tomiste. Ch. Maurras dorea alianța și cooperarea pozitiviștilor, în urma lui O. Comte, cu catolicii, în urma lui Toma d'Aquino*). Iată cei mai buni dintre catolicii care au mers la această alianță și cooperare și încearcă acum, într-o formă delicată, să se dezactiveze și să condamne pe Maurras și A.F., care urăște Biblia și însăși ideea lui Dumnezeu. Și este caracteristic că în colecția de catolici tomiști de dreapta s-au dovedit a fi multe în comun cu colecția de moderniști catolici de stânga, o mulțime de lucruri comune creștinismului, aceleași argumente împotriva lui A. F. și Maurras, aceeași chemare la morala evanghelică creștină. În unele locuri, preoții catolici chiar îi apără pe protestanți împotriva lui Ch. Maurras și se unesc cu ei într-un sentiment creștin comun. C. Maurras îi plăcea uneori să pretindă că îl atacă pe Hristos protestantul, excesele și extremele chipului lui Hristos, așa cum este exprimat în sectele și ereziile creștine. Hristosul catolic i se pare făcut inofensiv, corectat, supus măsurii străvechi. Catolicii din toate taberele au înțeles în sfârșit că Ch. Maurras urăște și imaginea lui Hristos bisericesc, care a fost transmisă și lumii protestante. De fapt, C. Maurras a cântat și a lăudat Biserica Catolică, pentru că a gândit foarte rău la ea, a crezut că este creștinismul fără Hristos, adică creștinismul Marelui Inchizitor. Conflictul actual dintre Biserica Catolică și A. F. este

atât de semnificativ încât în el catolicismul declară că este creștinismul cu Hristos, se ridică pentru Hristos. A. F. s-a răzvrătit grosolan împotriva papei și vrea să facă cazul să pară mai degrabă politic decât religios. Unii înțeleg evenimentele ca pe o ciocnire între ultramontanism și un gallicanism renascut. Papa este acuzat că este influențat de intrigi germane. Cea mai puternică latură a poziției Vaticanului este că, așa cum este acum condamnată direcția dreaptă a lui A. F., direcția stângă a lui Sillon și M.

*) Thomas Acvonet nu a fost un monarhic pur și a considerat cea mai bună formă de guvernare a fi una mixtă, combinată monarhică, aristocratică sau democratică.

Sanya. Biserica Catolică ia în cele din urmă poziția că nu are o legătură obligatorie cu nicio direcție politică și cu nicio formă de stat, că catolicii pot fi monarhiști și republicani, de dreapta și de stânga, dar nu pot afirma legătura obligatorie a Bisericii Catolice cu propria lor. direcție, M. Sagnier, aparent, a susținut că democrația decurge direct din Evanghelie și, prin urmare, este obligatorie pentru un catolic.

Dintre cele trei cărți care ne sunt în fața, cea mai strălucitoare ca gândire și formă este Primauté du Spirituel a lui J. Maritain. S-a eliberat în această carte de ispite, cărora nu le-a fost complet străin în trecut, și vorbește mult adevărat despre primatul absolut al spiritualului asupra mondenului, eternului asupra temporalului, religiosului asupra politicului. Există o mare spiritualitate în el. El dă însă o formă indiscutabilă și nouă, care mărturisește limitele gândirii latino-catolice. Primatul absolut al spiritualului asupra mundanului înseamnă pentru el primatul infailibilității papale, iar el revine la ideea teocratică medievală. Are ideea de ordine și autoritate, ceea ce este fals din punctul nostru de vedere. Și este obligat să nege libertatea de gândire, care nu este neapărat liberă gândire și voltairianism. Maritain nu cere o supunere exterioară și ostentativă față de papă, ci o supunere interioară și sinceră, spirituală, de care majoritatea catolicilor din A. F. sunt incapabili. Dar supunerea mea interioară, sinceră, spirituală înseamnă, până la urmă, că eu însumi, prin libertatea mea, gândesc și ceea ce gândește și cel căruia mă supun. Tot ceea ce este interior, sincer, real spiritual presupune întotdeauna libertatea, activitatea și munca unei conștiințe libere, a unui spirit liber, a unui gând liber. Dar Maritain este nevoit să o nege, întrucât libertatea de conștiință a fost condamnată de Vatican sub numele de liberalism (în sensul religios, nu politic al cuvântului). Condamnarea liberalismului s-a bazat pe faptul că există doar libertate pentru bine și adevăr, dar nu poate exista libertate pentru rău și eroare. Dar atunci bunătatea și adevărul devin automate, rezultatul necesității și al constrângerii. Odată cu respingerea liberalismului religios, adică a libertății de conștiință, subordonarea Bisericii devine externă și automată. Iar catolicii care simpatizează cu A. F. sunt siliți, după condamnarea papală, ca niște automate, uneori împotriva conștiinței lor, să afirme contrariul a ceea ce afirmau înainte. Același lucru trebuie spus despre moderniști după condamnarea modernismului. Catolicii, în special, Marie

umbre, le place să spună că libertatea umană păcătoasă are nevoie de patronaj, patronaj. Da, dar patronajul lui Dumnezeu, harul Duhului

Sfânt și nu constrângerea exterioară. Aici ne confruntăm cu o contradicție de netrecut între punctul de vedere ortodox și cel catolic.
Maritain vorbește foarte bine despre existența a două tradiții în Franța: tradiția Sf. Ludovic și Ioana d'Arc și tradiția lui Filip cel Frumos și Ludovic al XIV-lea. El vrea să urmeze prima tradiție. Maurras și A. F. sunt în întregime în a doua tradiție, pentru ei Ludovic al XIV-lea este mai înalt decât St. Louis, parcul Versailles este mai înalt și mai scump decât Franța medievală. În cartea ei, Maritain vorbește și despre Ortodoxia Rusă și vorbește cu simpatie și simpatie. Conștiința sa poartă pecetea granițelor conștiinței latine, deși se străduiește sincer să se elibereze de identificarea creștinismului cu latinismul. Maritain crede că Orientul ortodox subminează semnificația Logosului, că gândirea religioasă rusă amestecă teologia, misticismul și filozofia. De fapt, nu este așa. Natura Logosului a fost revelată la răsărit, și nu la vest, mintea și gândirea sunt prezente nu mai puțin în platonism, care în aristotelism și gândirea religioasă rusă afirmă nu prevederea teologilor, misticismului și filosofiei, ci integritatea spirituală, perspicacitatea cunoașterii, dependența de Frlosofago și cunoașterea teologică din experiența spirituală. Maritain spune foarte bine că creștinul trebuie să se elibereze de orice, în afară de Iisus Hristos. În asta suntem alături de el. Dar aceasta înseamnă și cererea de eliberare de sub puterea lui Aristotel și a jurisprudenței romane. Maritain aparține foarte puținilor francezi care simt apariția unei noi ere în creștinism și nu sunt exclusiv recționari. Acesta este de la el L. Blois, care este opusul lui C. Maurras. Ciocnirea Bisericii Catolice cu A. F. este de mare interes și învățătură pentru noi, întrucât avem propria noastră Action Française - dominația partidelor monarhiste de dreapta în Biserica Ortodoxă, carisma, cu diferența că Ch. Maurras este un reprezentant al unei culturi rafinate, intelectualitate rafinată și scrie „La musique intérieure", în timp ce „Action Russe" al nostru se caracterizează prin necultură, grosolănie, un nivel intelectual mai scăzut, iar din adâncul ei ies doar foi de pogrom.
Николай Бердяевъ.

новыя книги.
НОВЫЕ ПЕРЕВОДЫ ПЛОТИНА.
(1. — PLOTIN. Ennea des T. I, II, III. Text întocmit și tradus de E. Bréhier, profesor la Facultatea de Litere a Universității din Paris. Editura „Les belles Lettres" 1924. Paris.
2. —■ PLOTINA. Eneadele. Traducere filozofică din textul grecesc de către Abbé Alta, doctor la Sorbona. TI II, III.
Biblioteca Chacornac. Paris. 1926).
Este remarcabil că în Franța există până la trei traduceri complete ale lui Plotin, în timp ce în Germania nu avem practic niciuna. În Rusia există o traducere complet terminată și foarte valoroasă a Eneadei, făcută de regretatul Privatdozent al Universității din Moscova Samsonov. Din păcate, a fost finalizat în timpul revoluției și, prin urmare, nu a putut apărea în lume. Între timp, pentru cultura spirituală rusă, Plotin reprezintă o valoare cu totul excepțională, nu doar filozofică, ca la germani, și nu istorică, ca la francezi, ci religioasă și mistică. Plotin și neoplatoniștii au fost considerați de către Părinții Bisericii Răsăritene drept culmea filozofiei elene. Plotin a intrat în ortodoxia noastră răsăriteană și în misticismul nostru răsăritean exact în același mod în care Aristotel a intrat în

teologia catolică. Este remarcabil faptul că protopopul Avvakum în autobiografia sa dezvăluie o bună cunoaștere a lucrărilor mistice ale lui Dionisie Areopagitul, iar acesta din urmă a fost pe deplin educat filozofic la Plotin.
Când îl citește pe Plotin, o trăsătură este izbitoare: captivează și fascinează cititorul, indiferent de dialectica lui și de forța dovezilor. Acest lucru se simte mai ales când se citește ultima Eneada. Există un farmec de neînțeles în ea, o putere mistică captivantă, un fel de nebunie sacră. Fie că ești de acord sau nu în cele din urmă, dar pentru o vreme ești mereu fascinat, captivat, capturat

acest mare poet mistic şi filozofic. Dar, alături de această excepțională înzestrare mistică și simbolică, Plotin este, ca un alt dar independent, pentru uimitoarea sa dialectică transparentă și „adamantină”. Combinația acestor două proprietăți este cea mai înaltă realizare a geniului elen și, mai presus de toate, desigur, a lui Platon. Aristotel posedă perfect cel de-al doilea dar, dar nu îl posedă pe primul în nici un fel. Pentru noi, rușii, îmbinarea ambelor momente în experiența filozofică este deosebit de dragă. Filosofia rusă, în măsura în care este originală, va fi întotdeauna neoplatonică.
Un nou studiu al lui Plotin ar trebui să stabilească, în primul rând, legătura lui Plotin cu curentele gnostice, pe care le-a contestat, și mai ales cu „Ofiții”. Ei au trei principii principale care corespund celor trei trepte din sistemul lui Plotin: 1) Primul Început, Prima Lumină, Marea Sursă, Tatăl tuturor, Primul, Cel Fără Nume. 2) Conștiința de sine, bifurcată în gândire și imaginabil, în subiect și obiect. Aici se află începutul mulțimii, aici este separarea și reunirea sau „Oficiul” Șarpelui. Nu este greu să recunoaștem în aceste trei momente 1) Unul Baraj, pe care îl numește Începutul, Tatăl și, în cele din urmă, Izvorul. 2) Mintea (νους) ca conștiință de sine, opoziție dintre subiect și obiect și începutul diversității. 3) Mama Plotin, ca haos, întuneric și sursă a răului. Lipsește aici doar „sufletul” lui Plotin, dar apare și în diverse sisteme gnostice în ținutele mitologice ale lui Achamoth, Sophia etc., căci au, în general, o diversitate nesfârșită de tot felul de începuturi - „lumea este plină de zei. " (Thales). <·· Dar există o altă latură a filozofiei lui Plotin - acesta este motivul antic arian, indian, care încă sună la Platon (de exemplu, Phaedon). Starea de spirit de bază a Upanishad-urilor indiene, cu misticismul lor renunțat, a pătruns într-un fel ciudat în gândirea greacă, gnostică, prin ea în filosofia europeană și, chiar mai devreme, în viziunea creștină asupra lumii. Ce este asta? trăsătură ariană străveche a sufletului? tradiție veche a gândirii sau simplă influență? Biograful lui Plotin, Parfiry, vorbește în mod direct despre cunoașterea lui directă cu filosofia perșilor și cu cea care „este ținută în mare stima de către hinduși”. Bréhier vorbește și despre interacțiunea cu India și despre interesul față de ea în Roma (vol. I, pp. vi-vi).
Este remarcabil faptul că aceste aspecte ale filozofiei lui Plotin, și mai ales apropierea lui de India, sunt încă complet neidentificate, deși se știe că Plotin era într-o campanie cu el.

împăratul Gordian în Siria și scopul acestei călătorii a fost să se familiarizeze cu filosofia perșilor și hindușilor.

Avem acum două noi traduceri franceze ale lui Plotin în primul Bréhier Enn. I și II și III și 2 Abbé Alta T. I, II și III. Trebuie spus, însă, că nici una dintre traduceri, sau mai bine zis nici una dintre aceste ediții, nu poate înlocui vechea traducere franceză a lui Bouillet. S-a oferit material absolut indispensabil de fragmente filozofice, cum ar fi, de exemplu, profesorul lui Plotin Ammonius Sakkos, precum și diverse împrumuturi de la Plotin și locuri înrudite de la Părinții Bisericii, ca, de exemplu, de la Vasile cel Mare și alții ... de Bouillet, desigur, nu exact, dar se află la o mare înălțime literară și transmite farmecul lui Plotin.
Ediția Les belles lettres care publică traducerea Bréhier are avantajul extraordinar de a plasa textul grecesc lângă cel francez. Erorile de traducere sunt mai degrabă trăsături ale interpretării filozofice a lui Plotin, pentru noi, totuși, inacceptabile. Introducerile la capitolele individuale au întotdeauna un caracter filologic, stilistic și istoric în Bréhier. Uneori se oferă o caracterizare interesantă a stilului și dispozitivelor literare ale lui Plotin.
Deci, de exemplu, o indicație că Plotin pe fiecare pagină, uneori pe o singură linie, oferă o imagine a întregului său sistem. Aceasta este o metodă specială de gândire filosofică, profund diferită de lungile lanțuri didactice de silogisme ale filozofiei școlare germane. Plotin își arată întotdeauna întregul sistem, uneori într-un bob, când într-o formă deschisă cu toate ramurile, când într-un simbol și într-o imagine.
Este remarcabil, totuși, că nu se poate înțelege niciodată dacă Plotin îl ia în serios pe Bréhier sau îl consideră doar un fenomen antic și estetic. Aparent, există un snobism științific special, „obiectivitatea” în asta. Din păcate, această ediție nu este terminată și avem doar primele trei Eneade; acest lucru este cu atât mai enervant cu cât studiul lui Plotin trebuie început întotdeauna de la sfârșit, de la ultima, a cincea Eneada, cu cât este cea mai importantă.
Cealaltă traducere nouă, Alta, are mai presus de toate avantajul că oferă o traducere completă a tuturor Eneadelor.Această traducere este realizată cu o acuratețe extremă și o apropiere de originalul grecesc. Autorul a concluzionat pe bună dreptate că unii dintre termenii de bază ai lui Plotin sunt complet intraductibili în franceză, așa că îi reține cu calm în greacă (de exemplu, Nous, ousia etc.). Traducerea lui Alta, din câte am putut vedea, nu este niciodată greșită, deși nu este întotdeauna posibil să fim de acord cu unele

interpretări ciudate: de exemplu, sensul absolut neîndoielnic al cuvântului αίτια - „motiv” este transmis într-un mod ciudat și neașteptat în franceză ca ascenseur. Înțelegerea lui Plotin, care este exprimată în introducerea la capitolele individuale, este înțelegerea cea mai apropiată de teologia occidentală. Alta îl ia întotdeauna în serios pe Plotin, dar Plotin devine împreună cu el un teolog creștin rațional, rațional. Cu toate acestea, Alta, pe bună dreptate și cu o perseverență neobosită, arată toată nedreptatea și lipsa de temei a acuzațiilor de panteism îndreptate de obicei împotriva lui Plotin. Doar cei care compară traducerea franceză cu textul grecesc vor putea aprecia acuratețea traducerii și conștiinciozitatea traducătorului. De asemenea, trebuie să admitem că franceza, ca și latină, este cea mai puțin convenabilă pentru traducerea din greacă. Atât germanul, cât și rusul oferă mai multe oportunități.
В. Вышеславцевъ.

STEEFAN ZANKOW. — Creștinismul ortodox din Orient. Esența și forma lui prezentă. Berlin. Furche-Verlag. 1928. 8, p. 142.
Cartea despre. Tsankov a fost scris pentru cititorii occidentali, pentru lumea protestantă germană. Acesta este răspunsul la întrebarea pusă, la întrebarea despre „esența creștinismului răsăritean". Autorul îi răspunde scurt și simplu. Biserica Ortodoxă este „Biserica Tradiției". Ea „este și vrea să fie Biserica străveche, Biserica Apostolilor și a marilor Părinți, Biserica Primului Creștinism, Biserica Sinoadelor Ecumenice și unitate nedespărțită"... (p. 31). În acest principiu și centru Ei viu. Și, în același timp, este Biserica libertății interioare, libertatea în unitate și iubire... Într-o serie de eseuri ale pr. Tsankov confirmă această caracterizare în prezentarea și analiza dogmei, conștientizarea de sine a bisericii, închinarea, evlavia și treburile istorice. El scrie cu simțire și conștient de toată semnificația și noutatea timpului pe care îl trăim. Din secolul al XIX-lea, susține el, începe „perioada Renașterii timpurii în Ortodoxie". Se apropie zorii unei noi vieți, iar acum Răsăritul ortodox „stă în fața sarcinii împlinirii sale pure de sine" (pp. 27-28). Și în acest timp decisiv întâlnește lumea protestantă. Și aici, în ultimii ani, are loc o reînnoire religioasă și o ascensiune mistică - se manifestă și se intensifică setea de biserică și unitate universală. Autorul scrie sub o impresie vie și proaspătă de recentă și în creștere

întâlnirile în curs ale ortodoxiei cu protestantismul. Cu toate diferențele și divergențele, autorul simte și subliniază apropierea Orientului și Occidentului protestant. Sensul și caracterul hristocentric al evlaviei protestante este ceea ce este drag și apropiat inimii ortodoxe, ceea ce face atât posibil, cât și dezirabil întâlnirea în unanimitate și iubire reală (s. 136 și urm.).
Părintele Tsankov trebuia să vorbească despre multe lucruri și, prin urmare, desigur, nu putea spune totul. Și, poate, ascultătorii și cititorii săi occidentali nu l-au înțeles și l-au înțeles corect în toate.- Și, în primul rând, cu greu este necesar, fără explicații precise și clare, să spunem că „dogma Bisericii este de fapt mică. în domeniul de aplicare" (p. 37; s. 62, A. 81). Există o anumită ambiguitate în definiția obișnuită și obișnuită a conceptelor de „dogma" și „dogma". În conceptul strict și îngust de „dogma" momentele instructiv și canonic sunt inseparabil conjugate. În acest sens, dogma nu este doar „adevărul credinței", ci și definiția credinței, stabilită și recunoscută de conștiința universală, și de voința și autoritatea universală a Bisericii. Și în ea „forma" și „conținutul" sunt inseparabile și, prin urmare, nu numai „sens", ci și compoziția logică și verbală, însăși imaginea vorbirii este neschimbătoare și neschimbătoare. Nu numai prin semnificație, ci și prin literă, atât Simbolul Credinței, cât și „oros" Sinoadelor Ecumenice sunt neschimbate și obligatorii, iar dezvoltarea „dogmelor" este imposibilă, chiar dacă doar în sens „subiectiv-formal". . Dar, în același timp, este complet greșit să admitem că dincolo de limite, în spatele gardului definițiilor dogmatice, începe imediat acel tărâm al „dubiosului", în care „unitatea" nu este necesară, dar „libertatea" este permisă - in dubiis libertas! Formulele dogmatice nu epuizează și nu acoperă plenitudinea „supusului credinței" (credenda de fide), nu acoperă plenitudinea „necesarului" în viziunea Bisericii. Există mai multe „adevăruri ale credinței" decât „dogme". În experiența Bisericii, se dă nemăsurat mai mult decât este exprimat și rostit în cuvinte

inviolabile. Iar caracterul obligatoriu al acestei experiențe, divin și infailibil, nu devine mai mic pentru că nu este îmbrăcat și încătușat de armura verbală a definițiilor dogmatice. Poate, de exemplu, conștiința de sine vie a Bisericii, revelată și mărturisită liturgic, să fie considerată doar „probabilă” și permițând selecția și acceptarea arbitrară? „Teologia liturgică”, a subliniat pe bună dreptate Arhiepiscopul Theodore, „vol. e. teologizarea unei mulțimi de cântări și scriitori bisericești, în cele mai multe cazuri slăviți de Biserica Ortodoxă și canonizați ca sfinți, exprimați de aceștia în slujbele teologice bisericești

feminitatea și acceptată pentru utilizare de către întreaga Biserică Ortodoxă, ar trebui privită cu adevărat ca o mărturisire neîncetată (de secole) și vie a conștiinței întregii Biserici Ortodoxe de-a lungul întregii istorii a vieții ei; este teologizarea în sensul propriu al cuvântului întregii Biserici, și nu a unei epoci, nici a unei persoane, nici a unei școli teologice... Și tocmai de aceasta s-au legat, de exemplu, dificultățile care în trecutul recent au dat peste cauza apropierii Bisericii Ortodoxe Ruse de vechii catolici germani și de anglicanismul. Și, prin urmare, aici se cere cea mai mare precizie și rigoare în definiții. Și mai presus de toate, trebuie amintit că dogmele și adevărurile credinței sunt dovezi ale experienței, în care totul este dat fără ambiguitate, deși în diferite grade poate fi cunoscut și descris în cuvinte.
Părintele Tsankov se ocupă de problema importantă și dificilă a limitelor Bisericii și susține punctul de vedere conform căruia chiar și creștinii heterodocși ar trebui recunoscuți ca parte a Bisericii, singura Biserică a lui Hristos (s. 73 și urm.). Din păcate, el a putut să dedice doar trei pagini acestei întrebări. Între timp, în ea se află întregul sens al întâlnirii Ortodoxiei cu lumea occidentală. La judecata despre. Tsankov este un adevăr binecunoscut. Aici amintim cuvintele sensibile ale lui Homiakov despre cei care sunt legați de Biserică prin legături pe care Domnul nu s-a demnizat să le deschidă Ei. Eficacitatea botezului săvârșit în numele Sfintei Treimi, deși în afara limitelor canonice ale Bisericii, este un mare și profetic mister. Porțile Bisericii sunt deschise și sunt deschise, în adevăr, de oameni străini de ea... Și în unitatea botezului, într-o oarecare privință, toate aparțin împreună în alcătuirea unui singur trup. Este dificil să traducem acest lucru în limbajul conceptelor dogmatice. Există un anumit secret al curții mistice prebisericești. Dar asta nu înseamnă că peretele templului însuși se ridică „nu spre cer”. Înseamnă doar că Duhul suflă, chiar dacă vrea... Iar cei care vin la El nu sunt izgoniți de Hristos, ci până și intenția se sărută. Este momentul să te gândești serios la asta. Și atunci, poate, sufletele „estice” și „occidentale” se vor deschide unul față de celălalt... George V. Florovsky.
Despre cărțile rusești. – În ultimul număr al Revue de l'histoire ecclesiastique (Louvain, t. XXIV, nr. 1, Janoier 1928) prof. BH Bekeșevici a postat o recenzie interesantă a lucrărilor și publicațiilor de istorie a bisericii publicate în Rusia după revoluție. În primul rând, este necesar să se numească „Biblica

Arheologie”* de cunoscutul ebraist de la Kiev A. A. Olesnitsky, decedat cu mult timp în urmă, publicat de Societatea Rusă Palestina sub

redacția și cu completări ale prof. V. P. Rybinsk. S-a publicat doar prima parte: antichităţi religioase (P., 1924, în 8, p. 200). Această carte a suferit o soartă tristă: doar 25 de exemplare au supraviețuit, restul au fost vândute pentru deșeuri de hârtie. La Kazan, în 1919, a fost publicată o carte extinsă de b. Profesor asociat Kaz. Academia Teologică a lui A. P. Kastorsky (acum preot): Starea monahismului ortodox răsăritean de la cucerirea Constantinopolului de către turci (în 8, XLV-(-54G). La Sankt Petersburg, ca manuscris, „dactilografiat" într-un număr foarte limitat de exemplare ale cursului de liturghie, προφ. A. A. Dmitrevskaya, destinat studenților Institutului Teologic „Leningrad". Institutul din Tiflis „(tot o publicație academică, au fost publicate patru volume (1923-1926). Toate aceste lucrări. se ocupă de probleme cu totul private, dar introduce date noi în circulația științifică. Lucrarea lui G. Tigranyak despre istoria „cărții armenești a canoanelor" merită o atenție deosebită. Celebrul liturgist, protopopul Pr. K. Kekelidze și-a continuat cercetările asupra hagiologiei și liturgicii georgiane. . În special, a publicat cu o amplă introducere o interpretare a Ecclesiastului lui Mitrofak, Mitropolitul Smirnei în traducere georgiană (Monumenta Geórgica. Publica-tienes Uni versi tatis Tphiliensis. I. Scriptores ecclesiastici, No. 1, Tiflis, 1920, LXXXIII + 229). În introducere, autorul oferă o privire de ansamblu asupra exegezei georgiane și grecești, un studiu despre autorul interpretării publicate etc. Toate aceste publicații fie au fost tipărite cu mult timp în urmă și au fost lansate doar cu mare întârziere, fie aparțin la „studii locale", mai ales la cea estică.

G. W. F.

JEAN IZOULET. Paris Capitale des Religions sau la Mission d'Israël. Albin Michel.

Cartea lui Isoulet, profesor de filozofie socială la College de France, lovește în primul rând prin titlul ei ciudat, prost gust exterior și pretenție. Dar această carte are o semnificație simptomatică pentru epoca noastră, este foarte indicativă pentru aspirațiile moderne de unificare spirituală a lumii pe baza sincretismului religios. Izule, la fel ca mulți oameni de astăzi, este șocat de anarhia spirituală a lumii și crede pe bună dreptate că din motive pur politice

pacificarea popoarelor și unificarea lumii nu pot fi realizate. Liga Națiunilor este neputincioasă de la sine și, în opinia lui Izula, este nevoie de o Ligă care să unească religiile și bisericile. Punctul de vedere de plecare al autorului are multe în comun cu O. Comte, dar el nu se consideră pozitivist și vrea să unească lumea pe baza religiei laice. El nu crede în puterea creștinismului, în adevărata universalitate a catolicismului. El este imediat respins de abordarea mecanică, statistică, a problemei asocierii religioase. El pornește de la faptul că cea mai mare parte a omenirii este îmbrățișată de religiile creștine, evreiești și mahomedane. Toate cele trei religii provin din monoteismul evreiesc și recunosc cele zece porunci ale lui Moise. De aici concluzionează că unificarea religioasă a lumii trebuie să aibă loc pe pământul religiei lui Israel și sub stăpânirea ei. Izule însuși nu este evreu, dar predică mesianismul evreiesc. Religia monoteistă a lui Moise este religia cu adevărat universală. Are avantaje clare față de creștinism. Creștinismul este dualist; el împarte cerul și pământul, spiritul și materia și se întoarce exclusiv către cer. Prin urmare, nu poate organiza pământul. Creștinismul este

în conflict ireconciliabil cu știința, dar știința are o semnificație absolută pentru Izule. Religia lui Israel este îndreptată spre pământ, dorește organizarea vieții pământești și este conciliabilă cu știința. Religia lui Israel recunoaște marea valoare a vieții pământești, în timp ce creștinismul recunoaște viața pământească ca fiind trecătoare și de mică valoare. Creștinismul nu este social. Prin urmare, nu poate fi religia noii umanități, trebuie reformată fundamental în spiritul religiei lui Israel. Revenirea la monoteismul evreiesc este progres, nu regres. Numai Dumnezeul lui Israel este Dumnezeul vieții pământești, al societății pământești, al ordinii pământești. Pe religia lui Israel, cea mai mare parte a omenirii poate fi unită. Iar Izule construiește o utopie rațională de unificare a tuturor religiilor și bisericilor pe minimul religios al monoteismului evreiesc. Trebuie să fie ceva asemănător Societății Națiunilor în domeniul spiritual, în această unificare a lumii universitățile din întreaga lume trebuie să joace un rol important, iar centrul acestei organizații religioase mondiale va fi Paris. Undeva lângă Etoile sau Champs Elysees trebuie să fie un centru religios mondial. Israelul trebuie să fie în frunte.
Aceasta, desigur, este cea mai pură fantasmagorie, dar fantasmagoria se naște ușor în timpul nostru. O utopie de fotoliu a unui om de știință, rupt de toate sursele religioase, obișnuit cu combinațiile mentale abstracte! Isoulet vrea să-L aducă pe Dumnezeu înapoi în școlile franceze, dar nu și în cele creștine.

skago Dumnezeu, ci Dumnezeul laic al evreilor. Și în aceste moduri el speră să obțină o renaștere religioasă, să învingă discordia și vrăjmășia lumii. Izule abordează pe plan extern și mecanic problema unificării religioase mondiale. Nu există nicio urmă de credință religioasă autentică în Dumnezeul lui Israel în cartea sa. El vrea să unească lumea nu în numele credinței pe care el însuși o are și care arde, nu în numele adevărului pe care îl mărturisește și de care este atașat, ci ca urmare a calculelor și calculelor mintale, în denumirea unui minim religios abstract care îmbrățișează majoritatea umanității. Dar în acest fel nu s-a realizat vreodată în lume o renaștere religioasă. Mișcarea religioasă din lume a fost provocată doar de oameni cu credință înflăcărată și forță spirituală interioară. Cartea lui Izule lasă impresia unei lipse totale de spiritualitate. În esență, el rămâne un sociolog pozitivist, care este chinuit de luptele oamenilor și națiunilor, se străduiește pentru reconciliere și unificare și ajunge mental la concluzia că ideea lui Dumnezeu, curățată de dorul creștin nociv după cer și veșnic. viața, poate fi foarte utilă pentru cauza unificării omenirii. Un progresist tipic - el devine un reformator religios și predică o întoarcere de la Noul Testament la Vechiul Testament, ceea ce este mai puțin șocant și jenant pentru omul modern. Dar monoteismul abstract, care nu cunoaște întruparea lui Dumnezeu, nu cunoaște pe Dumnezeu-omul și Sfânta Treime, este cel mai profund reacționarism religios. Izule a uitat și nu vrea să știe nimic despre vestea bună adusă în lume de Hristos Mântuitorul, vestea mântuirii și a învierii. Izule este gata să se împace cu moartea, nu vrea Învierea, îi este suficient să organizeze o societate pământească, împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Dar împărăția lui Dumnezeu pe pământ fără împărăția cerurilor, fără Învierea la viața veșnică, este împărăția lui Antihrist. Falsul chiliasm evreiesc era dorința pentru împărăția senzuală a lui Dumnezeu pe pământ, pentru împărăția acestei lumi, prințul acestei lumi. Aceasta este o idee polar opusă ideii

despre împărăția lui Hristos, împărăția pregătită pentru toate generațiile vii, împărăția Învierii. Izule însuși nu înțelege profunzimea întrebărilor la care a ajuns, rămâne la suprafață. Dar prin el acționează și vorbește spiritul vremurilor, un spirit ostil cauzei lui Hristos. Creștinii ar trebui să lupte pentru unitate, pentru realizarea creștinismului în plinătatea vieții, pentru Împărăția lui Dumnezeu. Dar ei nu pot crede în capacitatea acestei împărăţii prin mijloace exterioare, fără biruință asupra păcatului, fără renaștere spirituală. Proiectionismul de tip Izule este o perversiune anti-creștină a scopului care stă în fața creștinilor.

lumea skim, și se naște ca urmare a slăbirii spirituale a lumii creștine, a trădării interne a creștinilor către Hristos.
Nikolai Berdiaev.
G. P. FE DOTOV. — Sfântul Filip, Mitropolitul Moscovei. - Cartea domnului Fedotov este puțin probabil să provoace diversitate în evaluarea sa. Soarta ei fericită - provoacă admirație pe chipurile celor mai diverse, chiar ireconciliabile viziuni asupra lumii. Puritate supramundană extraordinară, obiectivitate savantă („sine ira et studio”) și calitate literară strălucitoare - acestea sunt proprietățile cărții lui G. P. Fedotov cu care farmecă inima și mintea cititorului. Evlavia și tristețea luminată și limpede respiră aici, fără a lăsa nicăieri înălțimile sale. Așa că este necesar să scrieți unui om de știință care își pune darul de muncă la poalele lăcașului sfântului martir. Deosebit de remarcabilă este sinteza magistrală a reproducerii istorice și a filozofiei istoriei - nicăieri nu se amestecă în opera istoricului și nu o distorsionează. Acest lucru este cu atât mai important cu cât nu toată lumea va fi de acord cu filosofia istoriei care se desfășoară pe paginile cărții lui G. P. Fedotov. Nu sunt de acord cu ea și aruncând privirea acestor rânduri. Fără a intra în polemici, formulăm doar ideea principală a autorului - cu atât mai mult cu cât trebuie recunoscută ca profundă și corectă din punct de vedere moral (dar numai moral). „Într-o monarhie teocratică, așa cum a fost sau a aspirat să fie vechiul Rus, păcatul țarului a căzut asupra întregului popor și a cerut o răscumpărare la nivel național” (p. 168). Întrebarea principală a epopeei tragice este, de asemenea, pusă corect: „Țarul ortodox care îl ucide pe sfânt, se află el pe același teren comun cu el?” (ibid.). Din punctul de vedere al autorului, care <n> într-o anumită secțiune este cu siguranță adevărat, răspunsul poate fi desigur doar negativ.
În ceea ce privește partea pur istorică a cărții, autorul ar fi întărit impresia darurilor extraordinare și variate ale Sf. Filip, care a îmbinat în personalitatea sa un ascet, un om drept, o gazdă bună, un plin ferm pentru persecutați și un martir - dacă ar menționa extraordinarele talente economice și tehnice ale marelui sfânt. Instalarea de instalații sanitare, mori de vânt, cărucioare de încărcare a cerealelor, uscare îmbunătățită a cerealelor - toate acestea îl încântă pe cronicar, toate acestea ne încântă și pe noi. Exemplu de St. Philippa ne convinge că talentele economice și sensul practic, „slujba Marthei”, pot și în ce

Chiar și simțul său ar trebui să fie combinat cu contemplația și isprava, cu „slujirea Mariei”. Dar, după cum a spus înțeleptul, „totul glorios este pe cât de dificil, pe atât de rar”.

V. N. Il și n.

lmp. de Navarre, 5, rue des Gobellns. Paris HP1.

Biblioteca „Runivers”